

ZAGREBAČKA BURZA

THE ZAGREB STOCK EXCHANGE

P R A V I L A

Zagreb, kolovoz 2013.

Sadržaj:

1. OPĆE ODREDBE	7
2. ČLANSTVO	15
2.1 STJECANJE ČLANSTVA.....	15
2.2 ORGANIZACIJSKI, KADROVSKI I TEHNIČKI UVJETI ZA ČLANSTVO	17
2.2.1 ORGANIZACIJSKI UVJETI	17
2.2.2 KADROVSKI UVJETI.....	17
2.2.3 TEHNIČKI UVJETI	18
2.2.4 NAMIRA TRANSAKCIJA SKLOPLJENIH NA BURZI	20
2.3 POSTUPAK PRIMANJA U ČLANSTVO.....	20
2.4 PRAVA I OBVEZE ČLANOVA.....	22
2.5 PRESTANAK ČLANSTVA.....	30
2.5.1 PRESTANAK ČLANSTVA NA OSNOVI ZAHTJEVA ČLANA.....	30
2.5.2 PRESTANAK ČLANSTVA ISKLJUČENJEM IZ ČLANSTVA I SUSPENZIJA	30
2.6 SPECIJALISTI I ODRŽAVATELJI TRŽIŠTA	32
2.6.1 SPECIJALISTI	32
2.6.1.1 Organizacijski, kadrovski i tehnički uvjeti za obavljanje poslova specijalista.....	33
2.6.1.2 Stjecanje i prestanak statusa specijalista.....	34
2.6.1.3 Obveze specijalista	36
2.6.2 ODRŽAVATELJI TRŽIŠTA.....	40
2.6.2.1 Organizacijski, kadrovski i tehnički uvjeti za obavljanje poslova održavatelja tržišta	41
2.6.2.2 Stjecanje i prestanak statusa održavatelja tržišta	41
2.6.2.3 Obveze održavatelja tržišta.....	42
2.7 IZVANREDNA KOMUNIKACIJA.....	44
2.8 SPOROVI.....	44
3. UREĐENO TRŽIŠTE	45
3.1 FINANCIJSKI INSTRUMENTI KOJIMA SE MOŽE TRGOVATI NA UREĐENOM TRŽIŠTU.....	45
3.2 TRŽIŠNI SEGMENTI.....	45
3.3 UVRŠTENJE FINANCIJSKIH INSTRUMENTATA NA UREĐENO TRŽIŠTE	45
3.3.1 PODNOSITELJ ZAHTJEVA ZA UVRŠTENJE	46
3.3.2 ZAHTJEV ZA UVRŠTENJE I DRUGE ISPRAVE.....	46

3.3.3	UREDOST ZAHTJEVA ZA UVRŠTENJE	49
3.3.4	ODLUKA O UVRŠTENJU.....	49
3.4	UVJETI ZA UVRŠTENJE NA UREĐENO TRŽIŠTE	49
3.4.1	OPĆI UVJETI ZA UVRŠTENJE NA UREĐENO TRŽIŠTE	49
3.5	UVJETI ZA UVRŠTENJE NA REDOVITO TRŽIŠTE.....	51
3.5.1	DIONICE	51
3.5.2	STRUKTURIRANI PROIZVODI	51
3.5.3	OSTALI FINANCIJSKI INSTRUMENTI	52
3.6	UVJETI ZA UVRŠTENJE NA SLUŽBENO TRŽIŠTE.....	52
3.6.1	DIONICE	52
3.6.2	DUŽNIČKI VRIJEDNOSNI PAPIRI	53
3.6.3	OSTALI FINANCIJSKI INSTRUMENTI	53
3.7	UVJETI ZA UVRŠTENJE NA VODEĆE TRŽIŠTE.....	53
3.7.1	DIONICE	53
3.8	PRIJELAZ DIONICA IZ JEDNOG SEGMENTA UREĐENOG TRŽIŠTA U DRUGI SEGMENT	54
3.8.1	PRIJELAZ DIONICA IZ JEDNOG SEGMENTA UREĐENOG TRŽIŠTA U DRUGI SEGMENT NA ZAHTJEV IZDAVATELJA ILI OSOBE KOJU IZDAVATELJ OVLAŠTI	54
3.8.2	PRIJELAZ DIONICA IZ JEDNOG SEGMENTA UREĐENOG TRŽIŠTA U DRUGI SEGMENT NA TEMELJU PERIODIČNOG PREGLEDA BURZE	54
4.	OBVEZE NAKON UVRŠTENJA.....	56
4.1	OPĆE ODREDBE.....	56
4.2	REDOVITO TRŽIŠTE	59
4.2.1	OBVEZE IZDAVATELJA DIONICA UVRŠTENIH NA REDOVITO TRŽIŠTE	59
4.2.1.1	Glavna skupština.....	59
4.2.1.2	Korporativne akcije.....	60
4.2.1.3	Kodeks korporativnog upravljanja.....	61
4.2.2	OBVEZE IZDAVATELJA DUŽNIČKIH VRIJEDNOSNIH PAPIRA UVRŠTENIH NA REDOVITO TRŽIŠTE.....	61
4.2.2.1	Skupština imatelja dužničkih vrijednosnih papira.....	61
4.2.3	OBVEZE IZDAVATELJA STRUKTURIRANIH PROIZVODA UVRŠTENIH NA REDOVITO TRŽIŠTE	62
4.3	SLUŽBENO TRŽIŠTE.....	62
4.3.1	OBVEZE IZDAVATELJA DIONICA UVRŠTENIH NA SLUŽBENO TRŽIŠTE	62
4.3.1.1	Sjednice uprave i nadzornog odbora.....	63
4.3.1.2	Stjecanja i otpuštanja financijskih instrumenata izdavatelja od strane osoba koje pri izdavatelju obavljaju rukovoditeljske dužnosti i s njima usko povezanih osoba	63
4.3.2	OBVEZE IZDAVATELJA DUŽNIČKIH VRIJEDNOSNIH PAPIRA UVRŠTENIH NA SLUŽBENO TRŽIŠTE.....	63
4.3.2.1	Sjednice uprave i nadzornog odbora.....	64

4.4	VODEĆE TRŽIŠTE	64
4.4.1	OBVEZE IZDAVATELJA DIONICA UVRŠTENIH NA VODEĆE TRŽIŠTE.....	64
4.4.1.1	Kalendar događanja.....	64
4.4.1.2	Predstavljanje godišnjeg izvještaja.....	65
4.4.1.3	Preuzimanje ili prodaja društva ili poslovanja	65
4.4.1.4	Izdavanje novih dionica	66
4.5	POSEBNE ODREDBE ZA IZDAVATELJE DIONICA ZATVORENIH AIF-A	66
4.6	POSEBNE ODREDBE ZA IZDAVATELJE POTVRDA O DEPONIRANIM VRIJEDNOSNIM PAPIRIMA	67
4.7	POSEBNE ODREDBE ZA IZDAVATELJE FINANCIJSKIH INSTRUMENATA IZ DRŽAVE ČLANICE I TREĆE DRŽAVE	67
4.8	PRESTANAK UVRŠTENJA NA UREĐENOM TRŽIŠTU.....	67
5.	MULTILATERALNA TRGOVINSKA PLATFORMA	72
5.1	OPĆE ODREDBE.....	72
5.2	FINANCIJSKI INSTRUMENTI KOJIMA SE MOŽE TRGOVATI NA MTP-U.....	72
5.3	TRŽIŠNI SEGMENTI.....	73
5.4	PRIMANJE U TRGOVINU NA MTP.....	73
5.4.1	PODNOŠITELJ ZAHTEVA ZA PRIMANJE U TRGOVINU	73
5.4.2	UREDOST ZAHTEVA ZA PRIMANJE U TRGOVINU	74
5.4.3	ODLUKA O PRIMANJU U TRGOVINU	74
5.5	UVJETI ZA PRIMANJE FINANCIJSKIH INSTRUMENATA U TRGOVINU NA MTP	75
5.5.1	UVJETI ZA PRIMANJE FINANCIJSKIH INSTRUMENATA U TRGOVINU NA MTP – ALTER.....	75
5.5.2	UVJETI ZA PRIMANJE FINANCIJSKIH INSTRUMENATA U TRGOVINU NA MTP - FORTIS.....	75
5.5.3	UVJETI ZA PRIMANJE FINANCIJSKIH INSTRUMENATA U TRGOVINU NA MTP - X.....	76
5.6	OBVEZE NAKON PRIMANJA U TRGOVINU NA MTP.....	77
5.6.1	OBVEZE NAKON PRIMANJA U TRGOVINU NA MTP – ALTER.....	77
5.6.2	OBVEZE NAKON PRIMANJA U TRGOVINU NA MTP - FORTIS	77
5.6.3	OBVEZE NAKON PRIMANJA U TRGOVINU NA MTP - X	78
5.7	PRESTANAK TRGOVANJA FINANCIJSKIM INSTRUMENTOM NA MTP.....	79
6.	TRGOVINA.....	81
6.1	KALENDAR TRGOVINSKIH DANA I VRIJEME TRGOVANJA	81
6.2	TRGOVINSKI SUSTAV BURZE.....	81
6.3	VRSTE TRGOVINE	81
6.3.1	TRGOVINA UNUTAR KNJIGE PONUDA	83
6.3.1.1	Modalitet redovite trgovine.....	83
6.3.1.1.1	Predotvaranje.....	83
6.3.1.1.2	Kontinuirana trgovina	85

6.3.1.2	Modalitet dražbe	85
6.3.1.3	Dražbe uravnoteženja.....	87
6.3.1.3.1	Varijabilni završetak	89
6.3.2	KRATKA PRODAJA	89
6.3.3	PONUDE U TRGOVINI UNUTAR KNJIGE PONUDA	90
6.3.3.1	Vrste ponuda unutar knjige ponuda	90
6.3.3.2	Elementi ponude	92
6.3.3.3	Transparentnost ponude	93
6.3.3.4	Limit unosa cijene u ponudi (eng. <i>hard limit</i>)	93
6.3.4	TRANSAKCIJE U TRGOVINI UNUTAR KNJIGE PONUDA	98
6.4	TRGOVINA IZVAN KNJIGE PONUDA.....	100
6.4.1	BLOK- TRANSAKCIJE	100
6.4.2	JAVNE DRAŽBE.....	100
6.5	OTC TRANSAKCIJE	104
6.6	PREKID TRGOVINE.....	105
6.6.1	PREKID TRGOVINE ZBOG TEHNIČKIH RAZLOGA	105
6.6.2	PREKID TRGOVINE ZBOG IZVANREDNE VOLATILNOSTI TRŽIŠTA	106
6.7	ODGOVORNOST BURZE	107
6.8	PORAVNANJE I/ILI NAMIRA.....	107
7.	TRANSPARENTNOST TRGOVINE.....	109
7.1	OBJAVA PODATAKA O PONUDAMA I DUBINI TRŽIŠTA	109
7.2	OBJAVA PODATAKA O SKLOPLJENIM TRANSAKCIJAMA.....	109
7.3	NAČIN OSIGURAVANJA DOSTUPNOSTI PODATAKA O TRGOVINI JAVNOSTI	109
8.	ODBOR ZA ODLUČIVANJE O SUKOBU INTERESA.....	111
8.1	NADLEŽNOST	111
8.2	SASTAV	111
8.3	IMENOVANJE ČLANOVA ODBORA	112
8.4	PRESTANAK MANDATA	112
8.5	ODLUČIVANJE.....	113
8.6	IZUZEĆE ČLANA ODBORA	113
8.7	POSLOVNIK.....	114
9.	NADZOR.....	115
9.1	NADZOR NAD TRGOVINOM.....	115
9.1.1	PRAVILA I POSTUPCI ZA SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJE ZLOUPORABE TRŽIŠTA	116

9.1.2	MJERE I POSTUPCI BURZE ZA SPRJEČAVANJE ZLOUPORABE TRŽIŠTA	116
9.1.2.1	Segment za promatranje.....	117
9.1.2.2	Očitovanje zbog pokretanja dražbe uravnoteženja	118
9.1.2.3	Privremena obustava trgovine financijskim instrumentom.....	118
9.1.3	MJERE I POSTUPCI BURZE ZA OTKRIVANJE ZLOUPORABE TRŽIŠTA	121
9.1.3.1	Postupak u slučaju identifikacije neuobičajenih ponuda, transakcija ili aktivnosti člana koje ukazuju na mogućnost zlouporabe tržišta	122
9.1.3.2	Poništenje transakcije.....	123
9.1.3.2.1	Pogrešan unos elemenata ponude	123
9.2	NADZOR ČLANOVA	125
9.3	NADZOR IZDAVATELJA.....	125

10. ODBOR ZA MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA127

10.1	NADLEŽNOST	127
10.2	SASTAV	127
10.3	IMENOVANJE ČLANOVA ODBORA	128
10.4	PRESTANAK MANDATA	128
10.5	ODLUČIVANJE.....	129
10.6	IZUZEĆE ČLANA ODBORA	129
10.7	POSLOVNIK.....	129

11. MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA130

11.1	MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA PREMA ČLANU	130
11.2	MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA PREMA IZDAVATELJU	130
11.3	VRSTE MJERA.....	130
11.3.1	NEJAVNA OPOMENA	130
11.3.2	JAVNA OPOMENA	131
11.3.3	NOVČANA KAZNA	131
11.3.4	SUSPENZIJA I ISKLJUČENJE IZ ČLANSTVA	132
11.3.5	PRESTANAK UVRŠTENJA.....	132
11.4	ODREĐIVANJE MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA.....	132
11.4.1	MIŠLJENJE I PREPORUKA ODBORA ZA MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA	134

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE135

Na temelju članka 294. Zakona o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08, 74/09 i 54/13) i članka 8. stavka 1. Statuta Zagrebačke burze d.d., dana 08. kolovoza 2013. godine Uprava Zagrebačke burze d.d. donosi sljedeća

PRAVILA

1. OPĆE ODREDBE

Opće odredbe

Članak 1.

(1) Ova Pravila Zagrebačke burze uređuju:

1. djelokrug i organizaciju poslovanja;
2. članstvo, uključujući odredbe o:
 - a) primanju u članstvo,
 - b) organizacijskim, kadrovskim i tehničkim uvjetima za primanje u članstvo, te uvjetu namire transakcija sklopljenih na Burzi,
 - c) pravima i obvezama članova,
 - d) suspenziji i isključenju iz članstva;
3. vrste i način trgovanja, uključujući odredbe o sustavima poravnanja i/ili namire koje članovi mogu koristiti za poravnanje i/ili namiru sklopljenih transakcija;
4. transparentnost trgovine;
5. financijske instrumente kojima se može trgovati na uređenom tržištu kojim upravlja Burza, uključujući odredbe o:
 - a) uvjetima za uvrštenje financijskih instrumenata na uređeno tržište,
 - b) obavezama objavljivanja cjenovno osjetljivih informacija,
 - c) privremenoj obustavi trgovanja financijskim instrumentom,

d) prestanku uvrštenja;

6. nadzor nad trgovinom, te odredbe o sprječavanju i otkrivanju zlouporabe tržišta

7. financijske instrumente kojima se može trgovati na multilateralnoj trgovinskoj platformi kojom upravlja Burza,

8. mjere zaštite tržišta.

(2) Ova Pravila primjenjuju se zajedno s drugim aktima Burze na koje Pravila upućuju ili koje Burza donosi u okviru svojih ovlasti.

Ciljevi i načela

Članak 2.

Prilikom tumačenja i primjene odredaba ovih Pravila potrebno je uzeti u obzir sljedeće ciljeve i načela:

1. zaštita ulagatelja,

2. ostvarenje fer, urednog i djelotvornog tržišta,

3. ostvarivanje informacijske ravnoteže između svih sudionika tržišta,

4. objavljivanje javnosti cjenovno osjetljivih informacija o izdavateljima i/ili financijskim instrumentima kojima se trguje na uređenom tržištu ili MTP-u,

5. smanjivanje sistemskog rizika,

6. sprječavanje sukoba interesa između interesa burze i/ili njezinih dioničara i/ili članova i/ili izdavatelja i javnog interesa za poslovanjem uređenog tržišta.

Djelokrug i organizacija poslovanja

Članak 3.

(1) Burza u svom djelokrugu obavlja poslove vezane uz trgovinu financijskim instrumentima uvrštenim na uređeno tržište i multilateralnu trgovinsku platformu određene ovim Pravilima, a osobito sljedeće:

1. upravljanje uređenim tržištem;
2. upravljanje multilateralnom trgovinskom platformom;
3. prikupljanje, obradu i objavljivanje podataka o trgovini;
4. poslove vezane uz razvoj, održavanje i raspolaganje računalnim programima za obavljanje poslova iz točke 1. do 3. ovog stavka;
5. obavljanje drugih poslova koji su joj zakonom i drugim propisima dani u nadležnost.

(2) Organizacija Burze utvrđuje se Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Zagrebačke burze d.d.

Značenje pojedinih pojmova

Članak 4.

(1) U ovim Pravilima, drugim aktima Burze te u ugovorima koje Burza sklapa, ako iz sadržaja pojedinih odredaba očito ne proizlazi drukčije, navedeni pojmovi imaju sljedeće značenje:

Agencija – Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga

Alternativni investicijski fond (AIF) – investicijski fond određen zakonom koji uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima.

Blok-transakcija – transakcija financijskim instrumentom uvrštenim na uređeno tržište ili primljenim u trgovinu na MTP, koja uključuje člana ili članove Burze, dogovorena privatno, a sklopljena putem trgovinskog sustava Burze, sukladno ovim Pravilima.

Burza – Zagrebačka burza d.d.

Cijena otvaranja – cijena financijskog instrumenta postignuta na kraju faze predotvaranja i određena sukladno članku 176. do 179. ovih Pravila.

Cjenik – Cjenik Zagrebačke burze d.d.

Cjenovno osjetljiva informacija – propisana i povlaštena informacija određena ZTK-om i drugim propisima te odredbama ovih Pravila.

CROBEX® - dionički indeks koji je kreirala i izračunava Zagrebačka burza d.d., a čiji su sastav, metodologija i druge karakteristike određene odlukom Burze.

Član – osoba koja je s Burzom sklopila ugovor o članstvu na Zagrebačkoj burzi d.d.

Direktan pristup trgovinskom sustavu (*Direct Market Access, DMA*) – sporazum prema kojem član dozvoljava određenim klijentima da elektronskim putem zadaju naloge koji se preko internog računalnog sustava člana automatski prosljeđuju u trgovinski sustav Burze s identifikacijskom oznakom člana.

Država članica – država članica Europske unije i država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru.

Dužnički vrijednosni papiri – vrijednosni papiri određeni na način propisan odredbama ZTK-a.

Ex date - prvi dan od kojeg se dionicom trguje bez prava na dividendu (ciklus namire minus 1 (jedan) trgovinski dan).

Financijski instrumenti – prenosivi vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca određeni člankom 3. stavkom 1. točkom 3. i 4. ZTK-a.

Internetska veza - komunikacijska veza putem Interneta.

Izdavatelj – pravni subjekt, uključujući i državu, koji je s Burzom sklopio ugovor o uvrštenju financijskih instrumenta na uređeno tržište.

Klijent – osoba kojoj član pruža usluge u okviru investicijskih usluga i aktivnosti koje obavlja.

Knjiga ponuda – dio trgovinskog sustava koji sadrži sve ponude na temelju kojih se mogu sklopiti transakcije.

Kodeks korporativnog upravljanja – Kodeks korporativnog upravljanja koji su izradile Burza i Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.

Korporativne akcije – uključuju sve aktivnosti koje se odnose na ostvarivanje prava iz vrijednosnih papira, na promjene koje se odnose na vrijednosne papire ili na statusne promjene izdavatelja.

Kratka prodaja (eng. *short selling*)– transakcija financijskim instrumentom kojeg je član pozajmio ili je ugovorio pozajmiti za isporuku pri namiri.

Kvalificirani udjel - svaki posredni ili neposredni udjel u društvu koji predstavlja 10%, 20%, 30% ili 50% udjela u kapitalu ili glasačkim pravima ili koji omogućuje ostvarenje značajnog utjecaja na upravljanje tim društvom.

Matična država članica – matična država članica određena na način propisan odredbama ZTK-a.

Mjere zaštite tržišta – mjere koje je Burza ovlaštena na temelju ovih Pravila poduzeti prema članu ili izdavatelju radi zaštite fer, urednog i djelotvornog tržišta.

Multilateralna trgovinska platforma (MTP) – multilateralna trgovinska platforma u smislu članka 3. stavka 1. točke 19. ZTK-a kojom upravlja Zagrebačka burza d.d.

Održavatelj tržišta je član Burze koji na temelju ugovora sklopljenog s Burzom preuzima posebne obveze vezane uz održavanje likvidnosti određenog strukturiranog proizvoda, određeno vrijeme tijekom trajanja kontinuirane trgovine, putem izlaganja istovremenih ponuda na kupnju i prodaju.

Osobe koje obavljaju rukovoditeljske dužnosti pri izdavatelju i s njima usko povezane osobe – osobe određene člankom 464. stavkom 1. i 2. ZTK-a.

OTC transakcija (OTC, eng. *over the counter*) – transakcija financijskim instrumentom sklopljena izvan uređenog tržišta ili MTP-a.

Podatkovna linija - komunikacijska linija kojom upravlja ovlašteni pružatelj telekomunikacijskih usluga i koja služi ostvarivanju izravne podatkovne veze s trgovinskim sustavom odnosno ostalim dijelovima informacijskog sustava Burze.

Podatkovne veze - sve komunikacijske veze namijenjene razmjeni podataka kojima članovi ili drugi korisnici pristupaju trgovinskom sustavu odnosno ostalim dijelovima informacijskog sustava Burze.

Ponuda – nalog na kupnju ili prodaju financijskih instrumenata koji, u svoje ime i za svoj račun ili za račun klijenta, član unese u trgovinski sustav Burze.

Popis upućenih osoba – popis određen člankom 463. ZTK-a.

Propisane informacije – informacije određene člankom 395. stavkom 1. točkom 4. ZTK-a.

Povlaštena informacija - informacija određena člankom 455. ZTK-a.

Prava – vrijednosni papiri koji daju pravo na dodjelu određenih dionica/udjela iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju (Agencije za upravljanje državnom imovinom).

Pravila – ova Pravila.

Primanje u trgovinu – postupak kojim se omogućuje trgovanje financijskim instrumentom na MTP-u.

Privremena obustava trgovine financijskim instrumentom – mjera kojom se privremeno uskraćuje trgovina određenim financijskim instrumentom putem trgovinskog sustava Burze.

Računalni program člana - računalni program razvijen uporabom računalnog programskog sučelja, odnosno drugog odgovarajućeg protokola propisanog od strane Burze.

Računalno programsko sučelje - tehnička specifikacija transakcijskih poruka koje se koriste za razmjenu podataka između računalnog sustava člana ili drugog korisnika i trgovinskog sustava, namijenjena razvoju računalnih programa člana ili drugog korisnika.

Računalni sustav člana obuhvaća računalni program, računalnu i komunikacijsku opremu i podatkovnu vezu za razmjenu podataka između računalnog sustava člana i trgovinskog sustava.

SKDD – Središnje klirinško depozitarno društvo d.d., Zagreb.

Specijalist je član Burze koji na temelju ugovora sklopljenoga s Burzom preuzima posebne obveze vezane uz održavanje likvidnosti određene dionice, određeno vrijeme tijekom trajanja kontinuirane trgovine, putem izlaganja istovremenih ponuda na kupnju i prodaju.

Sponzorirani pristup - sporazum prema kojem član dozvoljava određenim klijentima da elektronskim putem zadaju naloge koji se automatski prosljeđuju u trgovinski sustav Burze s identifikacijskom oznakom člana, bez da nalozi ulaze u interni računalni sustav člana.

Strukturirani proizvodi – prenosivi vrijednosni papiri određeni u članku 3. stavku 1. točki 3.c. ZTK-a.

Temeljni instrument – prenosivi vrijednosni papir, valuta, kamatna stopa ili prinos, roba, indeks ili druga mjerna veličina o čijoj vrijednosti ovisi vrijednost drugog financijskog instrumenta.

Teoretska cijena otvaranja – cijena financijskog instrumenta koju trgovinski sustav izračunava tijekom faze predotvaranja, sukladno člancima 176. do 179. ovih Pravila.

Transakcija – pravni posao kupoprodaje financijskih instrumenata koji nastaje spajanjem odgovarajućih ponuda na kupnju i prodaju putem trgovinskog sustava Burze sukladno odredbama ovih Pravila.

Treća država – država koja nije država članica.

Trgovina – postupak unosa ponuda na kupnju i prodaju i sklapanja transakcija financijskim instrumentima putem trgovinskog sustava Burze.

Trgovinski dan – dan trgovanja uređenog tržišta ili MTP-a kojim upravlja Zagrebačka burza d.d.

Trgovinska radna stanica - računalni program koji je Burza dala članu na korištenje za obavljanje poslova na trgovinskom sustavu.

Trgovinski sustav obuhvaća računalni program, računalnu i komunikacijsku opremu i pristupnu podatkovnu mrežu Burze za razmjenu podataka između računalnog sustava člana ili drugih korisnika i trgovinskog sustava Burze.

Uprava i nadzorni odbor - ako dioničko društvo prema ZTD-u, odnosno prema propisima koji uređuju osnivanje i poslovanje trgovačkih društava, umjesto uprave i nadzornog odbora ima upravni odbor, odredbe ovih Pravila koje se odnose na upravu i nadzorni odbor na odgovarajući se način primjenjuju na upravni odbor.

Uredba Komisije (EZ) br. 1287/2006 - Uredba Komisije (EZ) br. 1287/2006 od 10. kolovoza 2006. o provedbi Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s obvezom vođenja evidencija investicijskih društava, izvještavanjem o transakcijama, transparentnosti tržišta, uvrštavanjem financijskih instrumenata za trgovanje i određenim pojmovima za potrebe navedene Direktive.

Uređeno tržište – uređeno tržište u smislu članka 3. stavka 1. točke 20. ZTK-a kojim upravlja Zagrebačka burza d.d.

Uvrštenje – postupak kojim se omogućuje trgovanje financijskim instrumentom na uređenom tržištu.

Zadnja cijena – cijena zadnje transakcije financijskim instrumentom određenog trgovinskog dana.

Zahtjev za primanje u trgovinu - zahtjev za primanje financijskog instrumenta u trgovinu na MTP.

Zahtjev za uvrštenje – zahtjev za uvrštenje financijskih instrumenata na uređeno tržište.

Zaključna cijena – prosječna cijena ponderirana količinom svih transakcija financijskim instrumentom sklopljenih određenog trgovinskog dana unutar knjige ponuda. Ako se financijskim instrumentom nije trgovalo određenog trgovinskog dana, zaključna cijena je zaključna cijena prethodnog trgovinskog dana.

ZTD – Zakon o trgovačkim društvima (NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 152/11, 111/12, 144/12, 68/13)

ZTK – Zakon o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08, 74/09 i 54/13)

2. ČLANSTVO

2.1 STJECANJE ČLANSTVA

Članak 5.

- (1) Status člana stječe se primanjem u članstvo na Burzi.
- (2) Odluku o primanju u članstvo donosi Burza.
- (3) Stjecanjem statusa člana, član neopozivo pristaje na primjenu Pravila i drugih akata Burze.
- (4) Status člana ne može se steći sukcesijom.

Osobe koje mogu postati članovi Burze

Članak 6.

- (1) Član Burze može postati investicijsko društvo ili kreditna institucija koja ispunjava uvjete određene ZTK-om i ovim Pravilima.
- (2) Član Burze s ograničenim trgovinskim pravima može postati i osoba koja ispunjava posebne uvjete propisane člankom 7. ovih Pravila.

Posebni uvjeti za člana s ograničenim trgovinskim pravima

Članak 7.

- (1) Osoba iz članka 6. stavka 2. ovih Pravila mora, osim uvjeta za članstvo određenih ovim Pravilima, ispunjavati i sljedeće uvjete:
 1. imati pravni oblik dioničkog društva, društva s ograničenom odgovornošću ili europskog društva (*societas europea*),
 2. imati temeljni kapital u iznosu od najmanje 400.000,00 HRK,
 3. obavljati poslovanje najmanje 3 (tri) godine u kontinuitetu,
 4. imati dovoljno dobru reputaciju,
 5. imati uspostavljen sustav upravljanja rizicima razmjeran vrsti, opsegu i složenosti usluga i aktivnosti koje obavlja i odgovarajući sustav internih kontrola,
 6. iz podataka o trgovini mora biti vidljivo da je na tržištu kapitala sklopila više od 10 (deset) transakcija mjesečno u posljednje 3 (tri) poslovne godine,
 7. njezin investicijski portfelj u financijske instrumente, uključujući depozite u novcu, mora prelaziti iznos od 3.500.000,00 HRK.

(2) Ako je osoba iz stavka 1. ovog članka iz druge države članice ili treće države i nema odgovarajuće odobrenje Agencije ili drugog nadležnog tijela, uvjet za primanje u članstvo na Burzi je i postojanje učinkovite mogućnosti sprječavanja i otkrivanja zlouporabe tržišta.

Investicijsko društvo ili kreditna institucija iz druge države članice ili treće države

Članak 8.

Poseban uvjet za primanje u članstvo investicijskog društva ili kreditne institucije, odnosno osobe iz članka 6. stavka 2. ovih Pravila iz druge države članice ili treće države je i postojanje učinkovite mogućnosti sprječavanja i otkrivanja zlouporabe tržišta.

Pretpostavke za primanje u članstvo

Članak 9.

Osoba koja je podnijela zahtjev za primanje u članstvo mora imati člansko mjesto i mora ispunjavati uvjete za primanje u članstvo propisane ovim Pravilima.

Člansko mjesto

Članak 10.

- (1) Člansko mjesto može se steći samo u svrhu primanja u članstvo na Burzi.
- (2) Člansko mjesto može se steći od Burze ili od druge osobe koja ima člansko mjesto, uz prethodnu suglasnost Burze.
- (3) Ako se člansko mjesto stječe od osobe koja ima člansko mjesto, a koja nije ispunila novčane ili druge obveze prema Burzi, Burza može odbiti dati suglasnost za prijenos članskog mjesta.

Članak 11.

- (1) Član može imati jedno člansko mjesto.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, član može imati dva ili više članskih mjesta ako je članska mjesta stekao u postupku pripajanja, spajanja ili podjele društva.

2.2 ORGANIZACIJSKI, KADROVSKI I TEHNIČKI UVJETI ZA ČLANSTVO

2.2.1 Organizacijski uvjeti

Organizacijski uvjeti

Članak 12.

(1) Član je dužan ispunjavati organizacijske uvjete za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti i pomoćnih usluga, određene ZTK-om i propisima donesenim na temelju tog zakona, odnosno propisima koje donose druga nadležna tijela, s obzirom na vrstu, opseg i složenost poslovanja člana, kao i vrstu i opseg investicijskih usluga i aktivnosti koje član pruža ili obavlja.

(2) Odredba stavka 1. ovog članka primjenjuje se na odgovarajući način na osobe iz članka 6. stavka 2. ovih Pravila.

2.2.2 Kadrovski uvjeti

Članak 13.

(1) Član mora imati zaposlenog najmanje jednog brokera ili investicijskog savjetnika koji posjeduje odobrenje za rad nadležnog tijela i koji je osposobljen za korištenje trgovinskog sustava.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, osoba iz članka 6. stavka 2. ovih Pravila mora imati zaposlenu najmanje jednu osobu koja ima položen ispit za brokera ili investicijskog savjetnika i koja je osposobljena za korištenje trgovinskog sustava.

(3) Član mora odrediti:

1. osobu odgovornu za nadzor računalnog sustava člana i to osobito za:

a) dodjeljivanje zaporki i prava pristupa za ta korisnička imena, za sve korisnike trgovinskog sustava kod relevantnog člana,

b) dodjeljivanje razina prava na korištenje trgovinskog sustava, za članove koji koriste računalno programsko sučelje za pristup trgovinskom sustavu,

c) računalne programe člana, računalnu i komunikacijsku opremu i pristup i povezivanje s trgovinskim sustavom u skladu sa zahtjevima Burze, nadziranje i administriranje upita od strane

Burze u svezi računalnih programa na strani člana, računalne i komunikacijske opreme i podatkovnih veza s trgovinskim sustavom;

2. osobu odgovornu za ispunjavanje ostalih obveza propisanim ovim Pravilima

te o promjenama navedenih osoba bez odgode obavijestiti Burzu.

(4) Ako član obavlja poslove specijalista i/ili održavatelja tržišta, osoba koja kod člana obavlja te poslove mora biti osposobljena za obavljanje poslova specijalista i/ili održavatelja tržišta.

(5) Član mora kontinuirano održavati odgovarajući stupanj stručnosti osoba navedenih u stavku 1. do 4. ovog članka sukladno ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

(6) U cilju stjecanja ili održavanja znanja i vještina potrebnih za obavljanje određenih poslova na trgovinskom sustavu, Burza može propisati obvezu osposobljavanja i usavršavanja za osobe koje kod člana obavljaju te poslove.

2.2.3 Tehnički uvjeti

Računalni sustav člana

Članak 14.

(1) Član mora imati računalni sustav tehnički usklađen i povezan s trgovinskim sustavom Burze putem odgovarajućih podatkovnih veza.

(2) Podatkovnim vezama iz stavka 1. ovog članka mora upravljati ovlašteni pružatelj telekomunikacijskih usluga kojeg odredi Burza, a iste moraju ispunjavati zahtjeve Burze vezane uz brzinu protočnosti podataka, pouzdanost i druge tehničke karakteristike.

(3) Burza članu omogućuje pristup trgovinskom sustavu putem trgovinske radne stanice ili računalnog programa člana, razvijenog uporabom računalnog programskog sučelja, odnosno drugog odgovarajućeg protokola propisanog od strane Burze.

Računalni programi člana

Članak 15.

(1) Računalni programi člana koji se koriste za razmjenu podataka s trgovinskim sustavom moraju biti odobreni od Burze.

(2) Član je dužan osigurati da računalni programi iz stavka 1. ovog članka budu kontinuirano u skladu sa zahtjevima određenim u tehničkoj dokumentaciji Burze te protokolima za

komunikaciju s trgovinskim sustavom, odnosno izmjenama i dopunama tehničke dokumentacije kao i protokola koje odredi Burza.

(3) Ako računalni programi člana nisu u skladu sa zahtjevima određenim u tehničkoj dokumentaciji Burze, odnosno protokolima za komunikaciju s trgovinskim sustavom, Burza može članu onemogućiti pristup trgovinskom sustavu, dok se računalni programi člana ne usklade sa zahtjevima određenim u tehničkoj dokumentaciji Burze, odnosno protokolima za komunikaciju s trgovinskim sustavom.

Računalna i komunikacijska oprema

Članak 16.

(1) Član je dužan osigurati da je njegova računalna i komunikacijska oprema spojena na trgovinski sustav na način da neprekidno ispunjava zahtjeve određene u tehničkoj dokumentaciji Burze.

(2) Računalna i komunikacijska oprema člana mora neprekidno funkcionirati na način koji omogućuje povezivanje i održavanje stalne i pouzdane podatkovne veze s trgovinskim sustavom.

(3) Ako računalna i komunikacijska oprema člana ne omogućuje stalnu i pouzdanu podatkovnu vezu s trgovinskim sustavom, Burza može članu onemogućiti pristup trgovinskom sustavu, dok se računalna i komunikacijska oprema ne uskladi sa zahtjevima određenim u tehničkoj dokumentaciji Burze.

(4) Član mora onemogućiti neovlaštenim osobama pristup računalnoj i komunikacijskoj opremi.

(5) Računalna i komunikacijska oprema mora biti postavljena na način da sprječava neovlašteni pristup trgovinskom sustavu te da omogućuje retroaktivno utvrđivanje izvora pojedinih prijava na trgovinski sustav.

(6) Troškove računalne i komunikacijske opreme i instalacije opreme na lokaciji člana, uključujući troškove podatkovne veze s trgovinskim sustavom, dužan je snositi član sukladno cjeniku.

Standardi sigurnosti

Članak 17.

(1) Ako član poduzme ili propusti spriječiti radnju koja ugrožava ili bi mogla ugroziti uredno funkcioniranje trgovinskog sustava, uključujući, ali ne ograničavajući se na sigurnosne postavke i

funkcionalnosti trgovinskog sustava i slično, Burza može članu onemogućiti pristup trgovinskom sustavu.

(2) Član odgovara za svaku štetu nastalu u slučaju iz stavka 1. ovog članka.

2.2.4 Namira transakcija sklopljenih na Burzi

Članak 18.

Član mora osigurati namiru transakcija sklopljenih na Burzi na jedan od sljedećih načina:

1. putem članstva u sustavu poravnanja i/ili namire u kojem namiruje transakcije sklopljene na Burzi,
2. putem ugovora sklopljenog s članom sustava poravnanja i/ili namire koji osigurava namiru transakcija sklopljenih na Burzi za račun člana.

2.3 POSTUPAK PRIMANJA U ČLANSTVO

Članak 19.

(1) Osoba koja želi postati članom Burze podnosi zahtjev za primanje u članstvo na propisanom obrascu čiji sadržaj određuje Burza.

(2) Podnositelj zahtjeva dužan je uz zahtjev za primanje u članstvo priložiti:

1. izvadak iz sudskog registra nadležnog trgovačkog suda odnosno druge službene evidencije, koji uključuje posljednje promjene,
2. odluku nadležnog tijela o odobrenju za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti,
3. kratki prikaz dosadašnjeg poslovanja i planova djelovanja na tržištu kapitala,
4. ispravu kojom dokazuje da ima člansko mjesto odnosno da će člansko mjesto pravovremeno steći,
5. ispravu kojom dokazuje da je član jedne ili više drugih burzi, ako se radi o podnositelju zahtjeva za primanje u članstvo putem udaljenog pristupa.

(3) Podnositelj zahtjeva za primanje u članstvo s ograničenim trgovinskim pravima iz članka 6. stavka 2. ovih Pravila, dužan je uz zahtjev priložiti i

1. isprave navedene u stavku 2. točki 1., 3. i 4. ovog članka,

2. financijske izvještaje za posljednje 3 (tri) poslovne godine,
 3. isprave kojima dokazuje da posjeduje odgovarajuća odobrenja za rad nadležnih regulatornih tijela odnosno, ako takve isprave ne postoje, dokaz da podnositelj i/ili član uprave nije pravomoćno osuđen za kaznena djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom te ni za jedno od sljedećih kaznenih djela:
 - a) prijevare,
 - b) protiv imovine, kod kojih se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti,
 - c) protiv gospodarstva,
 - d) protiv pravosuđa,
 - e) krivotvorenja,
 - f) protiv službene dužnosti,
 - g) odavanje tajnih podataka,
 - h) pranje novca,
 - i) financiranje terorizma,
 - j) iz zakona koji uređuje osnivanje i poslovanje trgovačkih društava,odnosno djela koja po svom opisu odgovaraju tim djelima, i nije pravomoćno osuđen za teži prekršaj koji predstavlja kršenje propisa iz djelatnosti Agencije ili drugog nadležnog tijela.
 4. dokument koji daje prikaz uspostavljenog sustava upravljanja rizicima razmjeran vrsti, opsegu i složenosti usluga i aktivnosti koje podnositelj zahtjeva obavlja, uključujući opis sustava internih kontrola,
 5. izjavu kojom potvrđuje da je na tržištu kapitala sklopio više od 10 (deset) transakcija mjesečno u posljednje 3 (tri) poslovne godine, uključujući i druge odgovarajuće dokaze,
 6. izjavu kojom potvrđuje da njegov investicijski portfelj u financijske instrumente, uključujući depozite u novcu, prelazi iznos od 3.500.000,00 HRK.
- (4) Podnositelj zahtjeva može biti pozvan da, osim isprava navedenih u stavku 2. i 3. ovog članka, dostavi i dodatnu dokumentaciju na traženje Burze.

Odluka o primanju u članstvo

Članak 20.

- (1) Odluku o zahtjevu o primanju u članstvo donosi Burza u roku od 30 (trideset) dana od dana primitka zahtjeva i potrebne dokumentacije.

(2) Odluka o odbijanju zahtjeva za primanje u članstvo mora biti obrazložena.

(3) Odluku o primanju u članstvo Burza objavljuje na svojim internetskim stranicama, te o odluci obavještava druge članove i Agenciju.

Članak 21.

(1) U razdoblju ne dužem od 3 (tri) mjeseca nakon donošenja odluke o primanju u članstvo, član je dužan:

1. potpisati ugovor o članstvu i druge ugovore kojima uređuje odnose s Burzom,
2. podnijeti dokaz o osiguravanju poravnanja i namire za transakcije sklopljene na Burzi,
3. osigurati sve potrebne tehničke pretpostavke za pristup trgovinskom sustavu,
4. osigurati da je najmanje jedna osoba osposobljena za korištenje trgovinskog sustava,
5. podnijeti dokaz o plaćenim naknadama, sukladno cjeniku.

(2) Burza može zahtijevati od člana predaju odgovarajućeg instrumenta osiguranja.

Članak 22.

(1) Nakon što utvrdi da su ispunjeni uvjeti navedeni u članku 21. ovih Pravila, Burza donosi odluku o uključivanju člana u trgovanje i omogućuje članu pristup trgovinskom sustavu.

(2) Burza će člana uključiti u popis članova koji objavljuje na internetskim stranicama.

2.4 PRAVA I OBVEZE ČLANOVA

Prava članova

Članak 23.

(1) Član ima sljedeća prava:

1. pristup trgovinskom sustavu, izravno ili putem udaljenog pristupa,
2. koristiti trgovinski sustav i sklapati transakcije na trgovinskom sustavu,
3. primati informacije od Burze, koje bi mogle utjecati na trgovanje,
4. primati informacije o uvrštenju i prestanku uvrštenja financijskih instrumenata na uređeno tržište, odnosno o primanju u trgovinu i prestanku trgovanja financijskim instrumentom na MTP-u,
5. primati informacije o primanju osoba u članstvo na Burzi i prestanku članstva,

6. druga prava propisana ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

(2) Funkcionalnosti trgovinskog sustava Burze za članove s udaljenim pristupom mogu biti djelomično ograničene zbog njihove podatkovne veze i načina pristupa trgovinskom sustavu.

(3) Pravo iz stavka 1. točke 2. ovog članka, osoba iz članka 6. stavka 2. ovih Pravila ograničeno je isključivo na pravo sklapanja transakcija za vlastiti račun.

(4) Burza može članu koji ispunjava uvjete određene ZTK-om i ovim Pravilima i drugim aktima Burze odobriti status specijalista i/ili održavatelja tržišta za jedan ili više financijskih instrumenata.

Obveze članova

Članak 24.

(1) Član ima sljedeće obveze:

1. pridržavati se ovih Pravila i drugih akata Burze kada trguje na Burzi,
2. osigurati da organizacijski, kadrovski i tehnički uvjeti te uvjet namire transakcija sklopljenih na Burzi, propisani ovim Pravilima i drugim aktima Burze, budu trajno ispunjeni za vrijeme trajanja statusa člana,
3. dostavljati Burzi podatke, sukladno ovim Pravilima i drugim aktima Burze,
4. zaštititi svoj računalni sustav i korisnička imena i zaporke za pristup trgovinskom sustavu,
5. na zahtjev Burze, omogućiti nadzor svog računalnog sustava i poslovanja,
6. druge obveze propisane ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

(2) Član je odgovoran za sve radnje nastale na trgovinskom sustavu uporabom njegova korisničkog imena i zaporke i dužan je nadoknaditi svaku štetu nastalu korištenjem njegova korisničkog imena i zaporke.

Pristup trgovinskom sustavu

Članak 25.

(1) Burza članovima omogućuje pristup trgovinskom sustavu, izravno ili putem udaljenog pristupa.

(2) Tehnički uvjeti za pristup trgovinskom sustavu, izravno ili putem udaljenog pristupa, detaljno se uređuju ugovorom sklopljenim između Burze i člana.

(3) Član je dužan čuvati kao poslovnu tajnu postupak povezivanja s trgovinskim sustavom, kao i cjelokupnu tehničku dokumentaciju o trgovinskom sustavu, računalnom programskom sučelju i ostalu dokumentaciju za koju Burza odredi da predstavlja poslovnu tajnu.

(4) Član je dužan poduzeti sve potrebne mjere kako bi spriječio da niti jedna neovlaštena osoba, direktno ili indirektno, ne može pristupiti odnosno koristiti trgovinski sustav, direktno ili indirektno.

Korisničko ime i zaporka

Članak 26.

(1) Burza dodjeljuje članu korisničko ime i inicijalnu zaporku koji se koriste za prijavu na trgovinski sustav, identifikaciju transakcija i svih drugih radnji člana na trgovinskom sustavu.

(2) Član je dužan čuvati korisničko ime i zaporku kao poslovnu tajnu.

(3) Korisničko ime i zaporka ne smiju se učiniti dostupnima drugim osobama.

(4) Osoba odgovorna za nadzor računalnog sustava člana, dužna je usmeno, a kasnije i u pisanom obliku, odmah obavijestiti Burzu u slučaju:

1. gubitka ili krađe korisničkog imena ili zaporke,
2. sumnje da su korisničko ime ili zaporka postali dostupni neovlaštenoj osobi,
3. saznanja za neovlaštenu uporabu ili otkrivanje zaporke za pristup trgovinskom sustavu,
4. neovlaštenog pristupa trgovinskom sustavu,
5. potrebe ukidanja ili promjene zaporke za pristup trgovinskom sustavu zbog drugih opravdanih razloga.

(5) U slučajevima iz stavka 4. ovog članka Burza može:

1. izvršiti promjenu korisničkog imena i zaporke,
2. privremeno ili trajno suspendirati sumnjivog korisnika,
3. izvršiti povlačenje svih otvorenih ponuda sumnjivog korisnika,
4. dostaviti članu izvještaj o sklopljenim transakcijama sumnjivog korisnika.

(6) U slučajevima iz stavka 4. ovog članka, Burza može onemogućiti članu pristup trgovinskom sustavu.

Identifikacija člana

Članak 27.

(1) Svaka transakcija sadrži jedinstvene identifikacijske oznake kojima se identificira:

1. član i

2. fizička osoba koja kod člana obavlja poslove putem trgovinskog sustava i njegova ovlaštenja ili

3. računalni sustav člana kojim član dozvoljava određenim klijentima da elektronskim putem zadaju naloge koji se putem računalnog sustava člana automatski prosljeđuju u trgovinski sustav Burze s identifikacijskom oznakom člana.

(2) Transakcije sklopljene pod jedinstvenom identifikacijskom oznakom određenog člana, smatraju se transakcijama toga člana i član je dužan ispuniti sve obveze koje proizlaze iz tih transakcija.

Ispitivanja računalne i komunikacijske opreme člana

Članak 28.

(1) Burza je ovlaštena u bilo kojem trenutku ispitati funkcionalnosti računalne i komunikacijske opreme člana i njegove podatkovne veze s trgovinskim sustavom.

(2) Burza može zahtijevati od člana da sudjeluje u ispitivanjima navedenim u stavku 1. ovog članka.

(3) Burza je ovlaštena zahtijevati od člana da izvrši ispitivanja računalne i komunikacijske opreme na za to predviđenoj testnoj okolini. Ispitivanje mora biti izvršeno na način i u rokovima određenim od strane Burze.

(4) Član može u bilo kojem trenutku zatražiti pomoć Burze prilikom ispitivanja računalne i komunikacijske opreme člana na testnoj okolini.

(5) Burza će članu pružiti razumnu podršku u vezi s njegovim ispitivanjima.

(6) Burza je ovlaštena naplatiti troškove takvih ispitivanja, sukladno cjeniku.

Ispitivanja trgovinskog sustava

Članak 29.

(1) Burza je ovlaštena, tijekom i nakon trgovanja, testirati funkcionalnosti trgovinskog sustava.

(2) Burza je ovlaštena zahtijevati od člana da sudjeluje u ispitivanjima trgovinskog sustava. Ispitivanje mora biti izvršeno na način i u rokovima određenim od strane Burze.

(3) Burza će, osim u izvanrednim okolnostima, pravovremeno obavijestiti članove o ispitivanju trgovinskog sustava, koje bi moglo utjecati na dnevno poslovanje člana.

Izmjene trgovinskog sustava i
računalnih programa te računalne i komunikacijske opreme člana

Članak 30.

- (1) Burza zadržava pravo izmjena na trgovinskom sustavu, kao što su izmjene računalne i komunikacijske opreme, promjena računalnih programa, promjena protokola za podatkovno povezivanje s trgovinskim sustavom i dr.
- (2) Burza će, osim u izvanrednim okolnostima, pravovremeno obavijestiti članove o izmjenama na trgovinskom sustavu.
- (3) U slučaju većih izmjena koje bi mogle zahtijevati izmjenu računalnih programa člana i/ili računalne i komunikacijske opreme člana, obavijest Burze će uključivati opis promjena, planirano vrijeme testiranja i datum stupanja na snagu izmjena na trgovinskom sustavu.
- (4) Izmjene na trgovinskom sustavu implementirat će se na način i u rokovima određenim od strane Burze.
- (5) Član je dužan pridržavati se uputa Burze, koje se odnose na izmjene na trgovinskom sustavu i u skladu s njima izmijeniti svoje računalne programe odnosno računalnu i komunikacijsku opremu.
- (6) Član može izmijeniti vlastite računalne programe i računalnu i komunikacijsku opremu povezanu s trgovinskim sustavom samo uz uvjete i na način propisan tehničkom dokumentacijom Burze.
- (7) Izmjene računalnih programa te računalne i komunikacijske opreme, koje mogu imati utjecaja na neometan rad trgovinskog sustava, moraju bez odgode biti prijavljene Burzi.
- (8) Burza može zahtijevati testiranje izmjenjenih računalnih programa i računalne i komunikacijske opreme člana, uz uvjete i na način propisan tehničkom dokumentacijom Burze.
- (9) Član može zahtijevati od Burze testiranje izmjenjenih računalnih programa te računalne i komunikacijske opreme člana, uz uvjete i na način propisan tehničkom dokumentacijom Burze.

Nedostatak u radu računalnog sustava i računalne i komunikacijske opreme člana

Članak 31.

(1) Kada Burza na temelju izvršenih ispitivanja ili na drugi način, utvrdi da računalni sustav ili računalna i komunikacijska oprema člana ne odgovara zahtjevima određenim u tehničkoj dokumentaciji Burze, član je dužan otkloniti utvrđene nedostatke.

(2) Burza je ovlaštena odrediti da član ne smije upotrebljavati dio ili cijeli računalni program ili računalnu i komunikacijsku opremu dok ne otkloni utvrđene nedostatke.

Preventivni i korektivni postupci održavanja i nadogradnje trgovinskog sustava

Članak 32.

(1) Burza može onemogućiti pristup ili korištenje trgovinskog sustava ili ograničiti funkcije trgovinskog sustava zbog provođenja preventivnih postupaka održavanja ili nužnih popravaka na trgovinskom sustavu ili zbog nadogradnje trgovinskog sustava.

(2) Radnje iz stavka 1. ovog članka u pravilu će biti planirane izvan vremena trgovanja.

(3) Burza će, osim u izvanrednim okolnostima, pravovremeno obavijestiti članove i druge korisnike svojih usluga o poduzimanju navedenih radnji.

Korištenje trgovinskog sustava i sklapanje transakcija na trgovinskom sustavu

Članak 33.

(1) Član ima pravo sudjelovati u trgovini na uređenom tržištu i MTP-u i sklapati transakcije, sukladno ovim Pravilima i svom statusu, osim za vrijeme trajanja suspenzije.

(2) Član je dužan sklapati transakcije, sukladno ZTK-u i drugim propisima, ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

(3) Član koji klijentu dozvoljava direktan pristup ili sponzorirani pristup trgovinskom sustavu dužan je:

1. izvršiti prethodne procjene primjerenosti i prikladnosti klijenta,

2. osigurati da je klijent upoznat sa sadržajem ZTK-a i drugih propisa, ovih Pravila i drugih akata Burze kojima je uređeno trgovanje na Burzi,

3. osigurati da njegov računalni sustav omogućuje sigurnu identifikaciju klijenta i ponuda zadanih putem direktnog pristupa ili sponzoriranog pristupa trgovinskom sustavu,

4. uspostaviti adekvatne sustave i djelotvorne kontrole u cilju sprječavanja pogrešnog unosa ponuda u trgovinski sustav, odnosno ponuda koje mogu ugroziti fer, uredno i djelotvorno trgovanje i ponašanja koje može upućivati na zlouporabu tržišta,

5. osigurati da u svakom trenutku ima pravo klijentu onemogućiti trgovanje putem direktnog pristupa ili sponzoriranog pristupa trgovinskom sustavu,

6. osigurati ostale mjere i postupke, kako bi ponude klijenata bile u potpunosti usklađene s odredbama ZTK-a i drugih propisa, ovih Pravila ili drugih akata Burze.

(4) Član je odgovoran za sve ponude unesene u trgovinski sustav putem direktnog pristupa ili sponzoriranog pristupa trgovinskom sustavu, sklopljene transakcije i druge radnje poduzete na trgovinskom sustavu pod njegovom identifikacijskom oznakom.

(5) Burza ima pravo u svakom trenutku onemogućiti članu i/ili njegovu klijentu trgovanje putem direktnog pristupa ili sponzoriranog pristupa trgovinskom sustavu, ako procjeni da isto nije u skladu s odredbama ovih Pravila ili drugih akata Burze o fer i urednom trgovanju.

(6) Zahtjev za direktan pristup ili sponzorirani pristup trgovinskom sustavu podnosi se na obrascu čiji sadržaj propisuje Burza.

Dostava podataka Burzi

Članak 34.

(1) Član je dužan odmah obavijestiti Burzu:

1. o prestanku važenja odobrenja za rad o pružanju investicijskih usluga i obavljanju investicijskih aktivnosti,

2. ako je član, koji nije direktan sudionik sustava poravnanja i/ili namire, suspendiran od trgovanja od strane člana s kojim je sklopio ugovor kojim osigurava poravnanje i/ili namiru transakcija sklopljenih na Burzi za račun člana, odnosno ako je suspenzija ukinuta,

3. o svim promjenama osoba ovlaštenih za pristup trgovinskom sustavu i trgovanje na uređenom tržištu ili MTP-u,

4. o svim promjenama uprave odnosno izvršnih direktora, ako član ima upravni odbor,

5. ako kod člana nastupe financijske ili druge okolnosti za koje se može opravdano očekivati da će utjecati na ispunjenje obveza člana ili da bi mogle utjecati na funkcioniranje Burze, druge članove Burze, ulagatelje i uredno funkcioniranje tržišta (npr. nelikvidnost, nesposobnost za

plaćanje ili prezaduženost člana, otvaranje postupka stečaja ili pokretanje postupka likvidacije, sudski ili arbitražni postupak značajnije vrijednosti i dr.),

6. ako kod člana nastupe statusne promjene (npr. spajanje, pripajanje, podjela) ili drugi oblik korporativnog restrukturiranja i promjene predmeta poslovanja/djelatnosti,

7. o promjenama kvalificiranih udjela u društvu.

(2) Na zahtjev Burze, član je dužan dostaviti Burzi i druge podatke i dokumente koji utječu ili bi mogli utjecati na ispunjenje obveza člana, funkcioniranje Burze, druge članove Burze, ulagatelje i uredno funkcioniranje tržišta.

Dostava podataka iz evidencije naloga (ponuda) i/ili transakcija sklopljenih na Burzi

Članak 35.

Član je dužan voditi evidenciju naloga (ponuda) i transakcija sklopljenih na Burzi na način da može Burzi dostaviti popis svih ili određenih naloga (ponuda) i/ili transakcija, u obliku, na način i u roku koji odredi Burza u svom zahtjevu.

Nadzor nad zaposlenicima

Članak 36.

(1) Član je dužan osobe koje koriste trgovinski sustav i obavljaju poslove vezane uz trgovanje na Burzi upoznati sa sadržajem zakonskih i drugih propisa, ovih Pravila i drugih akata Burze kojima je uređeno trgovanje na Burzi.

(2) Član je dužan osigurati da se njegovi zaposlenici pridržavaju pravila i standarda struke.

Zabrana zlouporabe tržišta

Članak 37.

Članu je zabranjen svaki oblik zlouporabe tržišta.

Čuvanje ugleda Burze i uporaba znaka Burze

Članak 38.

(1) Član Burze ne smije davati savjete, preporuke, izdavati ili distribuirati pisane materijale te koristiti medije na način koji nanosi ili bi mogao nanijeti štetu interesima ili ugledu Burze.

(2) Član Burze ima pravo na poslovnom papiru, internetskoj stranici ili na drugi prikladan način istaknuti da je član Burze i pritom koristiti znak Burze, vodeći računa da time ne dovodi u zabludu treće osobe u pogledu odvojenosti pravne osobe člana i Burze.

(3) Burza može detaljno propisati način i korištenje znaka i tvrtke Burze od strane članova i drugih korisnika usluga Burze.

2.5 PRESTANAK ČLANSTVA

Članak 39.

(1) Članstvo može prestati:

1. na zahtjev člana

2. isključenjem iz članstva.

(2) Prestanak statusa člana znači prestanak korištenja svih usluga Burze od strane člana.

(3) Prestankom članstva prestaju prava i obveze člana.

(4) Prestanak članstva nastupa s danom određenim u odluci Burze o prestanku članstva.

(5) Iznimno od stavka 3. ovog članka, novčane i druge obveze člana koje postoje u trenutku prestanka članstva, a nisu ispunjene, član je dužan ispuniti u skladu s Pravilima, cjenikom i drugim aktima Burze, odnosno ugovorima sklopljenim između Burze i člana.

2.5.1 Prestanak članstva na osnovi zahtjeva člana

Članak 40.

(1) Članstvo može prestati na osnovi zahtjeva člana.

(2) Zahtjev za prestankom članstva podnosi se Burzi u pisanom obliku.

(3) Burza je dužna donijeti odluku u roku od 30 (trideset) dana od dana primitka zahtjeva člana.

2.5.2 Prestanak članstva isključenjem iz članstva i suspenzija

Članak 41.

(1) Burza može donijeti odluku o prestanku članstva isključenjem iz članstva ili o suspenziji zbog jednog ili više sljedećih razloga:

1. ako član u roku od 3 (tri) mjeseca od dana donošenja odluke o primanju u članstvo ne ispuni uvjete određene u članku 21. ovih Pravila,
 2. ako član prestane ispunjavati uvjete za članstvo (npr. prestankom važenja odobrenja o pružanju investicijskih usluga i obavljanju investicijskih aktivnosti, na temelju odluke operatera sustava poravnanja i/ili namire kojom se članu onemogućava korištenje usluga poravnanja i/ili namire i dr.),
 3. prestankom postojanja pravne osobe člana,
 4. ako član ne ispunjava svoje obveze iz ugovora sklopljenih s Burzom,
 5. u slučaju težeg ili ponovljenog kršenja odredaba ovih Pravila ili drugih akata Burze, kao mjera zaštite tržišta,
 6. ako kod člana nastupe financijske, statusne ili druge okolnosti za koje se može opravdano očekivati da će utjecati na ispunjenje obveza člana ili da bi mogle utjecati na funkcioniranje Burze, druge članove Burze, ulagatelje i uredno funkcioniranje tržišta (npr. zbog nelikvidnosti, nesposobnosti za plaćanje ili prezaduženosti člana, u slučaju otvaranja postupka stečaja ili pokretanja postupka likvidacije i dr.),
 7. ako je to potrebno radi osiguravanja fer, urednog i transparentnog tržišta,
 8. u drugim slučajevima propisanim zakonom ili drugim propisima.
- (2) Prilikom donošenja odluke o prestanku članstva isključenjem iz članstva ili suspenziji, Burza će uzeti u obzir sve činjenice i okolnosti, a osobito razlog, težinu i utjecaj na poslovanje Burze, druge članove Burze, ulagatelje i uredno funkcioniranje tržišta.
- (3) Odluka o prestanku članstva isključenjem iz članstva ili o suspenziji mora biti obrazložena.
- (4) Burza će o prestanku članstva ili suspenziji člana obavijestiti druge članove, Agenciju i javnost.

Članak 42.

- (1) Odluka o prestanku članstva isključenjem iz članstva trajne je naravi.
- (2) Prije donošenja odluke o prestanku članstva isključenjem iz članstva, Burza će omogućiti članu da se očituje o činjenicama i okolnostima koje predstavljaju osnovu za isključenje iz članstva, osim u slučaju kada se pravo stanje stvari može utvrditi na temelju podataka kojima Burza raspolaže ili kada očitovanje člana nije moguće, odnosno kada postoje drugi opravdani razlozi.

(3) U slučaju isključenja iz članstva član ne može ponovno podnijeti zahtjev za primanje u članstvo prije isteka 1 (jedne) godine od dana isključenja iz članstva.

Članak 43.

(1) Odluka o supenziji određenih ili svih usluga Burze privremene je naravi.

(2) Suspenzija može biti izrečena u unaprijed određenom trajanju ili se prestanak suspenzije može uvjetovati prestankom postojanja okolnosti koje su dovele do suspenzije, ali ne u trajanju dužem od 12 (dvanaest) mjeseci.

(3) Za vrijeme trajanja suspenzije, član je dužan plaćati Burzi članarinu i ostale naknade u skladu s cjenikom, te ispunjavati druge obveze prema Burzi.

(4) Iznimno od stavka 3. ovog članka, od dana otvaranja stečajnog postupka nad članom ili dana objave rješenja Agencije ili drugog nadležnog tijela o nastanku osiguranog slučaja, obveza člana na plaćanje članarine i ostalih naknada u skladu s cjenikom prestaje.

(5) Za vrijeme trajanja suspenzije član nema pravo u poslovnoj korespondenciji ili na drugi način isticati da je član Burze ili se koristiti znakom Burze.

(6) Ako okolnosti koje su dovele do suspenzije ne prestanu postojati istekom razdoblja od 12 (dvanaest) mjeseci od dana donošenja odluke Burze o suspenziji, članu prestaje članstvo isključenjem iz članstva.

2.6 SPECIJALISTI I ODRŽAVATELJI TRŽIŠTA

2.6.1 Specijalisti

Članak 44.

(1) Burza može odobriti članu koji ispunjava uvjete određene ZTK-om i člankom 46. ovih Pravila i drugim aktima Burze status specijalista za jednu ili više dionica.

(2) Član s ograničenim trgovinskim pravima iz članka 6. stavka 2. ovih Pravila može obavljati poslove specijalista ako ima odgovarajuće odobrenje Agencije odnosno drugog nadležnog tijela.

(3) Svaki član ima pravo podnijeti Burzi zahtjev za obavljanjem poslova specijalista.

(4) Burza može ograničiti broj specijalista za određenu dionicu.

(5) Popis članova koji obavljaju poslove specijalista Burza objavljuje na svojim internetskim stranicama.

Prava i obveze specijalista

Članak 45.

(1) Specijalist je dužan svakoga trgovinskog dana izložiti istovremenu ponudu na kupnju i prodaju unutar knjige ponuda, uz uvjete i na način određen ZTK-om, ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

(2) Specijalist koji ispuni obveze utvrđene ovim Pravilima i drugim aktima Burze, ima pravo na određen popust u visini i na način određen cjenikom.

(3) Burza može odrediti i druge parametre vezane uz status, prava i obveze specijalista.

2.6.1.1 Organizacijski, kadrovski i tehnički uvjeti za obavljanje poslova specijalista

Članak 46.

Član koji namjerava obavljati poslove specijalista mora:

1. osigurati da osobe odgovorne za obavljanje poslova specijalista za određenu dionicu ne obavljaju poslove redovite trgovine u vezi dionice za koju obavljaju poslove specijalista,
2. uspostaviti trajan i učinkovit sustav sprječavanja i nadzora razmjene podataka između osoba odgovornih za obavljanje poslova specijalista i osoba koje obavljaju druge poslove kod člana s ciljem sprječavanja da poslovanje člana (npr. izvršavanje naloga za račun klijenta i dr.) utječe na obavljanje poslova specijalista ili da isto ne predstavlja zlouporabu tržišta,
3. uspostaviti trajan i učinkovit sustav sprječavanja sukoba interesa do kojega može doći prilikom obavljanja poslova specijalista i drugih poslova kod člana, a koji može štetiti interesima klijenata,
4. voditi evidencije o specijalističkim ponudama i transakcijama sklopljenim na osnovi takvih ponuda, sukladno odredbama ZTK-a, ovim Pravilima i drugim aktima Burze,
5. raspolagati računalnim sustavom koji omogućuje obavljanje poslova specijalista.

2.6.1.2 Stjecanje i prestanak statusa specijalista

Stjecanje statusa specijalista

Članak 47.

- (1) Član koji namjerava obavljati poslove specijalista podnosi Burzi zahtjev za stjecanjem statusa specijalista na obrascu čiji sadržaj određuje Burza.
- (2) Ako član i izdavatelj dionica sklope ili će sklopiti ugovor o obavljanju poslova specijalista, član je dužan dostaviti Burzi taj ugovor na način i u obliku koji odredi Burza. Burza će ugovor objaviti na svojim internetskim stranicama, osim dijelova koji se odnose na komercijalne uvjete ugovora. Član je dužan dostaviti Burzi i sve naknadne izmjene i/ili dopune ugovora, kao i informaciju o prestanku ugovora.
- (3) Ako član obavlja ili će obavljati i druge poslove za izdavatelja koji omogućuju veću prepoznatljivost i kvalitetu dionice za koju član obavlja poslove specijalista, član je dužan dostaviti Burzi popis tih poslova. Član je dužan dostaviti Burzi i sve naknadne izmjene i/ili dopune popisa poslova, kao i informaciju o prestanku obavljanja određenih poslova.
- (4) Burza će odučiti o zahtjevu za stjecanje statusa specijalista u roku od 30 (trideset) dana od dana zaprimanja zahtjeva i potrebne dokumentacije.
- (5) Kad Burza utvrdi da član ispunjava sve uvjete propisane u članku 46. ovih Pravila, član potpisuje s Burzom ugovor o obavljanju poslova specijalista.
- (6) Status specijalista član stječe sklapanjem ugovora o obavljanju poslova specijalista s Burzom.
- (7) Član je dužan odmah obavijestiti Burzu u pisanom obliku o svakoj promjeni podataka navedenih u zahtjevu za stjecanjem statusa specijalista.

Članak 48.

(1) Ako je više članova podnijelo zahtjev za stjecanje statusa specijalista za određenu dionicu, Burza će uzeti u obzir sljedeće dodatne kriterije za donošenje odluke o stjecanju statusa specijalista:

1. postojanje ugovora između specijalista i izdavatelja,
2. okolnost obavlja li član Burze poslove specijalista i za druge financijske instrumente, odnosno namjerava li te poslove obavljati,
3. izjavu o ispunjavanju strožih obveza za održavanje likvidnosti određene dionice, od obveza propisanih ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

Prestanak statusa specijalista

Članak 49.

- (1) Član može zatražiti prestanak statusa specijalista za jednu ili sve dionice za koje obavlja poslove specijalista.
- (2) Zahtjev za prestankom statusa specijalista podnosi se Burzi na obrascu čiji sadržaj određuje Burza.
- (3) Nakon što zaprimi zahtjev iz stavka 1. ovog članka, Burza će u roku 5 (pet) dana od dana primitka zahtjeva donijeti odluku o prestanku statusa specijalista.
- (3) Član je dužan obavljati poslove specijalista još najmanje 20 (dvadeset) trgovinskih dana nakon dana donošenja odluke Burze o prestanku statusa specijalista.
- (4) Član može ponovo podnijeti zahtjev za stjecanje statusa specijalista nakon isteka 2 (dva) mjeseca od dana prestanka statusa specijalista.

Članak 50.

Članu može prestati status specijalista za jednu ili sve dionice za koje obavlja poslove specijalista odlukom Burze u jednom ili više sljedećih slučajeva:

1. ako član ne ispunjava kadrovske, organizacijske, tehničke ili druge uvjete za obavljanja poslova specijalista propisane ovim Pravilima i drugim aktima Burze,
2. ako specijalist ne ispunjava svoje obveze propisane ovim Pravilima i drugim aktima Burze,
3. prestankom statusa člana,
4. prestankom uvrštenja dionice za koju obavlja poslove specijalista,
5. ako postoje drugi razlozi koji mogu ugroziti kontinuitet, stabilnost i likvidnost tržišta.

Obavještavanje

Članak 51.

- (1) O stjecanju i prestanku statusa specijalista Burza obavještava izdavatelja za čije dionice član obavlja poslove specijalista, Agenciju i druge članove Burze.

(2) Informaciju o stjecanju i prestanku statusa specijalista Burza objavljuje na internetskim stranicama.

2.6.1.3 Obveze specijalista

Članak 52.

(1) Specijalist je dužan svaki trgovinski dan, određeno vrijeme tijekom trajanja kontinuirane trgovine, unutar knjige ponuda, izlagati istovremenu ponudu na kupnju i prodaju, koja mora ispunjavati uvjet minimalne veličine ponude i maksimalnog raspona cijene.

(2) Minimalno vrijeme izlaganja ponude specijalista, maksimalni raspon između cijene u ponudi na kupnju i ponudi na prodaju i minimalnu veličinu ponude određuje Burza, uzimajući u obzir tržišne i druge okolnosti.

Razredi likvidnosti

Članak 53.

(1) Za potrebe određivanja minimalne veličine ponude i maksimalnog raspona cijene u ponudi specijalista Burza razvrstava dionice u razrede, ovisno o njihovoj likvidnosti.

(2) Pri razvrstavanju dionica u razrede kao kriterij se uzima prosječna dubina knjige ponuda i prosječan dnevni promet.

(3) Brojčane kriterije za razvrstavanje dionica u razrede likvidnosti i metodologiju njihova izračuna određuje Burza jednom godišnje, uzimajući u obzir tržišne i druge okolnosti kao npr. prosječni dnevni promet, prosječnu veličinu transakcije i dr.

(4) Razvrstavanje dionica u razrede obavlja se na početku svakog tromjesečja na temelju podataka o trgovini za prethodno tromjesečje.

(5) Podatke o razvrstavanju dionica u razrede Burza objavljuje na svojim internetskim stranicama najmanje 2 (dva) dana prije početka njihove primjene.

Dubina knjige ponuda

Članak 54.

Dubina knjige ponuda je pokazatelj likvidnosti koji mjeri promjenu cijene određene dionice prilikom unosa tržišne ponude na prodaju i na kupnju u iznosu koji određuje Burza, uzimajući u obzir tržišne i druge okolnosti kao npr. prosječnu veličinu ponude i dr.

Novouvrštene dionice

Članak 55.

(1) Za novouvrštenu dionicu koju nije moguće razvrstati ni u jedan od razreda likvidnosti, specijalist je dužan ispunjavati obveze kao da se radi o dionici čija likvidnost odgovara prosječnoj likvidnosti dionica u predmetnom tržišnom segmentu.

(2) Na temelju podataka o trgovini u prethodnih mjesec dana, Burza će dionicu iz stavka 1. ovog članka razvrstati u odgovarajući razred likvidnosti i uskladiti obveze specijalista s tim razvrstavanjem.

(3) Podatke o razvrstavanju dionice u određeni razred likvidnosti, Burza objavljuje na svojim internetskim stranicama najmanje 2 (dva) dana prije početka njihove primjene.

Vrijeme izlaganja ponude specijalista

Članak 56.

(1) Vrijeme izlaganja ponude specijalista računa se u odnosu na ukupno vrijeme trajanja kontinuirane trgovine.

(2) Prilikom izračuna vremena izlaganja ponude specijalista ne uzima se u obzir vrijeme

1. predotvaranja i dražbe uravnoteženja,
2. privremene obustave trgovine dionicom za koju se obavljaju poslovi specijalista,
3. kada je specijalist privremeno oslobođen od obveza, te
4. trajanja mjere reguliranja volatilnog tržišta.

Raspon između cijene u ponudi na kupnju i ponudi na prodaju

Članak 57.

Raspon između cijene u ponudi na kupnju i ponudi na prodaju jest razlika u cijeni između istovremenih ponuda na kupnju i ponuda na prodaju koje izloži specijalist.

Prestanak obveza specijalista za određeni trgovinski dan

Članak 58.

Obveza specijalista za određeni trgovinski dan prestaje istekom minimalnog vremena izlaganja ponude koja ispunjava sve uvjete propisane ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

Privremeno oslobađanje specijalista od obveza u slučaju izvanrednih okolnosti

Članak 59.

(1) Specijalist može Burzi podnijeti zahtjev za privremenim oslobađanjem od obveza u slučaju izvanrednih okolnosti kao npr. ako zbog prirodne katastrofe i sličnih okolnosti nije moguće procijeniti vrijednost dionice, ako je nastala obveza objave ponude za preuzimanje ili je pokrenut postupak preuzimanja dioničkog društva i sl.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovog članka mora biti obrazložen.

(3) Ako je zahtjev podnesen do 14:00 sati, Burza će o zahtjevu odlučiti do kraja trgovine istog trgovinskog dana, odnosno do 10:00 sati idućeg trgovinskog dana, ako je zahtjev podnesen nakon 14:00 sati.

(4) Burza može specijalistu odobriti privremeno oslobađanje od obveza za razdoblje od najviše 30 (trideset) dana, koje u opravdanim slučajevima može produžiti, o čemu će bez odgode obavijestiti članove Burze i javnost putem svojih internetskih stranica.

Privremeno oslobađanje specijalista od obveza zbog tehničkih razloga

Članak 60.

(1) Specijalist je dužan odmah obavijestiti Burzu ako zbog tehničkih razloga ne može obavljati poslove specijalista.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, Burza će privremeno osloboditi specijalista od ispunjavanja njegovih obveza te o istom bez odgode obavijestiti članove Burze i javnost putem svojih internetskih stranica.

(3) Specijalist je dužan bez odgode dostaviti Burzi obavijest o vremenu kada nije bio u mogućnosti obavljati poslove specijalista.

(4) Burza može provjeriti obavijest specijalista iz stavka 3. ovog članka i zatražiti dodatna objašnjenja.

(5) Ako Burza utvrdi da privremeno oslobađanje specijalista od ispunjavanja njegovih obveza zbog tehničkih problema nije bilo opravdano, smatrat će se da specijalist nije ispunio svoje obveze propisane člankom 52. ovih Pravila i drugim aktima Burze.

Mjera reguliranja volatilnog tržišta

Članak 61.

U slučaju da vrijednost indeksa CROBEX® odstupa više od +/- 5% od zadnje vrijednosti prethodnog trgovinskog dana, Burza će specijalista privremeno osloboditi od njegovih obveza do kraja tog trgovinskog dana.

Objavljivanje podataka

Članak 62.

Burza će na svojim internetskim stranicama svaki mjesec objavljivati statističke podatke o obavljanju poslova specijalista po dionici, koji uključuju postotak vremena izlaganja ponude specijalista, prosječan raspon cijene, prosječnu izloženu količinu, promet kupnje i promet prodaje i druge podatke.

Nadzor na ispunjavanjem obveza specijalista

Članak 63.

- (1) Burza prati ispunjavanje obveza specijalista na dnevnoj i mjesečnoj razini.
- (2) Ako specijalist ne ispuni svoje dnevne obveze više od 2 (dva) trgovinska dana uzastopno ili ako ne ispuni uvjet određenog minimalnog vremena izlaganja ponude na razini jednog mjeseca, specijalist nema pravo na popust određen cjenikom u mjesecu u kojemu nije ispunio svoje obveze.
- (3) Ako specijalist ne ispuni svoje obveze 2 (dva) mjeseca uzastopno, Burza može donijeti odluku o prestanku statusa specijalista.
- (4) Burza specijalistu zbog neispunjavanja obveza, osim mjera iz stavka 2. ovog članka, može izreći i neku od mjera zaštite tržišta predviđenih ovim Pravilima.
- (5) Burza ima pravo zatražiti objašnjenje svih radnji koje je specijalist poduzeo, odnosno propustio poduzeti, a koje su povezane s obavljanjem poslova specijalista.

Izvanredni specijalist

Članak 64.

- (1) Ako specijalist izgubi svoj status zbog izvanrednih okolnosti, radi zaštite kontinuiteta, stabilnosti i likvidnosti tržišta te zaštite ulagatelja, Burza može imenovati izvanrednog specijalista.
- (2) Izvanredni specijalist može biti samo član koji ispunjava uvjete određene ZTK-om i člankom 46. ovih Pravila i drugim aktima Burze.
- (3) Izvanredni specijalist može biti imenovan na razdoblje ne duže od 2 (dva) mjeseca.
- (4) Burza može izvanrednom specijalistu dati veća prava od propisanih ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

2.6.2 Održavatelji tržišta

Članak 65.

- (1) Izdavatelj strukturiranog proizvoda je dužan imenovati održavatelja tržišta koji mora biti član Burze.

(2) Burza može članu koji ispunjava uvjete određene ZTK-om, stavkom 1. ovog članka i člankom 46. ovih Pravila i drugim aktima Burze odobriti status održavatelja tržišta za jedan ili više strukturiranih proizvoda.

(3) Član s ograničenim trgovinskim pravima iz članka 6. stavka 2. ovih Pravila može obavljati poslove održavatelja tržišta ako ima odgovarajuće odobrenje Agencije, odnosno drugog nadležnog tijela za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti.

(4) Popis članova koji obavljaju poslove održavatelja tržišta Burza objavljuje na svojim internetskim stranicama.

Prava i obveze održavatelja tržišta

Članak 66.

(1) Održavatelj tržišta je dužan svakoga trgovinskog dana izložiti istovremenu ponudu na kupnju i prodaju unutar knjige ponuda, uz uvjete i na način određen ZTK-om, ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

(2) Održavatelj tržišta koji ispuni obveze utvrđene ovim Pravilima i drugim aktima Burze ima pravo na određeni popust u visini i na način određen cjenikom.

(3) Burza može odrediti i druge parametre vezane uz status, prava i obveze održavatelja tržišta.

2.6.2.1 Organizacijski, kadrovski i tehnički uvjeti za obavljanje poslova održavatelja tržišta

Članak 67.

Odredbe članka 46. ovih Pravila na odgovarajući se način primjenjuju na održavatelja tržišta.

2.6.2.2 Stjecanje i prestanak statusa održavatelja tržišta

Članak 68.

(1) Odredbe članaka 47. do 50. ovih Pravila na odgovarajući se način primjenjuju na održavatelja tržišta.

(2) Osim u slučajevima navedenim u članku 50. ovih Pravila, članu može prestati status održavatelja tržišta za jedan ili više strukturiranih proizvoda i:

1. dospijećem strukturiranog proizvoda ili
2. ako cijena temeljnog instrumenta dosegne graničnu vrijednost strukturiranog proizvoda.

Obavještavanje

Članak 69.

- (1) O stjecanju i prestanku statusa održavatelja tržišta Burza obavještava Agenciju i druge članove Burze.
- (2) Informaciju o stjecanju i prestanku statusa održavatelja tržišta Burza objavljuje na internetskim stranicama.

2.6.2.3 Obveze održavatelja tržišta

Članak 70.

- (1) Održavatelj tržišta je dužan svakog trgovinskog dana, određeno vrijeme tijekom trajanja kontinuirane trgovine, unutar knjige ponuda izlagati istovremenu ponudu na kupnju i prodaju, koja mora ispunjavati uvjet minimalne veličine ponude i maksimalnog raspona cijene.
- (2) Minimalno vrijeme izlaganja ponude održavatelja tržišta, kao i maksimalni raspon između cijene u ponudi na kupnju i ponudi na prodaju i minimalnu veličinu ponude određuje održavatelj tržišta u ugovoru o obavljanju poslova održavatelja tržišta koji sklapa s Burzom.
- (3) U slučaju da uređeno tržište ili burza na koju je uvršten temeljni instrument ima neradni dan ili je trgovina temeljnim instrumentom obustavljena, održavatelj tržišta nije dužan ispunjavati obveze navedene u stavku 1. ovog članka.
- (4) U slučaju da je preostala količina dostupna na prodaju manja od minimalne količine strukturiranog proizvoda koju je održavatelj tržišta dužan izložiti u ponudi, održavatelj tržišta može izložiti samo ponudu na kupnju.
- (5) U slučaju da je cijena temeljnog instrumenta dosegla graničnu vrijednost strukturiranog proizvoda, održavatelj tržišta je dužan o tome odmah obavijestiti Burzu.
- (6) Burza će bez odgode obavijestiti članove Burze i javnost putem svojih internetskih stranica o slučajevima iz stavaka 3. do 5. ovog članka.

Vrijeme izlaganja ponude održavatelja tržišta

Članak 71.

- (1) Vrijeme izlaganja ponude održavatelja tržišta računa se u odnosu na ukupno vrijeme trajanja kontinuirane trgovine.
- (2) Prilikom izračuna vremena izlaganja ponude održavatelja tržišta ne uzima se u obzir vrijeme
 1. predotvaranja i dražbe uravnoteženja,
 2. privremene obustave trgovine strukturiranim proizvodima za koje se obavljaju poslovi održavatelja tržišta te
 3. kada je održavatelj tržišta privremeno oslobođen obveza.

Prestanak obveza održavatelja tržišta za određeni trgovinski dan

Članak 72.

Obveza održavatelja tržišta za određeni trgovinski dan prestaje istekom minimalnog vremena izlaganja ponude koja ispunjava sve uvjete propisane ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

Privremeno oslobađanje održavatelja tržišta od obveza u slučaju izvanrednih okolnosti i zbog tehničkih razloga

Članak 73.

- (1) Odredbe članka 59. i članka 60. ovih Pravila na odgovarajući se način primjenjuju na održavatelja tržišta.

Objavljivanje podataka

Članak 74.

Burza će na svojim internetskim stranicama svaki mjesec objavljivati statističke podatke o obavljanju poslova održavatelja tržišta za strukturirani proizvod, koji uključuju postotak

vremena izlaganja ponude održavatelja tržišta, prosječan raspon cijene, prosječnu izloženu količinu, promet kupnje i promet prodaje, kao i druge podatke.

Nadzor nad ispunjavanjem obveza održavatelja tržišta

Članak 75.

- (1) Burza prati ispunjavanje obveza održavatelja na dnevnoj i mjesečnoj razini.
- (2) Ako održavatelj tržišta ne ispuni svoje dnevne obveze više od 2 (dva) trgovinska dana uzastopno ili ako ne ispuni svoje obveze 2 (dva) mjeseca uzastopno, Burza može donijeti odluku o prestanku statusa održavatelja tržišta.
- (3) Burza može održavatelju tržišta, zbog neispunjavanja obveza, osim mjere iz stavka 2. ovog članka, izreći i neku od mjera zaštite tržišta predviđenih ovim Pravilima.
- (4) Burza ima pravo zatražiti objašnjenje svih radnji koje je održavatelj tržišta poduzeo i koje su povezane s obavljanjem poslova održavatelja tržišta.

2.7 IZVANREDNA KOMUNIKACIJA

Članak 76.

- (1) Član je dužan dostaviti Burzi podatke o osobama ovlaštenima za donošenje odluka u izvanrednim okolnostima.
- (2) Osoba iz stavka 1. ovog članka mora biti dostupna u vremenu od 8,00 do 18,00 sati svakoga trgovinskog dana.

2.8 SPOROVI

Članak 77.

Sve međusobne sporove koji bi mogli proizaći iz ili u svezi s ovim Pravilima, kao i pravne učinke koji iz toga proistječu, član i Burza pokušat će riješiti sporazumno, mirnim putem, u duhu dobrih poslovnih običaja. U slučaju nemogućnosti postizanja sporazuma, za rješavanje sporova nadležan je sud u Zagrebu.

3. UREĐENO TRŽIŠTE

3.1 FINANCIJSKI INSTRUMENTI KOJIMA SE MOŽE TRGOVATI NA UREĐENOM TRŽIŠTU

Članak 78.

Na uređenom tržištu može se trgovati svim financijskim instrumentima za koje Burza ima odobrenje Agencije ili to odobrenje proizlazi iz odredaba ZTK-a i to:

1. dionicama ili drugim vrijednosnim papirima istog značaja koji predstavljaju udio u kapitalu ili članskim pravima u društvu, kao i potvrdama o deponiranim dionicama,
2. obveznicama i drugim vrstama sekuritiziranog duga, uključujući i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima,
3. svim ostalim vrijednosnim papirima koji daju pravo na stjecanje ili prodaju takvih prenosivih vrijednosnih papira ili na temelju kojih se može obavljati plaćanje u novcu koje se utvrđuje na temelju prenosivih vrijednosnih papira, valuta, kamatnih stopa ili prinosa, robe, indeksa ili drugih mjernih veličina,
4. instrumentima tržišta novca: trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi, certifikati o depozitu te drugi instrumenti kojima se uobičajeno trguje na tržištu novca.

3.2 TRŽIŠNI SEGMENTI

Članak 79.

(1) Uređeno tržište se sastoji od sljedećih segmenata:

1. Redovitog tržišta
2. Službenog tržišta
3. Vodećeg tržišta.

3.3 UVRŠTENJE FINANCIJSKIH INSTRUMENTATA NA UREĐENO TRŽIŠTE

Članak 80.

Odredbe ovih Pravila primjenjuju se od dana kada je financijski instrument uvršten na uređeno tržište odnosno od dana kada je izdavatelj ili osoba bez suglasnosti izdavatelja podnijela zahtjev za uvrštenje financijskog instrumenta na uređeno tržište, do dana prestanka uvrštenja na uređenom tržištu.

Članak 81.

- (1) O uvrštenju financijskih instrumenata na uređeno tržište odlučuje Burza.
- (2) Zahtjev za uvrštenje podnosi se Burzi u pisanom obliku na obrascu čiji sadržaj određuje Burza.
- (3) Obrazac zahtjeva za uvrštenje objavljuje se na internetskim stranicama Burze.
- (4) Zahtjev za uvrštenje mora se odnositi na sve već izdane dionica istog roda, osim u iznimnim slučajevima propisanim ZTK-om.

3.3.1 Podnositelj zahtjeva za uvrštenje

Članak 82.

- (1) Zahtjev za uvrštenje može podnijeti izdavatelj ili osoba koju izdavatelj ovlasti.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, financijski instrumenti mogu biti uvršteni na Redovito tržište i bez suglasnosti izdavatelja, uz ispunjavanje uvjeta propisanih ZTK-om, ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

3.3.2 Zahtjev za uvrštenje i druge isprave

Članak 83.

Podnositelj zahtjeva je dužan uz zahtjev za uvrštenje priložiti i:

1. prospekt ili izjavu da se koristi nekim od prava na iznimku od obveze objave prospekta,
2. izjavu da je u cijelosti postupio sukladno odredbama ZTK-a i drugih propisa i da ima sva propisana odobrenja i suglasnosti nadležnih tijela,
3. preslike svih odobrenja i suglasnosti koje je nadležno tijelo donijelo vezano uz postupak uvrštenja,

4. izjavu kojom potvrđuje da ima uspostavljenu odgovarajuću unutarnju organizaciju, sustave i postupke koji osiguravaju pravovremenu dostupnost informacija tržištu.

Članak 84.

Ako se zahtjev za uvrštenje odnosi na dionice, podnositelj zahtjeva dužan je, osim isprava navedenih u članku 83. ovih Pravila, priložiti i:

1. zapisnik s glavne skupštine na kojoj je donesena odluka o uvrštenju dionica društva na uređeno tržište,
2. rješenje o upisu povećanja temeljnog kapitala u sudski registar, odnosno odluku uprave i suglasnost nadzornog odbora ako se radi o odobrenom temeljnom kapitalu,
3. ugovor o obavljanju poslova specijalista sklopljen između izdavatelja i specijalista, kada se dionice uvrštavaju u Vodeće tržište.

Članak 85.

Ako se zahtjev za uvrštenje odnosi na dužničke vrijednosne papire, podnositelj zahtjeva dužan je, osim isprava navedenih u članku 83. ovih Pravila, priložiti i:

1. odluku o izdavanju dužničkih vrijednosnih papira nadležnog organa izdavatelja,
2. odluku Vlade Republike Hrvatske, odnosno države članice ili treće države, kojom se daje suglasnost za izdanje dužničkih vrijednosnih papira, kada je izdavatelj lokalna ili područna (regionalna) samouprava, odnosno Republika Hrvatska, država članica ili treća država, ako ista postoji.

Članak 86.

Ako se zahtjev za uvrštenje odnosi na strukturirane proizvode, podnositelj zahtjeva dužan je, osim isprava navedenih u članku 83. ovih Pravila, priložiti i:

1. ugovor o obavljanju poslova održavatelja tržišta, sklopljen između izdavatelja i održavatelja tržišta,
2. izjavu o dodijeljenom kreditnom rejtingu, kada je to primjenjivo.

Članak 87.

Ako se zahtjev za uvrštenje odnosi na instrumente tržišta novca, podnositelj zahtjeva dužan je uz zahtjev za uvrštenje priložiti i:

1. isprave iz članka 83. točke 2. i 4. ovih Pravila,
2. informativni memorandum koji sadrži najmanje:
 - a) ključne informacije o izdavatelju (npr. tvrka, sjedište i pravni oblik izdavatelja, značajna ulaganja, pregled poslovanja, značajni sudski i drugi postupci, čimbenici rizika i dr.),
 - b) revidirani godišnji financijski izvještaj za poslovnu godinu koja prethodi podnošenju zahtjeva za uvrštenje, odnosno, ako je izdavatelj od datuma posljednjih revidiranih financijskih izvještaja objavio polugodišnje ili tromjesečne financijske izvještaje, isti moraju biti uključeni u informativni memorandum, uz naznaku jesu li su revidirani ili ne,
 - c) karakteristike, količinu i opis prava koja proizlaze iz instrumenta tržišta novca,
 - d) ostale podatke koji mogu biti važni za procjenu tržišne vrijednosti i procjenu o ulaganju u instrumente tržišta novca,
 - e) informaciju o osobama odgovornim za točnost i potpunost informacija sadržanih u informativnom memorandumu.

Članak 88.

Kada se zahtjev za uvrštenje podnosi bez suglasnosti izdavatelja, podnositelj zahtjeva dužan je, osim isprava čije je podnošenje propisano ovim Pravilima za određeni financijski instrument, priložiti i potvrdu drugog uređenog tržišta u Republici Hrvatskoj ili državi članici ili burze treće države na kojemu je financijski instrument već uvršten.

Članak 89.

(1) Podnositelj zahtjeva dužan je, na zahtjev Burze, priložiti i druge isprave odnosno dostaviti dodatne informacije i podatke koje Burza smatra primjerenima za zaštitu ulagatelja.

(2) Podnositelj zahtjeva dužan je isprave, informacije i podatke iz ovog članka dostaviti u obliku, roku i na način koji odredi Burza.

3.3.3 Urednost zahtjeva za uvrštenje

Članak 90.

Zahtjev za uvrštenje smatra se urednim ako je zahtjev podnijela ovlaštena osoba, ako je zahtjev potpisan od strane ovlaštene osobe i ako su uz zahtjev dostavljene sve propisane i od strane Burze zatražene isprave.

3.3.4 Odluka o uvrštenju

Članak 91.

(1) Odluku o uvrštenju financijskog instrumenta na uređeno tržište donosi Burza na način i u roku određenom ZTK-om i drugim propisima.

(2) U odluci iz stavka 1. ovog članka Burza određuje prvi dan trgovanja financijskim instrumentom.

(3) Odluku iz stavka 1. ovog članka Burza dostavlja Agenciji i objavljuje na svojim internetskim stranicama najmanje 1 (jedan) trgovinski dan prije početka trgovanja financijskim instrumentom.

(4) Kad Burza donese odluku iz stavka 1. ovog članka, a zahtjev za uvrštenje je podnijela osoba bez suglasnosti izdavatelja, Burza će obavijestiti izdavatelja da se njegovim financijskim instrumentima trguje na uređenom tržištu kojim upravlja Burza.

(5) Za svaku dionicu koja se uvrštava u trgovanje na uređenom tržištu, Burza osigurava izračune i procjene u skladu s člankom 33. stavkom 3. i 4. Uredbe Komisije (EZ) br. 1287/2006.

3.4 UVJETI ZA UVRŠTENJE NA UREĐENO TRŽIŠTE

3.4.1 Opći uvjeti za uvrštenje na uređeno tržište

Članak 92.

(1) Financijski instrumenti koji se uvrštavaju na uređeno tržište i njihovi izdavatelji moraju ispunjavati uvjete propisane ZTK-om i drugim propisima, ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

(2) Na uređeno tržište mogu se uvrstiti financijski instrumenti kojima se može trgovati fer, uredno i djelotvorno.

(3) Izdavatelj mora biti uredno registriran ili na drugi način valjano osnovan prema propisima Republike Hrvatske ili države sjedišta izdavatelja.

(4) Podnositelj zahtjeva za uvrštenje mora ispuniti obvezu objave prospekta i drugih informacija, sukladno odredbama ZTK-a, i to:

1. u slučaju kad je određena obveza objave prospekta i drugih informacija sukladno odredbama ZTK-a, podnositelj zahtjeva za uvrštenje obavezan je Burzi dostaviti prospekt, navesti podatak kada je i koje tijelo odobrilo prospekt te kada je i na koji način izdavatelj ispunio obvezu objave prospekta javnosti,

2. u slučaju kad je dozvoljena iznimka od obveze objave prospekta sukladno odredbama ZTK-a, podnositelj zahtjeva za uvrštenje obavezan je Burzi dostaviti potpisanu izjavu o upotrebi iznimke od obveze objave prospekta te da je o tome obavijestio Agenciju, odnosno drugo nadležno tijelo, sukladno odredbama ZTK-a.

(5) Financijski instrumenti moraju biti slobodno prenosivi.

(6) Za financijske instrumente, za koje je podnesen zahtjev za uvrštenje na uređeno tržište, mora biti osigurana učinkovita namira transakcija, pri čemu se pretpostavlja da je taj uvjet ispunjen ako je financijski instrument izdan u nematerijaliziranom obliku i upisan u središnji depozitorij, odnosno središnji registar i uključen u sustav poravnjanja i/ili namire.

(7) Okolnost da je nad izdavateljem financijskog instrumenta otvoren postupak predstečajne nagodbe, stečajni postupak ili postupak likvidacije, predstavlja osnovu za odbijanje zahtjeva za uvrštenje na uređeno tržište.

(8) Odredbe stavka 7. ovog članka ne primjenjuju se u slučaju novog izdanja financijskog instrumenta izdavatelja, ako su financijski instrumenti istog roda već uvršteni na uređeno tržište.

Distribucija dionica javnosti

Članak 93.

(1) Distribucija dionica javnosti utvrđuje se na temelju podataka o ukupnom broju svih izdanih dionica izdavatelja istog roda na računima imatelja dionica u središnjem depozitoriju, a izražava se kao postotak izražen na dvije decimale.

(2) Prilikom određivanja postotka dionica koje su distribuirane javnosti, distribuiranima javnosti ne smatraju se:

1. vlastite dionice izdavatelja,
2. dionice koje drži osoba koja raspolaže s 5% i više tih dionica, osim ako dionice drži subjekt za zajednička ulaganja ili mirovinski fond.

(3) Kada se zahtjev za uvrštenje podnosi za novo izdanje dionica istog roda, postotak dionica koje su distribuirane javnosti može se odnositi na sve izdane dionice, a ne samo na navedeno novo izdanje.

(4) Kada se zahtjev za uvrštenje podnosi za dionice uvrštene na drugo uređeno tržište u Republici Hrvatskoj ili državi članici ili burzu treće države, postotak dionica koje su distribuirane javnosti može se odnositi i na dionice distribuirane javnosti u državi u kojoj su dionice uvrštene na uređeno tržište.

3.5 UVJETI ZA UVRŠTENJE NA REDOVITO TRŽIŠTE

3.5.1 Dionice

Članak 94.

(1) Na Redovito tržište mogu biti uvrštene dionice koje ispunjavaju uvjete propisane člankom 92. ovih Pravila te dodatne uvjete propisane ovim člankom.

(2) Javnosti mora biti distribuirano najmanje 15% dionica na koje se odnosi zahtjev za uvrštenje. Prilikom provjere ispunjavanja uvjeta distribucije javnosti, Burza će osobito uzeti u obzir broj dioničara na koje su raspodjeljene dionice koje ulaze u postotak dionica distribuiranih javnosti, a koji omogućuje uredno trgovanje i formiranje cijene.

(3) Iznimno, dionice mogu biti uvrštene i ako ne udovoljavaju uvjetu distribucije javnosti propisanom u stavku 2. ovog članka, ako Burza može opravdano pretpostaviti da će, u kratkom roku nakon uvrštenja, dionice biti raspodjeljene na dovoljan broj dioničara koji će omogućiti uredno trgovanje i formiranje cijene.

3.5.2 Strukturirani proizvodi

Članak 95.

(1) Na Redovito tržište mogu biti uvršteni strukturirani proizvodi koji ispunjavaju uvjete propisane člankom 92. ovih Pravila te dodatne uvjete propisane ovim člankom.

(2) Izdavalatelj strukturiranih proizvoda mora osigurati da jedan od članova Burze obavlja poslove održavatelja tržišta.

(3) Odredbe stavka 2. ovog članka ne odnose se na prava na upis novih dionica.

3.5.3 Ostali financijski instrumenti

Članak 96.

Ostali financijski instrumenti koji se uvrštavaju na Redovito tržište moraju ispunjavati uvjete propisane člankom 92. ovih Pravila.

3.6 UVJETI ZA UVRŠTENJE NA SLUŽBENO TRŽIŠTE

3.6.1 Dionice

Članak 97.

(1) Na Službeno tržište mogu biti uvrštene dionice koje ispunjavaju uvjete propisane člankom 92. ovih Pravila te dodatne uvjete propisane ovim člankom.

(2) Javnosti mora biti distribuirano najmanje 25% dionica na koje se odnosi zahtjev za uvrštenje. Prilikom provjere ispunjavanja uvjeta distribucije javnosti, Burza će osobito uzeti u obzir broj dioničara na koje su raspodjeljene dionice koje ulaze u postotak dionica distribuiranih javnosti, a koji omogućuje uredno trgovanje i formiranje cijene.

(3) Iznimno, dionice mogu biti uvrštene i ako ne udovoljavaju uvjetu distribucije javnosti propisanom u stavku 2. ovog članka ako Burza može opravdano pretpostaviti da će, u kratkom roku nakon uvrštenja, dionice biti raspodjeljene na dovoljan broj dioničara koji će omogućiti uredno trgovanje i formiranje cijene.

(4) Burza može na Službeno tržište uvrstiti i dionice novosnovanog društva koje je nastalo spajanjem više društava odnosno podjelom postojećih društava, pri čemu se smatra da je

ispunjen uvjet godina poslovanja i objavljenih ili podnesenih godišnjih financijskih izvještaja, ako su dionice jednog od društava koje je sudjelovalo u statusnoj promjeni spajanja odnosno podjele do početka provođenja statusne promjene bile uvrštene na uređeno tržište.

3.6.2 Dužnički vrijednosni papiri

Članak 98.

Na Službeno tržište mogu biti uvršteni dužnički vrijednosni papiri koji ispunjavaju uvjete propisane člankom 92. ovih Pravila.

3.6.3 Ostali financijski instrumenti

Članak 99.

Ostali financijski instrumenti koji se uvrštavaju na Službeno tržište moraju ispunjavati uvjete propisane člankom 92. ovih Pravila.

3.7 UVJETI ZA UVRŠTENJE NA VODEĆE TRŽIŠTE

3.7.1 Dionice

Članak 100.

(1) Na Vodeće tržište mogu biti uvrštene dionice koje ispunjavaju uvjete propisane člankom 97. ovih Pravila te dodatne uvjete propisane ovim člankom.

(2) Očekivana tržišna kapitalizacija dionica za koje je podnesen zahtjev za uvrštenje mora iznositi najmanje 100.000.000 HRK.

(3) Dionice za koje je podnesen zahtjev za uvrštenje moraju ispunjavati uvjet minimalnog prosječnog dnevnog prometa i prosječne dubine knjige ponuda koji odredi Burza ili izdavatelj mora sklopiti ugovor o obavljanju poslova specijalista za dionice koje su predmet uvrštenja s najmanje 2 (dva) specijalista.

3.8 PRIJELAZ DIONICA IZ JEDNOG SEGMENTA UREĐENOG TRŽIŠTA U DRUGI SEGMENT

Članak 101.

Postupak prijelaza dionica iz jednog segmenta uređenog tržišta u drugi pokreće se:

1. na zahtjev izdavatelja ili osobe koju izdavatelj ovlasti
2. nakon izvršenog periodičnog pregleda od strane Burze u kojemu se utvrđuje ispunjavaju li izdavatelji, odnosno dionice, uvjete za uvrštenje na određeni segment uređenog tržišta i/ili ispunjava li izdavatelj propisane obveze nakon uvrštenja.

3.8.1 Prijelaz dionica iz jednog segmenta uređenog tržišta u drugi segment na zahtjev izdavatelja ili osobe koju izdavatelj ovlasti

Članak 102.

(1) Zahtjev za prijelaz dionica iz jednog segmenta uređenog tržišta u drugi podnosi se Burzi u pisanom obliku na obrascu čiji sadržaj određuje Burza.

(2) Obrazac zahtjeva objavljuje se na internetskim stranicama Burze.

(3) Pri odlučivanju o zahtjevu za prelaskom u drugi segment uređenog tržišta, Burza provjerava ispunjava li izdavatelj, odnosno dionice, uvjete za uvrštenje u predmetni segment uređenog tržišta, propisane ovim Pravilima.

(4) Ako Burza u postupku provođenja periodičnog pregleda utvrdi da izdavatelj, odnosno dionice, ne ispunjavaju uvjete za uvrštenje u predmetni segment uređenog tržišta ili da bi takav prijelaz mogao ugroziti standarde predmetnog segmenta, Burza će odlukom odbiti zahtjev.

(5) Zahtjev za prelaskom potvrda o deponiranim dionicama u ili iz Službenog ili Vodećeg tržišta može podnijeti samo izdavatelj dionica na koje se potvrda odnosi ili izdavatelj potvrda o deponiranim dionicama.

3.8.2 Prijelaz dionica iz jednog segmenta uređenog tržišta u drugi segment na temelju periodičnog pregleda Burze

Članak 103.

(1) Burza će svakih 6 (šest) mjeseci izvršiti periodični pregled radi utvrđivanja ispunjavaju li izdavatelji, odnosno dionice, uvjete za uvrštenje na odgovarajući segment uređenog tržišta i/ili

ispunjava li izdavatelj obveze nakon uvrštenja za Službeno ili Vodeće tržište propisane ovim Pravilima.

(2) Ako Burza na 2 (dva) uzastopna periodična pregleda utvrdi da izdavatelj, odnosno dionice, ne ispunjavaju uvjete za uvrštenje na odgovarajući segment uređenog tržišta i/ili da izdavatelj ne ispunjava obveze nakon uvrštenja propisane ovim Pravilima za Službeno ili Vodeće tržište, pokrenut će postupak prelaska dionica iz višeg u niži segment uređenog tržišta.

(3) Nakon pokretanja postupka iz stavka 2. ovog članka, Burza će od izdavatelja zatražiti da se pisanim putem očituje o okolnostima zbog kojih je Burza odlučila pokrenuti postupak prelaska dionica iz višeg u niži segment uređenog tržišta i o radnjama koje namjerava poduzeti u cilju ispunjavanja uvjeta propisanih za uvrštenje na odgovarajući segment uređenog tržišta i/ili obveza nakon uvrštenja.

(4) U slučaju neispunjavanja uvjeta i/ili obveza nakon uvrštenja na 2 (dva) uzastopna periodična pregleda, Burza može donijeti odluku o prelasku dionica iz višeg u niži segment uređenog tržišta, odnosno odluku o prestanku uvrštenja, osim ako ocijeni da bi prestanak uvrštenja mogao uzrokovati znatnu štetu interesima ulagatelja ili urednom funkcioniranju tržišta.

(5) Odredbe stavka 1. do 4. ovog članka ne isključuju pravo Burze da u iznimnim okolnostima izvrši izvanredni pregled radi utvrđivanja ispunjavaju li izdavatelji, odnosno dionice, uvjete za uvrštenje na odgovarajući segment uređenog tržišta i/ili ispunjava li izdavatelj obveze nakon uvrštenja za Službeno ili Vodeće tržište propisane ovim Pravilima.

4. OBVEZE NAKON UVRŠTENJA

4.1 OPĆE ODREDBE

Obveza objavljivanja cjenovno osjetljivih informacija javnosti

Članak 104.

(1) Nakon uvrštenja financijskog instrumenta na uređeno tržište, izdavatelj je obavezan objavljivati javnosti propisane i druge informacije, sukladno odredbama ZTK-a i drugim propisima te ovim Pravilima.

(2) Informacije čije je objavljivanje javnosti propisano kao obvezno odredbama ZTK-a i drugih propisa, objavljuju se javnosti u sadržaju i rokovima određenim tim propisima.

(3) Izdavatelj je obavezan informacije iz stavka 2. ovog članka dostaviti Burzi.

(4) Informacije čije je objavljivanje javnosti propisano kao obvezno ovim Pravilima, objavljuju se javnosti u obliku, sadržaju, rokovima i na način određenim ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

(5) Informacije iz stavka 2. i 4. ovog članka izdavatelj je dužan dostaviti Burzi u elektroničkom obliku i na način koji odredi Burza.

(6) Informacije iz stavka 5. ovog članka objavit će se bez odgode putem internetskih stranica Burze.

(7) Ako su financijski instrumenti izdavatelja uvršteni na uređeno tržište bez suglasnosti izdavatelja, obveze izdavatelja propisane ZTK-om i drugim propisima te ovim Pravilima i drugim aktima Burze, obvezna je ispuniti osoba koja je financijske instrumente izdavatelja uvrstila na uređeno tržište bez njegove suglasnosti, osim ako je drugačije propisano ZTK-om ili ovim Pravilima.

Članak 105.

(1) Izdavatelj je dužan dostaviti Burzi sve informacije koje Burza smatra primjerenima za zaštitu ulagatelja i osiguranje nesmetanog funkcioniranja tržišta.

(2) Burza može od izdavatelja zatražiti da se očituje o okolnostima ili činjenicama koje se odnose na financijski instrument, odnosno izdavatelja, a koje utječu ili bi mogle utjecati na cijenu

financijskih instrumenata izdavatelja, a ne proizlaze iz informacija koje je izdavatelj ranije dostavio Burzi.

(3) Burza može zahtijevati od izdavatelja objavu informacija navedenih u stavku 1. i 2. ovog članka, pri čemu će odrediti oblik i rokove za objavu tih podataka.

(4) Ako izdavatelj ne objavi informacije u skladu sa stavkom 3. ovog članka, Burza će objaviti navedene informacije, nakon što o istima primi očitovanje izdavatelja.

(5) Kada procjenjuje je li neku informaciju potrebno objaviti javnosti ili ne, izdavatelj će se u slučaju dvojbe savjetovati s Burzom.

Jezik objavljivanja informacija

Članak 106.

(1) Izdavatelj čiji su financijski instrumenti uvršteni na uređeno tržište dužan je cjenovno osjetljive informacije dostavljati Burzi na jeziku propisanom odredbama ZTK-a.

(2) Izdavatelj čiji su financijski instrumenti uvršteni na Službeno i Vodeće tržište dužan je informacije dostavljati i na engleskom jeziku.

Istovremenost objave informacija javnosti

Članak 107.

(1) Prilikom iznošenja i objavljivanja cjenovno osjetljivih informacija, izdavatelj financijskih instrumenata dužan je postupiti na način kojim ne privilegira određene osobe ili segmente javnosti.

(2) Sve cjenovno osjetljive informacije koje izdavatelj iznosi na sastancima s analitičarima, predstavnicima institucionalnih ulagatelja i sl. dužan je istovremeno dostaviti Burzi.

Usporedno uvrštenje

Članak 108.

Ako je financijski instrument, osim na uređenom tržištu kojim upravlja Burza, uvršten na drugom uređenom tržištu u Republici Hrvatskoj ili državi članici ili burzi treće države te po propisima tog uređenog tržišta ili burze izdavatelj mora objaviti određene informacije, izdavatelj je dužan iste informacije istovremeno objaviti i putem Burze.

Izbor matične države članice

Članak 109.

Izdavatelj čiji su financijski instrumenti uvršteni na uređeno tržište dužan je bez odgode obavijestiti Burzu o izboru odnosno promjeni izbora matične države članice u pogledu objave propisanih informacija.

Izbor službenog registra propisanih informacija

Članak 110.

Izdavatelj čiji su financijski instrumenti uvršteni na uređeno tržište dužan je bez odgode obavijestiti Burzu o izboru, odnosno namjeri promjene službenog registra propisanih informacija.

Izbor medija za objavu propisanih informacija

Članak 111.

Izdavatelj čiji su financijski instrumenti uvršteni na uređeno tržište dužan je bez odgode obavijestiti Burzu o izboru, odnosno namjeri promjene medija putem kojeg objavljuje propisane informacije javnosti.

Popis upućenih osoba

Članak 112.

- (1) Izdavatelj je dužan, na zahtjev Burze, dostaviti popis upućenih osoba sastavljen na način propisan odredbama ZTK-a.
- (2) Obveza iz stavka 1. ovog članka ne odnosi se na osobu koja je bez suglasnosti izdavatelja uvrstila financijske instrumente na Redovito tržište.

Naknada Burzi

Članak 113.

Izdavatelj je za vrijeme trajanja uvrštenja dužan plaćati Burzi naknadu za održavanje uvrštenja sukladno cjeniku.

4.2 REDOVITO TRŽIŠTE

4.2.1 Obveze izdavatelja dionica uvrštenih na Redovito tržište

Članak 114.

Izdavatelj dionica uvrštenih na Redovito tržište dužan je dostaviti Burzi sve informacije čije je objavljivanje javnosti propisano ZTK-om, drugim propisima i ovim Pravilima te svaku značajnu promjenu u svezi objavljenih informacija, odmah nakon što je do te promjene došlo.

4.2.1.1 Glavna skupština

Članak 115.

- (1) Izdavatelj je dužan obavijestiti Burzu i javnost o održavanju glavne skupštine u rokovima određenim ZTD-om, odnosno propisima koji uređuju osnivanje i poslovanje trgovačkih društava.
- (2) Obavijest o održavanju glavne skupštine mora sadržavati sve informacije koje je izdavatelj sukladno ZTK-u i drugim propisima dužan učiniti dostupnima dioničarima, a koje su potrebne za ostvarivanje njihovih prava.

(3) Izdavatelj je dužan bez odgode dostaviti Burzi sve odluke, odnosno objaviti informacije o odlukama koje je donijela glavna skupština.

(4) U slučaju kada je glavna skupština ovlastila upravu da samostalno odluči o određenom pitanju, izdavatelj je dužan takvu odluku objaviti bez odgode.

4.2.1.2 Korporativne akcije

Članak 116.

(1) Ako isplaćuje dividendu (predujam dividende), izdavatelj je dužan obavijestiti Burzu o

1. predloženom i izglasanom iznosu dividende po dionici,

2. datumu utvrđivanja popisa imatelja prava na isplatu dividende (*record date*) - pri čemu prvi dan od kojega se dionicom trguje bez prava na dividendu (*ex date*), postavljen od strane izdavatelja, ne može biti ranije od 2 (dva) trgovinska dana nakon dana objave javnosti informacije o izglasanoj odluci o isplati dividende i

3. datumu isplate (*payment date*) – što je prije moguće nakon datuma utvrđivanja popisa imatelja prava na isplatu dividende (preporuka je sljedeći trgovinski dan), pri čemu datum isplate mora biti točno određen dan na koji će dividenda biti isplaćena.

(2) Prijedlozi odluka i odluke koje donosi glavna skupština, odnosno uprava izdavatelja, a koje se odnose na druge korporativne akcije moraju sadržavati:

1. datum utvrđivanja popisa imatelja prava na isplatu u novcu i/ili vrijednosnim papirima (*record date*), osim ako zakonom nije drugačije određeno,

2. datum od kojega se dionicom trguje bez prava na isplatu u novcu i/ili vrijednosnim papirima (*ex date*), pri čemu taj datum mora biti određen najmanje (2) dva trgovinska dana prije datuma utvrđivanja popisa imatelja prava na isplatu u novcu i/ili vrijednosnim papirima, osim ako zakonom nije drugačije određeno,

3. datum isplate (*payment date*), što je prije moguće od datuma utvrđivanja popisa imatelja prava na isplatu (preporuka je sljedeći trgovinski dan), pri čemu taj datum mora biti točno određeni dan na koji će biti izvršena isplata u novcu i/ili vrijednosnim papirima.

(3) Izdavatelj je dužan dostaviti Burzi i objaviti javnosti informacije iz stavka 1. i 2. ovog članka najmanje 2 (dva) trgovinska dana prije datuma od kojega se dionicom trguje bez prava na isplatu u novcu i/ili vrijednosnim papirima (*ex date*).

4.2.1.3 Kodeks korporativnog upravljanja

Članak 117.

(1) Kodeks korporativnog upravljanja primjenjuje se na izdavatelja čije su dionice uvrštene na uređeno tržište, osim dionica zatvorenih AIF-a.

(2) Izdavatelj je dužan, najkasnije do dana dostave godišnjeg izvještaja, ispunjen godišnji upitnik, koji je sastavni dio Kodeksa korporativnog upravljanja, dostaviti Burzi i objaviti na svojim internetskim stranicama.

4.2.2 Obveze izdavatelja dužničkih vrijednosnih papira uvrštenih na Redovito tržište

Članak 118.

Izdavatelj dužničkih vrijednosnih papira uvrštenih na Redovito tržište dužan je dostaviti Burzi sve informacije čije je objavljivanje javnosti propisano ZTK-om, drugim propisima i ovim Pravilima te svaku značajnu promjenu u svezi objavljenih informacija, odmah nakon što je do te promjene došlo.

4.2.2.1 Skupština imatelja dužničkih vrijednosnih papira

Članak 119.

(1) Izdavatelj je dužan obavijestiti javnost o održavanju skupštine imatelja dužničkih vrijednosnih papira istovremeno kada o tome obavještava imatelje dužničkih vrijednosnih papira, a najkasnije 5 (pet) trgovinskih dana prije dana održavanja skupštine imatelja dužničkih vrijednosnih papira.

(2) Obavijest o održavanju skupštine imatelja dužničkih vrijednosnih papira mora sadržavati sve informacije koje je izdavatelj sukladno ZTK-u i drugim propisima dužan učiniti dostupnim imateljima dužničkih vrijednosnih papira, a koje su potrebne za ostvarivanje njegovih prava.

(3) Izdavatelj je dužan bez odgode dostaviti Burzi sve odluke, odnosno objaviti informacije o odlukama koje je donijela skupština imatelja dužničkih vrijednosnih papira.

Korporativne akcije

Članak 120.

Na prijedloge odluka i odluke koje donosi skupština imatelja dužničkih vrijednosnih papira, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe stavka 2. i 3. članka 116. ovih Pravila.

4.2.3 Obveze izdavatelja strukturiranih proizvoda uvrštenih na Redovito tržište

Članak 121.

Izdavatelj strukturiranih proizvoda dužan je dostaviti Burzi sve informacije čije je objavljivanje javnosti propisano ZTK-om i drugim propisima, kao i ovim Pravilima te svaku značajnu promjenu u vezi s objavljenim informacija, odmah nakon što je do te promjene došlo, a osobito informacije o:

1. promjenama karakteristika strukturiranog proizvoda (npr. promjena izvršne i granične cijene i dr.),
2. cijeni iskupa strukturiranog proizvoda,
3. promjenama kreditnog rejtinga.

4.3 SLUŽBENO TRŽIŠTE

4.3.1 Obveze izdavatelja dionica uvrštenih na Službeno tržište

Članak 122.

Izdavatelj dionica uvrštenih na Službeno tržište dužan je nakon uvrštenja ispunjavati sve obveze propisane za izdavatelje čije su dionice uvrštene u Redovito tržište te dodatne obveze propisane ovim Pravilima.

4.3.1.1 Sjednice uprave i nadzornog odbora

Članak 123.

(1) Izdavatelj je dužan obavijestiti Burzu o održavanju sjednice uprave i nadzornog odbora najkasnije 2 (dva) trgovinska dana prije dana održavanja sjednice, kada navedena tijela odlučuju o:

1. financijskim izvještajima (nerevidiranim i/ili revidiranim, nekonsolidiranim i/ili konsolidiranim),
2. isplati dividende ili predujma dividende,
3. povećanju i smanjenju temeljnog kapitala,
4. usvajanju programa otkupa vlastitih dionica,
5. davanju odobrenja za stjecanje i otpuštanje vlastitih dionica.

(2) Izdavatelj je dužan donesene odluke i dokumente koji se takvim odlukama usvajaju dostaviti Burzi najkasnije do početka trgovine sljedećega trgovinskog dana.

4.3.1.2 Stjecanja i otpuštanja financijskih instrumenata izdavatelja od strane osoba koje pri izdavatelju obavljaju rukovoditeljske dužnosti i s njima usko povezanih osoba

Članak 124.

(1) Izdavatelj je dužan osigurati prijavljivanje Burzi svih stjecanja i otpuštanja dionica izdavatelja i drugih financijskih instrumenata povezanih s tim dionicama od strane osoba koje pri izdavatelju obavljaju rukovoditeljske dužnosti i s njima usko povezanih osoba u roku od 5 (pet) trgovinskih dana od dana predmetnog stjecanja ili otpuštanja.

(2) Kao dan stjecanja, odnosno otpuštanja financijskog instrumenta smatra se dan kada je sklopljena transakcija na Burzi ili dan kada je sklopljen pravni posao (npr. kupoprodaja, darovanje i sl., neovisno o tome da li je pravni posao sklopljen pod odgovornim uvjetom) ili dan nastanka drugoga pravnog temelja stjecanja, odnosno otpuštanja financijskog instrumenta.

4.3.2 Obveze izdavatelja dužničkih vrijednosnih papira uvrštenih na Službeno tržište

Članak 125.

Izdavatelj dužničkih vrijednosnih papira uvrštenih na Službeno tržište dužan je nakon uvrštenja ispunjavati sve obveze propisane za izdavatelje čiji su dužnički vrijednosni papiri uvršteni u Redovito tržište te dodatne obveze propisane ovim Pravilima.

4.3.2.1 Sjednice uprave i nadzornog odbora

Članak 126.

(1) Izdavatelj je dužan obavijestiti Burzu o održavanju sjednice uprave i nadzornog odbora najkasnije 2 (dva) trgovinska dana prije dana održavanja sjednice, kada navedena tijela odlučuju o:

1. financijskim izvještajima (nerevidiranim i/ili revidiranim, nekonsolidiranim i/ili konsolidiranim),
2. prijevremenom iskupu dužničkih vrijednosnih papira,
3. promjeni uvjeta izdanja.

(2) Izdavatelj je dužan donesene odluke i dokumente koji se takvim odlukama usvajaju dostaviti Burzi najkasnije do početka trgovine sljedećega trgovinskog dana.

4.4 VODEĆE TRŽIŠTE

4.4.1 Obveze izdavatelja dionica uvrštenih na Vodeće tržište

Članak 127.

Izdavatelj dionica uvrštenih na Vodeće tržište dužan je nakon uvrštenja ispunjavati sve obveze propisane za izdavatelje čije su dionice uvrštene na Službeno tržište te dodatne obveze propisane ovim Pravilima.

4.4.1.1 Kalendar događanja

Članak 128.

(1) Izdavatelj je dužan dostaviti Burzi i objaviti putem svoje internetske stranice kalendar događanja s popisom datuma na koje izdavatelj očekuje da će objaviti:

1. financijski izvještaj,
2. glavnu skupštinu,
3. isplatu dividende,
4. druge aktivnosti vezane uz odnose s ulagateljima.

(2) U odnosu na godišnji financijski izvještaj, izdavatelj može navesti tjedan objavljivanja.

(3) Izdavatelj je dužan objaviti kalendar događanja za svaku poslovnu godinu, prije početka poslovne godine te svaku promjenu u objavljenom kalendaru odmah po nastanku promjene, a najkasnije tjedan dana prije originalno navedenog datuma.

4.4.1.2 Predstavljanje godišnjeg izvještaja

Članak 129.

Izdavatelj je dužan godišnje izvještaje, nakon objave javnosti ili istovremeno s objavom javnosti, predstaviti na konferencijama sa zainteresiranim financijskim analitičarima i predstavnicima sredstava javnog priopćavanja.

4.4.1.3 Preuzimanje ili prodaja društva ili poslovanja

Članak 130.

(1) Izdavatelj je dužan objaviti informacije o preuzimanju ili prodaji društva ili poslovanja, koje je cjenovno osjetljivo.

(2) Informacije iz stavka 1. ovog članka obuhvaćaju osobito:

1. kupoprodajnu cijenu,
2. način plaćanja,
3. bitne podatke o društvu koje se preuzima ili prodaje,
4. razloge za transakciju,
5. procjenjene učinke transakcije na izdavatelja,
6. plan provođenja transakcije,

7. ostale ključne uvjete transakcije, osobito kada isti mogu utjecati na njenu valjanost, osim ako propisi koji uređuju preuzimanje dioničkih društava određuju drugačije.

(2) Društvo ili poslovanje koje se preuzima treba opisati na način koji obuhvaća opis poslovanja i glavne djelatnosti, financijsko stanje i pokazatelje, uključujući i povijesne podatke.

4.4.1.4 Izdavanje novih dionica

Članak 131.

Prilikom izdavanja novih dionica, izdavatelj je dužan dioničarima u čiju korist postoji pravo prvenstva pri upisu novih dionica izdati prenosive vrijednosne papire (prava na upis novih dionica) i omogućiti im trgovanje tim vrijednosim papirima na uređenom tržištu ili MTP-u kojim upravlja Burza u razdoblju od najmanje 10 (deset) dana koji prethode prvom danu upisa novog izdanja.

4.5 POSEBNE ODREDBE ZA IZDAVATELJE DIONICA ZATVORENIH AIF-A

Članak 132.

(1) Upravitelj zatvorenog AIF-a je dužan nakon uvrštenja ispunjavati sve obveze propisane za izdavatelja dionica ovisno o segmentu uređenog tržišta na koje su dionice uvrštene, kao i dodatne obveze propisane u stavku 2. ovog članka.

(2) Upravitelj zatvorenog AIF-a dužan je dostaviti Burzi:

1. strukturu portfelja,
2. neto vrijednost imovine zatvorenog AIF-a,
3. neto vrijednost imovine po dionici zatvorenog AIF-a i
4. datum vrednovanja

u rokovima određenima propisima koji uređuju osnivanje i poslovanje alternativnih investicijskih fondova.

4.6 POSEBNE ODREDBE ZA IZDAVATELJE POTVRDA O DEPONIRANIM VRIJEDNOSNIM PAPIRIMA

Članak 133.

- (1) Potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima mogu biti uvrštene na određeni segment uređenog tržišta, sukladno odredbama ZTK-a i drugih propisa te ovih Pravila o uvrštenju određene vrste vrijednosnog papira na koji se potvrda odnosi.
- (2) Izdavatelj vrijednosnih papira na koje se odnose potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima mora ispunjavati obveze objavljivanja informacija u skladu s propisima koji se odnose na te izdavatelje i u skladu s obvezama utvrđenim ZTK-om i drugim propisima, kao i dodatne obveze objavljivanja informacija propisane ovim Pravilima.
- (3) Umjesto izdavatelja vrijednosnih papira na koje se odnose potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima, obveze iz stavka 2. ovog članka može ispunjavati izdavatelj potvrda o deponiranim vrijednosnim papirima.

4.7 POSEBNE ODREDBE ZA IZDAVATELJE FINANCIJSKIH INSTRUMENATA IZ DRŽAVE ČLANICE I TREĆE DRŽAVE

Članak 134.

- (1) Odredbe ovih Pravila koje se odnose na uvjete za uvrštenje na uređeno tržište, prijelaz dionica iz jednog segmenta uređenog tržišta u drugi segment i prestanak uvrštenja primjenjuju se i na izdavatelje financijskih instrumenata iz drugih država članica i trećih država, osim ako je drugačije propisano ovim Pravilima.
- (2) Izdavatelji financijskih instrumenata iz drugih država članica i trećih država moraju ispunjavati obveze objavljivanja informacija u skladu s propisima koji se odnose na te izdavatelje i u skladu s obvezama utvrđenim ZTK-om i drugim propisima, kao i dodatne obveze objavljivanja informacija koje se odnose na pojedine vrste financijskih instrumenata ili za pojedine segmente uređenog tržišta propisane ovim Pravilima.

4.8 PRESTANAK UVRŠTENJA NA UREĐENOM TRŽIŠTU

Članak 135.

- (1) Uvrštenje može prestati:

1. na temelju odluke glavne skupštine o povlačenju s uvrštenja na uređenom tržištu,
 2. na temelju odluke Agencije, suda ili drugoga tijela javne vlasti,
 3. dospijecom ili prijevremenim iskupom financijskog instrumenta,
 4. u slučajevima navedenim u prospektu ili drugim ispravama vezanim uz uvrštenje,
 5. kada izdavatelj i/ili financijski instrument prestane ispunjavati uvjete za uvrštenje na određeni segment uređenog tržišta i/ili kada izdavatelj ne ispunjava obveze nakon uvrštenja propisane ovim Pravilima,
 6. u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad izdavateljem,
 7. u slučaju otvaranja postupka likvidacije nad izdavateljem,
 8. prestankom postojanja izdavatelja,
 9. prestankom postojanja financijskog instrumenta,
- (2) Zadnji dan trgovanja financijskim instrumentom na uređenom tržištu određuje se odlukom Burze.
- (3) Odluku o prestanku uvrštenja Burza dostavlja Agenciji i objavljuje na svojim internetskim stranicama.

Odluka glavne skupštine o povlačenju s uvrštenja na uređenom tržištu

Članak 136.

- (1) U slučaju iz članka 135. stavka 1. točke 1. ovih Pravila, izdavatelj dionica čija je glavna skupština donijela odluku o povlačenju dionica s uređenog tržišta dužan je dostaviti Burzi zahtjev za povlačenjem dionica s uvrštenja na uređenom tržištu, zajedno s rješenjem o upisu odluke o povlačenju s uvrštenja na uređenom tržištu u sudski registar i zapisnikom s glavne skupštine na kojoj je donesena odluka o povlačenju dionica s uvrštenja na uređenom tržištu.
- (2) Ako je odluka o povlačenju dionica s uvrštenja na uređenom tržištu donesena većinom većom od 9/10 (devet desetina) danih glasova, Burza će povući dionice s uvrštenja na uređenom tržištu sljedeći trgovinski dan nakon što zaprimi odluku o povlačenju s uvrštenja na uređenom tržištu odnosno protekom određenog roka od upisa odluke u sudski registar, kada je odlukom o povlačenju s uvrštenja na uređenom tržištu tako određeno.

(3) U drugim slučajevima, osim navedenih u stavku 2. ovog članka, Burza će povući dionice iz uvrštenja na uređenom tržištu protekom 6 (šest) mjeseci od dana upisa odluke u sudski registar.

(4) Ako su dionice uvrštene na uređeno tržište bez suglasnosti izdavatelja, odredbe stavka 1. ovog članka primjenjuju se na osobu koja je podnijela zahtjev za uvrštenje.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovog članka, Burza će povući dionice iz uvrštenja na uređenom tržištu protekom 3 (tri) mjeseca od dana primitka zahtjeva za povlačenjem dionica s uvrštenja na uređenom tržištu i isprava navedenih u stavku 1. ovog članka.

Dospijeće ili prijevremeni iskup financijskog instrumenta

Članak 137.

U slučaju iz članka 135. stavka 1. točke 3. ovih Pravila, uvrštenje prestaje isti, odnosno sljedeći trgovinski dan nakon što Burza zaprimi odluku središnjeg depozitorija, odnosno središnjeg registra u čije usluge je uključen predmetni financijski instrument.

Prestanak uvrštenja u slučajevima navedenim u prospektu ili drugim ispravama vezanim uz uvrštenje

Članak 138.

U slučaju iz članka 135. stavka 1. točke 4. ovih Pravila, Burza će donijeti odluku o prestanku uvrštenja na temelju informacija sadržanih u Prospektu ili drugim ispravama vezanim uz uvrštenje.

Neispunjavanje uvjeta za uvrštenje na određeni segment uređenog tržišta i/ili neispunjavanje obveza nakon uvrštenja propisane ovim Pravilima

Članak 139.

(1) U slučaju iz članka 135. stavka 1. točke 5. ovih Pravila, Burza će donijeti odluku o prestanku uvrštenja nakon izvršenja 2 (dva) uzastopna periodična pregleda na način propisan člankom 103. ovih Pravila.

(2) Neovisno od stavka 1. ovog članka, Burza može donijeti odluku o prestanku uvrštenja kao mjeru zaštite tržišta sukladno odredbama ovih Pravila.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovog članka uvrštenje prestaje istekom razdoblja od 3 (tri) mjeseca od dana donošenja odluke o prestanku uvrštenja.

Stečajni postupak nad izdavateljem

Članak 140.

(1) U slučaju iz članka 135. stavka 1. točka 6. ovih Pravila, Burza donosi odluku o prestanku uvrštenja na temelju zahtjeva stečajnog upravitelja o povlačenju s uvrštenja na uređenom tržištu i rješenja o otvaranju stečajnog postupka nad izdavateljem.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka uvrštenje prestaje istekom razdoblja od 3 (tri) mjeseca od dana donošenja odluke o prestanku uvrštenja.

(3) Iznimno od stavka 2. ovog članka, ako u razdoblju od 3 (tri) mjeseca prije dana zaprimanja zahtjeva za prestanak uvrštenja s financijskim instrumentom nije sklopljena niti jedna transakcija, uvrštenje prestaje sljedeći trgovinski dan nakon donošenja odluke o prestanku uvrštenja.

Postupak likvidacije

Članak 141.

U slučaju iz članka 135. stavka 1. točka 7. ovih Pravila, odredbe članka 136. ovih Pravila primjenjuju se na odgovarajući način, a zahtjev za prestanak uvrštenja podnosi likvidator.

Prestanak postojanja izdavatelja ili financijskog instrumenta

Članak 142.

U slučaju iz članka 135. stavka 1. točke 8. i 9. ovih Pravila, uvrštenje prestaje isti, odnosno sljedeći trgovinski dan nakon što Burza zaprimi od izdavatelja rješenje o brisanju subjekta upisa iz sudskog registra ili odluku središnjeg depozitorija odnosno središnjeg registra.

Članak 143.

Burza ne odgovara za izravnu ili neizravnu štetu i/ili izmaklu dobit posljedično donesenoj odluci o prestanku uvrštenja.

5. MULTILATERALNA TRGOVINSKA PLATFORMA

5.1 OPĆE ODREDBE

Članak 144.

Prilikom investiranja u financijske instrumente kojima se trguje na MTP-u, ulagatelji trebaju uzeti u obzir sljedeće:

1. MTP predstavlja alternativno tržište kojim upravlja Burza.
2. Burza osigurava dovoljnu razinu javno dostupnih podataka o financijskim instrumentima kojima se trguje na MTP-u cilju urednog trgovanja i određivanja cijena.
3. Financijski instrumenti kojima se trguje na MTP-u ne moraju ispunjavati uvjete za uvrštenje i obveze nakon uvrštenja propisane za izdavatelje financijskih instrumenata uvrštenih na uređeno tržište. Posljedično nižim zahtjevima koji se postavljaju pred financijske instrumente i izdavatelje, rizik investiranja u financijske instrumente kojima se trguje na MTP-u može biti veći od rizika investiranja u financijske instrumente kojima se trguje na uređenom tržištu.
4. Obvezu objave javnosti informacija propisanih ovim Pravilima dužan je ispunjavati podnositelj zahtjeva za primanje u trgovinu na MTP-u.
5. Odredbe ZTK-a koje se odnose na zlouporabu tržišta primjenjuju se na trgovanje na MTP-u.

Članak 145.

(1) Pravo trgovanja financijskim instrumentima primljenim u trgovinu na MTP-u imaju članovi Burze.

(2) Odredbe ovih Pravila koje se odnose na trgovinu, nadzor nad trgovinom, transparentnost trgovine i poravnanje i/ili namiru transakcija sklopljenih na uređenom tržištu, primjenjuju se na odgovarajući način i na MTP.

5.2 FINANCIJSKI INSTRUMENTI KOJIMA SE MOŽE TRGOVATI NA MTP-U

Članak 146.

Na MTP-u se može trgovati svim financijskim instrumentima za koje Burza ima odobrenje Agencije ili to odobrenje proizlazi iz odredaba ZTK-a, propisanim u članku 78. ovih Pravila.

5.3 TRŽIŠNI SEGMENTI

Članak 147.

MTP se sastoji od sljedećih segmenata:

- MTP - Alter
- MTP - Fortis
- MTP - X

5.4 PRIMANJE U TRGOVINU NA MTP

Članak 148.

Odredbe ovih Pravila primjenjuju se od dana kada je financijski instrument primljen u trgovinu na MTP odnosno od dana kada je izdavatelj, osoba koju izdavatelj ovlasti ili član podnio zahtjev za primanje u trgovinu, do dana prestanka trgovanja financijskim instrumentom na MTP-u.

Članak 149.

- (1) O primanju financijskog instrumenta u trgovinu na MTP odlučuje Burza.
- (2) Zahtjev za primanje u trgovinu podnosi se Burzi u pisanom obliku na obrascu čiji sadržaj određuje Burza.
- (3) Obrazac zahtjeva za primanje u trgovinu objavljuje se na internetskim stranicama Burze.

5.4.1 Podnositelj zahtjeva za primanje u trgovinu

Članak 150.

- (1) Zahtjev za primanje u trgovinu može podnijeti izdavatelj, osoba koju izdavatelj ovlasti ili član.
- (2) Financijski instrumenti mogu biti primljeni u trgovinu na MTP i na temelju odluke Burze.

5.4.2 Urednost zahtjeva za primanje u trgovinu

Članak 151.

Zahtjev za primanje u trgovinu smatra se urednim, ako je zahtjev podnijela ovlaštena osoba, ako je zahtjev potpisan od strane ovlaštene osobe i ako su uz zahtjev dostavljene sve propisane i od strane Burze zatražene isprave.

5.4.3 Odluka o primanju u trgovinu

Članak 152.

(1) Odluku o primanju u trgovinu na MTP donosi Burza u roku od 30 (trideset) dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva za primanju u trgovinu.

(2) U odluci iz stavka 1. ovog članka Burza određuje prvi dan trgovanja financijskim instrumentom.

(3) Odluku iz stavka 1. ovog članka Burza dostavlja Agenciji i objavljuje na svojim internetskim stranicama najmanje 1 (jedan) trgovinski dan prije početka trgovanja financijskim instrumentom.

(4) Kad Burza donese odluku iz stavka 1. ovog članka, a zahtjev za primanje u trgovinu je podnio član, Burza će obavijestiti izdavatelja da su njegovi financijski instrumenti primljeni u trgovinu na MTP.

(5) Burza može odbiti primiti financijski instrument u trgovanje na MTP-u i u slučaju kada financijski instrument ispunjava uvjete za primanje u trgovinu na MTP propisane ovim Pravilima, ako Burza procjeni da se financijskim instrumentom ne može trgovati fer, uredno i djelotvorno (kao npr. ako su dionice izdavatelja istog roda uvrštene na uređeno tržište kojim upravlja Burza i dr.).

(6) Odluka iz stavka 5. ovog članka mora biti obrazložena.

(7) Odluke iz stavka 1. i 5. ovog članka su konačne.

Lista financijskih instrumenata primljenih u trgovinu na MTP

Članak 153.

Burza objavljuje na svojim internetskim stranicama listu svih financijskih instrumenata primljenih u trgovinu na MTP.

5.5 Uvjeti za primanje financijskih instrumenata u trgovinu na MTP

5.5.1 Uvjeti za primanje financijskih instrumenata u trgovinu na MTP – Alter

Članak 154.

(1) Financijski instrument za koji se podnosi zahtjev za primanje u trgovinu na MTP – Alter mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. mora biti u nematerijaliziranom obliku,
2. mora biti uvršten na drugom uređenom tržištu u Republici Hrvatskoj ili državi članici ili burzi treće države koja udovoljava uvjetima istovjetnim s uvjetima propisanim ZTK-om koji se odnose na poslovanje uređenog tržišta,
3. za financijski instrument mora biti osigurana učinkovita namira transakcija.

(2) Podnositelj zahtjeva za primanje u trgovinu na MTP – Alter dužan je uz zahtjev priložiti i:

1. osnovne informacije o izdavatelju (npr. tvrka, sjedište i pravni oblik izdavatelja, značajna ulaganja, pregled poslovanja, značajni sudski i drugi postupci, čimbenici rizika i dr.),
2. karakteristike, količinu i opis prava koja proizlaze iz financijskog instrumenta,
3. dokaz da je financijski instrument uvršten na drugom uređenom tržištu u Republici Hrvatskoj ili državi članici ili burzi treće države,
4. ugovor o obavljanju poslova održavatelja tržišta sklopljen s članom Burze, ako se zahtjev za primanje u trgovinu odnosi na strukturirane proizvode.

(3) Okolnost da je nad izdavateljem financijskog instrumenta otvoren stečajni postupak ili postupak likvidacije, predstavlja osnovu za odbijanje zahtjeva za primanje u trgovinu na MTP.

5.5.2 Uvjeti za primanje financijskih instrumenata u trgovinu na MTP - Fortis

Članak 155.

(1) Financijski instrument za koji se podnosi zahtjev za primanje u trgovinu na MTP - Fortis mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. mora biti u nematerijaliziranom obliku,
2. mora biti slobodno prenosiv,

3. za financijski instrument mora biti osigurana učinkovita namira transakcija.

(2) Podnositelj zahtjeva za primanje u trgovinu na MTP - Fortis dužan je uz zahtjev priložiti i:

1. osnovne informacije o izdavatelju (npr. tvrka, sjedište i pravni oblik izdavatelja, značajna ulaganja, pregled poslovanja, značajni sudski i drugi postupci, čimbenici rizika i dr.),
2. karakteristike, količinu i opis prava koja proizlaze iz financijskog instrumenta,
3. godišnji financijski izvještaj za poslovnu godinu koja prethodi podnošenju zahtjeva za primanje u trgovinu, odnosno polugodišnje ili tromjesečne financijske izvještaje, ako je izdavatelj od datuma posljednjih financijskih izvještaja objavio polugodišnji ili tromjesečni financijski izvještaj,
4. statut ili osnivački ugovor,
5. javnosti mora biti distribuirano najmanje 10% dionica, ako se zahtjev za primanje u trgovinu odnosi na dionice,
6. ugovor o obavljanju poslova održavatelja tržišta sklopljen s članom Burze, ako se zahtjev za primanje u trgovinu odnosi na strukturirane proizvode.

(3) Okolnost da je nad izdavateljem financijskog instrumenta otvoren stečajni postupak ili postupak likvidacije, predstavlja osnovu za odbijanje zahtjeva za primanje u trgovinu na MTP.

5.5.3 Uvjeti za primanje financijskih instrumenata u trgovinu na MTP - X

Članak 156.

(1) Financijski instrument za koji se podnosi zahtjev za primanje u trgovinu na MTP - X mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. mora biti u nematerijaliziranom obliku,
2. mora biti slobodno prenosiv,
3. za financijski instrument mora biti osigurana učinkovita namira transakcija.

(2) Podnositelj zahtjeva za primanje u trgovinu na MTP -X dužan je uz zahtjev priložiti i:

1. osnovne informacije o izdavatelju (npr. tvrka, sjedište i pravni oblik izdavatelja, značajna ulaganja, pregled poslovanja, značajni sudski i drugi postupci, čimbenici rizika i dr.),
2. karakteristike, količinu i opis prava koja proizlaze iz financijskog instrumenta,
3. dokaz da je nad izdavateljem financijskog instrumenta otvoren stečajni postupak ili postupak likvidacije.

Članak 157.

(1) Podnositelj zahtjeva dužan je, na zahtjev Burze, priložiti i druge isprave, odnosno dostaviti dodatne informacije i podatke koje Burza smatra primjerenima za zaštitu ulagatelja.

(2) Podnositelj zahtjeva dužan je isprave, informacije i podatke iz ovog članka dostaviti u obliku, roku i na način koji odredi Burza.

5.6 OBVEZE NAKON PRIMANJA U TRGOVINU NA MTP

Članak 158.

Informacije čije je objavljivanje javnosti propisano kao obvezno ovim Pravilima podnositelj zahtjeva za primanje u trgovinu dužan je dostaviti Burzi u elektroničkom obliku i na način koji odredi Burza.

5.6.1 Obveze nakon primanja u trgovinu na MTP – Alter

Članak 159.

U cilju osiguravanja dovoljne razine javno dostupnih informacija, Burza će ulagatelje uputiti na internetske stranice izdavatelja financijskog instrumenta i na drugo uređeno tržište u Republici Hrvatskoj ili državi članici ili burze treće države na kojem je financijski instrument uvršten.

5.6.2 Obveze nakon primanja u trgovinu na MTP - Fortis

Članak 160.

Ako se zahtjev za primanje u trgovinu odnosi na dionice, podnositelj zahtjeva mora objavljivati javnosti:

1. informacije o svim promjenama u svezi prava sadržanih u vrijednosnom papiru, koje su nastale nakon primanja u trgovanje – odmah po nastanku promjene,
2. obavijest o održavanju glavne skupštine koja uključuje poziv na glavnu skupštinu s dnevnim redom i prijedlog odluka koje na njoj treba donijeti - u rokovima određenim ZTD-om, odnosno propisima koji uređuju osnivanje i poslovanje trgovačkih društava,

3. sve odluke, odnosno informacije o odlukama koje je donijela glavna skupština – bez odgode,
4. godišnji financijski izvještaj – u rokovima određenima propisima koji uređuju osnivanje i poslovanje trgovačkih društava te računovodstvo poduzetnika i primjenu standarda financijskog izvještavanja,
5. informacije o povećanju i smanjenju temeljnog kapitala – odmah po upisu promjene u sudski registar,
6. informacije o statusnim promjenama izdavatelja – odmah po upisu promjene u sudski registar.

Članak 161.

Ako se zahtjev za primanje u trgovinu odnosi na dužničke vrijednosne papire, podnositelj zahtjeva mora objavljivati javnosti:

1. informacije o svim promjenama u svezi prava sadržanih u vrijednosnom papiru, koje su nastale nakon primanja u trgovinu – odmah po nastanku promjene,
2. obavijest o održavanju skupštine imatelja dužničkih vrijednosnih papira koja uključuje poziv na skupštinu imatelja dužničkih vrijednosnih papira s dnevnim redom i prijedlog odluka koje na njoj treba donijeti - najkasnije 5 (pet) trgovinskih dana prije dana održavanja skupštine imatelja dužničkih vrijednosnih papira,
3. godišnji financijski izvještaj - u rokovima određenim propisima koji uređuju osnivanje i poslovanje trgovačkih društava te računovodstvo poduzetnika i primjenu standarda financijskog izvještavanja.

5.6.3 Obveze nakon primanja u trgovinu na MTP - X

Članak 162.

(1) Podnositelj zahtjeva za primanje u trgovinu dužan je bez odgode dostaviti Burzi informacije o izvještajnom ročištu, značajnim unovčenjima imovine stečajnog dužnika, završnom ročištu i zaključenju stečajnog postupka.

(2) Odredbe stavka 1. ovog članka primjenjuju se na odgovarajući način ako je nad izdavateljem financijskog instrumenta otvoren postupak likvidacije.

Članak 163.

Podnositelj zahtjeva na temelju čijeg je zahtjeva financijski instrument primljen u trgovinu na MTP dužan je objavljivati informacije propisane ovim Pravilima na hrvatskom ili engleskom jeziku.

5.7 PRESTANAK TRGOVANJA FINANCIJSKIM INSTRUMENTOM NA MTP

Članak 164.

(1) Trgovanje financijskim instrumentom na MTP-u može prestati:

1. na temelju zahtjeva osobe koja je podnijela zahtjev za primanje u trgovinu na MTP,
2. na temelju odluke Agencije, suda ili drugoga tijela javne vlasti,
3. dospijecom ili prijevremenim iskupom financijskog instrumenta,
4. u slučajevima navedenim u ispravama vezanim uz primanje u trgovinu na MTP,
5. kada izdavatelj i/ili financijski instrument prestane ispunjavati uvjete za primanje u trgovinu na MTP i/ili kada podnositelj zahtjeva ne ispunjava obveze nakon primanja u trgovinu propisane ovim Pravilima,
6. u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad izdavateljem,
7. u slučaju otvaranja postupka likvidacije nad izdavateljem,
8. prestankom postojanja izdavatelja,
9. prestankom postojanja financijskog instrumenta,
10. zbog dugotrajne neaktivnosti na tržištu.

(2) Odredbe stavka 1. točke 6. i 7. ovog članka ne odnose se na financijske instrumente primljene u trgovinu na MTP – X.

(3) U slučaju iz stavka 1. točke 1. ovog članka, trgovanje financijskim instrumentom na MTP-u prestaje protekom 2 (dva) mjeseca od dana donošenja odluke Burze o prestanku trgovanja.

(4) U slučaju iz stavka 1. točke 10. ovog članka, trgovanje financijskim instrumentom na MTP-u prestaje protekom 6 (šest) mjeseci tijekom kojih predmetnim financijskim instrumentom nije

sklopljena niti jedna transakcija, uz izuzetak polugodišta u kojemu je financijski instrument primljen u trgovinu na MTP.

(5) U ostalim slučajevima, odredbe ovih Pravila o prestanku uvrštenja primjenjuju se na odgovarajući način na prestanak trgovanja financijskim instrumentom na MTP-u.

Odluka o prestanku trgovanja financijskim instrumentom na MTP-u

Članak 165.

(1) Zadnji dan trgovanja financijskim instrumentom na MTP-u određuje se odlukom Burze.

(2) Odluku o prestanku trgovanja financijskim instrumentom na MTP-u Burza dostavlja Agenciji i objavljuje na svojim internetskim stranicama.

6. TRGOVINA

6.1 KALENDAR TRGOVINSKIH DANA I VRIJEME TRGOVANJA

Članak 166.

- (1) Kalendar trgovinskih dana za svaku poslovnu godinu određuje Burza odlukom.
- (2) Odluka iz stavka 1. ovog članka objavljuje na internetskim stranicama Burze.
- (3) Vrijeme trgovanja i odvijanje pojedinih vrsta trgovine određuje Burza.

6.2 TRGOVINSKI SUSTAV BURZE

Članak 167.

- (1) Trgovina na Burzi odvija se putem trgovinskog sustava.
- (2) Korisnički priručnici za korištenje trgovinskog sustava tehnički su dokumenti koji nisu sastavni dio Pravila.
- (3) Korisnički priručnici dostupni su članovima i drugim korisnicima usluga Burze.

Članak 168.

Trgovinski sustav služi za:

1. sklapanje transakcija unutar knjige ponuda,
2. sklapanje transakcija izvan knjige ponuda,
3. prijavu i objavu podataka o OTC transakcijama.

6.3 VRSTE TRGOVINE

Članak 169.

Trgovina može biti:

1. trgovina unutar knjige ponuda,
2. trgovina izvan knjige ponuda.

Članak 170.

Trgovina unutar knjige ponuda može biti:

1. u modalitetu redovite trgovine,
2. u modalitetu dražbe.

Članak 171.

Trgovina izvan knjige ponuda može biti:

1. blok-transakcija,
2. javna dražba.

Članak 172.

(1) Unutar knjige ponuda u modalitetu redovite trgovine uvijek se trguje dionicama uvrštenima na Službeno ili Vodeće tržište, dionicama za koje postoji sklopljen ugovor o obavljanju poslova specijalista između Burze i člana i dionicama uključenim u CROBEX® ili drugi indeks Burze.

(2) Unutar knjige ponuda u modalitetu dražbe može se trgovati samo dionicama.

Novouvrštene dionice

Članak 173.

(1) Dionice koje se prvi put uvrštavaju na uređeno tržište i primaju u trgovinu na MTP - Alter, trguju se u modalitetu redovite trgovine.

(2) Dionice primljene u trgovinu na MTP – Fortis i MTP – X, trguju se u modalitetu dražbe.

6.3.1 Trgovina unutar knjige ponuda

6.3.1.1 Modalitet redovite trgovine

Članak 174.

(1) Modalitet redovite trgovine sastoji se od sljedećih faza:

1. predotvaranje,
2. kontinuirana trgovina (s dražbama uravnoteženja).

(2) Trajanje pojedine faze iz stavka 1. ovog članka određuje Burza.

6.3.1.1.1 Predotvaranje

Članak 175.

Predotvaranje je faza u modalitetu redovite trgovine čija je svrha utvrđivanje što realnije i reprezentativnije cijene određenoga financijskog instrumenta u trgovinskom danu.

Članak 176.

(1) Tijekom predotvaranja članovi unose ponude u trgovinski sustav, a transakcije se sklapaju na kraju predotvaranja po jedinstvenoj cijeni - cijeni otvaranja.

(2) Izračun cijene otvaranja odvija se u najviše tri koraka i to na način da se svakomu sljedećem koraku pristupa samo u slučaju kad se cijena otvaranja nije mogla izračunati u prethodnom koraku.

(3) Koraci izračuna cijene otvaranja su:

1. određivanje maksimalne količine,
2. određivanje minimalnog iznosa preostale količine,
3. izračun prosječne cijene.

Određivanje maksimalne količine

Članak 177.

- (1) Kod koraka određivanja maksimalne količine određuje se cijena ili cijene pri kojima će se zatvoriti maksimalna količina.
- (2) Prvo se određuju kumulativne količine kupnje i prodaje na svakomu nivou cijene. Kumulativna količina na kupnju na nekomu nivou cijene jest količina na kupnju pri toj cijeni, uvećana za zbroj svih količina po višim cijenama. Kumulativna količina na prodaju na nekomu nivou cijene jest količina na prodaju po toj cijeni, uvećana za zbroj svih količina po nižim cijenama.
- (3) Nakon određivanja kumulativne količine kupnje i prodaje na svakomu nivou cijene, za svaki se nivo cijene određuje najveća količina koja se može zatvoriti po toj cijeni. Najveća količina koja se može zatvoriti jest minimum kumulativne količine na kupnju i prodaju pri toj cijeni.
- (4) Iz najvećih količina koje se mogu zatvoriti po pojedinoj cijeni odabire se maksimalna veličina najvećih količina koje se daju zatvoriti.
- (5) Ako postoji samo jedna cijena po kojoj se može zatvoriti maksimalna količina, tada će to biti cijena otvaranja.
- (6) Ako postoje dvije ili više cijena po kojima se može zatvoriti maksimalna količina, prelazi se na korak određivanja minimalnog iznosa preostale količine.

Određivanje minimalnog iznosa preostale količine

Članak 178.

- (1) Kod koraka određivanja minimalnog iznosa preostale količine od dvije ili više cijena po kojima se može zatvoriti maksimalna količina traži se cijena pri kojoj će preostala količina (količina koja se neće zatvoriti na kraju predotvaranja) biti najmanja. Najmanji iznos preostale količine pri svakomu nivou cijene jednak je razlici kumulativne količine na kupnju i prodaju.

(2) Nakon određivanja najmanjeg iznosa preostale količine pri svakom nivou cijene, odabire se minimalna vrijednost najmanjih iznosa preostale količine.

(3) Ako postoji samo jedna cijena pri kojoj će iznos preostale količine biti najmanji, tada će to biti cijena otvaranja.

(4) Ako postoje dvije ili više cijena po kojima se može zatvoriti maksimalna količina uz najmanji iznos preostale količine, prelazi se na korak izračuna prosječne cijene.

Izračun prosječne cijene u predotvaranju

Članak 179.

Kod koraka izračuna prosječne cijene izračunava se prosjek cijena koje su izdvojene u koraku određivanja minimalnog iznosa preostale količine, odnosno onih cijena pri kojima je vrijednost najmanjih iznosa preostale količine minimalna.

6.3.1.1.2 Kontinuirana trgovina

Članak 180.

(1) Ponude koje nisu izvršene u predotvaranju ostaju u trgovinskom sustavu.

(2) Nakon otvaranja kontinuirane trgovine članovima je omogućen neprestan unos novih ponuda, odnosno povlačenje ili mijenjanje postojećih ponuda.

(3) Tijekom kontinuirane trgovine trgovinski sustav neprekidno uspoređuje unesene ponude i, kada je to moguće, automatski spaja ponude u transakcije, sukladno njihovom redoslijedu u knjizi ponuda

6.3.1.2 Modalitet dražbe

Članak 181.

U modalitetu dražbe transakcije se sklapaju putem postupka istovjetnoga postupku predotvaranja.

Članak 182.

Burza može odrediti da se dionicama koje ne ispunjavaju unaprijed određene kriterije likvidnosti trguje u modalitetu dražbe.

Članak 183.

(1) Razvrstavanje dionica za trgovanje u modalitetu dražbe Burza obavlja svaka 3 (tri) mjeseca na temelju kriterija likvidnosti koji uključuju prosječan dnevni promet i prosječan broj transakcija sklopljenih unutar knjige ponuda.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, Burza može dionicu koja ispunjava kriterije likvidnosti određene u članku 185. ovih Pravila, razvrstati u modalitet redovite trgovine i prije proteka razdoblja od 3 (tri) mjeseca.

(3) Brojčane kriterije za razvrstavanje dionica za trgovanje u modalitetu dražbe određuje Burza i objavljuje na svojim internetskim stranicama.

Članak 184.

(1) Burza će svakoga prvog petka u tromjesečju, na temelju podataka o trgovini iz prethodnog tromjesečja, objaviti listu dionica kojima će se trgovati u modalitetu dražbe.

(2) Listu dionica kojima će se trgovati u modalitetu dražbe, Burza dostavlja članovima i objavljuje na svojim internetskim stranicama.

(3) Trgovina u modalitetu dražbe započet će sljedeći trgovinski dan, nakon objave liste dionica na internetskim stranicama.

Ubrzani prijelaz u modalitet redovite trgovine

Članak 185.

(1) Na temelju kriterija likvidnosti koji uključuju određeni tjedni promet, broj transakcija u jednom trgovinskom tjednu i broj transakcija u jednom trgovinskom danu, sklopljenih unutar knjige ponuda, Burza može dionicu kojom se trguje u modalitetu dražbe premjestiti u trgovanje u modalitetu redovite trgovine.

(2) Brojčane kriterije za ubrzani prijelaz u modalitet redovite trgovine određuje Burza i objavljuje na svojim internetskim stranicama.

(3) Burza na kraju svakoga trgovinskog tjedna obavlja provjeru ispunjava li koja od dionica, kojom se trguje u modalitetu dražbe, kriterije za ubrzani prijelaz u modalitet redovite trgovine.

(4) Obavijest o prijelazu određene dionice u modalitet redovite trgovine, Burza dostavlja članovima i objavljuje na svojim internetskim stranicama.

(5) Trgovina dionicom u modalitetu redovite trgovine započet će sljedeći trgovinski dan nakon objave na internetskim stranicama.

6.3.1.3 Dražbe uravnoteženja

Članak 186.

Mehanizam dražbe uravnoteženja koristi se u trgovini dionicama i strukturiranim proizvodima.

Članak 187.

(1) Za svaku dionicu Burza određuje limite promjene cijene, na temelju kriterija likvidnosti i/ili tržišta na koje je dionica uvrštena.

(2) Za strukturirani proizvod limit promjene cijene može odrediti izdavatelj pri uvrštenju.

(3) Limite promjene cijene iz stavka 1. i 2. ovog članka Burza objavljuje na svojim internetskim stranicama.

Članak 188.

Vrijeme trajanja dražbe uravnoteženja:

1. za dionice - iznosi najviše 13 (trinaest) minuta: 8 (osam) minuta, produženo za trajanje varijabilnog završetka koji može trajati najviše 5 (pet) minuta;

2. za strukturirane proizvode – iznosi najviše 45 (četrdesetpet) sekunda: 30 (trideset) sekunda, produženo za trajanje varijabilnog završetka koji može trajati najviše 15 (petnaest) sekunda.

Članak 189.

Cijena po kojoj se sklapaju transakcije na kraju dražbe uravnoteženja određuje se na način opisan u člancima 176. do 179. ovih Pravila.

Dražba uravnoteženja u predotvaranju

Članak 190.

- (1) U predotvaranju, referentna cijena u odnosu na koju se prati postotak promjene cijene, jest zaključna cijena prethodnog trgovinskog dana.
- (2) Ako teoretska cijena otvaranja na kraju predotvaranja premašuje dozvoljeni limit promjene cijene, automatski će se pokrenuti mehanizam dražbe uravnoteženja.

Dražba uravnoteženja tijekom kontinuirane trgovine

Članak 191.

- (1) U kontinuiranoj trgovini, referentna cijena u odnosu na koju se prati postotak promjene cijene, jest zaključna cijena prethodnog trgovinskog dana.
- (2) Referentna cijena mijenja se tijekom trgovinskog dana kao rezultat dražbi uravnoteženja.
- (3) Dražba uravnoteženja pokrenut će se ako se u trgovinski sustav unese ponuda čijim bi izvršenjem došlo do sklapanja jedne ili više transakcija koje bi premašile dozvoljeni limit promjene cijene.
- (4) Ponuda koja je izazvala pokretanje dražbe uravnoteženja izvršit će se na način da će se sklopiti transakcije koje su unutar limita promjene cijene te će automatski pokrenuti mehanizam dražbe uravnoteženja.
- (5) Neizvršena količina s cijenom iznad limita promjene cijene ostaje u knjizi ponuda u trgovinskom sustavu za vrijeme trajanja dražbe uravnoteženja, osim u slučaju trenutačne ponude koja se briše.
- (6) Po isteku trajanja dražbe uravnoteženja, nastavlja se kontinuirana trgovina, a kao nova referentna cijena u odnosu na koju se prati postotak promjene cijene, postavlja se cijena postignuta u okviru dražbe uravnoteženja.
- (7) Ako dražba uravnoteženja nije rezultirala transakcijama, referentna cijena ostaje nepromijenjena.

(8) Ako bi dražba uravnoteženja završila unutar posljednje 2 (dvije) minute prije završetka trgovine, početak varijabilnog završetka u svakom će slučaju biti u trenutku završetka trgovine.

Dražba uravnoteženja u trgovini u modalitetu dražbe

Članak 192.

(1) U modalitetu dražbe, referentna cijena u odnosu na koju se prati postotak promjene cijene, jest zaključna cijena prethodnog trgovinskog dana.

(2) Ako teoretska cijena na kraju trgovine u modalitetu dražbe premašuje dozvoljeni limit promjene cijene za tu dionicu, trgovina se produljuje za vrijeme trajanja dražbe uravnoteženja.

6.3.1.3.1 Varijabilni završetak

Članak 193.

(1) Predotvaranje, dražba uravnoteženja i trgovina u modalitetu dražbe imaju varijabilni završetak. (2) Trenutak završetka predotvaranja, dražbe uravnoteženja i trgovine u modalitetu dražbe samostalno određuje trgovinski sustav unutar unaprijed određenog razdoblja, bez sudjelovanja ili utjecaja djelatnika Burze, koristeći generator slučajnih brojeva.

6.3.2 Kratka prodaja

Kratka prodaja

Članak 194.

Kratka prodaja dozvoljena je samo za financijske instrumente koje je član u trenutku unosa ponude pozajmio ili je ugovorio pozajmiti za isporuku pri namiri.

Članak 195.

(1) Kod unosa ponude na prodaju s pozajmljenim financijskim instrumentima, član je obavezan označiti da se radi o ponudi s pozajmljenim financijskim instrumentima.

(2) Kod unosa ponuda na kupnju radi povrata zajma, član je obavezan označiti da se radi o ponudi na kupnju radi povrata zajma.

(3) Način označavanja ponuda u slučaju iz stavaka 1. i 2. ovog članka određuje Burza.

(4) Član koji obavlja poslove specijalista nije dužan označavati ponude na način propisan u stavcima 1. do 3. ovog članka, ako ponudu unosi kao specijalist.

Članak 196.

Burza jednom mjesečno na svojim internetskim stranicama objavljuje zbirne količine i promete ostvarene kratkim prodajama za svaki financijski instrument.

6.3.3 Ponude u trgovini unutar knjige ponuda

6.3.3.1 Vrste ponuda unutar knjige ponuda

Članak 197.

Ponude mogu biti:

1. ponude na kupnju i
2. ponude na prodaju.

Članak 198.

S obzirom na način određivanja cijene ponuda može biti:

1. sa zadanom cijenom (eng. *limit order*) – ponuda u kojoj je cijena određena. Ponuda se izvršava po cijeni određenoj u ponudi ili boljoj cijeni.
2. po tržišnoj cijeni (eng. *market order*) – ponuda u kojoj cijena nije određena. Ponuda se izvršava prema trenutno najpovoljnijoj cijeni unutar knjige ponuda. Ponude zadane po tržišnoj cijeni isključivo imaju vremensko ograničenje važenja „trenutačno“.

Članak 199.

S obzirom na vremensko ograničenje važenja ponuda može biti:

1. dnevna (eng. *day order*) – ako ne bude izvršena, ponuda važi do kraja trgovinskog dana u kojemu je zadana.
2. do datuma (eng. *good until date*) – ako ne bude izvršena, ponuda važi do kraja zadanoga datuma.
3. do vremena (eng. *good until time*) – ako ne bude izvršena, ponuda važi do zadanoga vremena u zadanomu datumu.
4. do opoziva (eng. *good until cancelled*) – ako ne bude izvršena, ponuda važi do opoziva.
5. trenutačna (eng. *immediate*) – ponuda se povlači ako se ne izvrši odmah u trenutku izlaganja na trgovinskom sustavu.

Članak 200.

(1) Ponuda s minimalnom količinom izvršenja (eng. *min fill quantity*) – ponuda u kojoj je određena najmanja količina koja se mora izvršiti odjednom. Ponuda se neće izvršiti dok ne bude moguće izvršiti barem minimalnu količinu izvršenja određenu u ponudi. Nakon izvršenja minimalne količine, ponuda se izvršava bez ograničenja.

(2) Trenutačne ponude postavljanjem minimalne količine izvršenja dodatno se dijele na:

1. Ponude „ispuni ili povuci“, FoK (eng. *Fill or Kill*) – minimalna količina izvršenja postavlja se na količinu određenu u ponudi. Ponuda se izvršava odmah u cjelokupnoj količini, ako je to moguće, a u protivnom se cijela ponuda povlači.
2. Ponude „ispuni i povuci“, FaK (eng. *Fill and Kill*) – minimalna količina izvršenja postavlja se na 0 (bez ograničenja). Ponuda se izvršava odmah u količini koja je moguća, a neispunjena se količina povlači.

Članak 201.

(1) Ponuda sa skrivenom količinom financijskih instrumenata (eng. *iceberg order*) – ponuda koja sadrži dva parametra vezana uz količinu financijskih instrumenata :

– vidljivu količinu financijskih instrumenata – količinu koja je vidljiva drugim sudionicima koji imaju uvid u knjigu ponuda,

– ukupnu količinu financijskih instrumenata – količinu koja nije vidljiva drugim sudionicima koji imaju uvid u knjigu ponuda.

(2) Prilikom unosa ponude sa skrivenom količinom financijskih instrumenata, vidljiva količina mora iznositi najmanje 10% od ukupne količine navedene u ponudi.

(3) Prilikom djelomičnog izvršenja ponude sa skrivenom količinom financijskih instrumenata, trgovinski sustav smanjuje vidljivu količinu, a kada se vidljiva količina iscrpi (padne na 0), automatski se nadomješta do punoga vidljivog ili raspoloživog iznosa iz ukupne količine.

(4) Svaki puta kada se iscrpljena vidljiva količina nadomjesti iz ukupne količine, ponudi se dodjeljuje nova vremenska oznaka.

Članak 202.

Korištenje određenih opcija i funkcionalnosti prilikom unosa ponude u trgovinski sustav ovisi o računalnom programu člana.

Članak 203.

Međusobni odnos pojedinih vrsta ponuda prilikom sklapanja transakcija određuje trgovinski sustav na način opisan u ovim Pravilima.

Članak 204.

Burza određuje koje vrste ponuda je moguće koristiti u pojedinim tržišnim segmentima na uređenom tržištu ili MTP-u, odnosno određenim modalitetima trgovine unutar knjige ponuda.

6.3.3.2 Elementi ponude

Članak 205.

(1) Elementi ponude koja se unosi u trgovinski sustav su:

1. oznaka financijskog instrumenta,
2. jedinična cijena financijskog instrumenta (uz izuzetak tržišne ponude),
3. količina financijskog instrumenta,

4. vrsta ponude,
5. tip ponude (kupnja/prodaja),
6. oznaka vrste računa,
7. račun ulagatelja.

(2) Način unosa oznake vrste računa i računa ulagatelja u ponudu određuje Burza.

6.3.3.3 Transparentnost ponude

Članak 206.

- (1) Ponuda mora sadržavati količinu i cijenu financijskog instrumenta na koji se odnosi, uz izuzetak tržišne ponude.
- (2) Podaci iz stavka 1. ovog članka dostupni su članovima putem knjige ponuda.

Način izražavanja cijene u ponudi

Članak 207.

Cijena se izražava:

1. za dionice – u apsolutnom iznosu, u dopuštenim valutama,
2. za dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca - u postotnom iznosu od nominalne vrijednosti,
3. za ostale financijske instrumente – sukladno prirodi tih instrumenata.

6.3.3.4 Limit unosa cijene u ponudi (eng. *hard limit*)

Članak 208.

Radi smanjivanja mogućnosti nenamjerne greške pri unosu ponude u trgovinski sustav, u svrhu zaštite integriteta tržišta i sudionika tržišta, Burza može onemogućiti unos ponuda s cijenom koja znatno odstupa od tržišnih cijena financijskih instrumenata.

Članak 209.

- (1) Limit unosa cijene izražava se u postotnom iznosu od referentne cijene.
- (2) Referentna cijena prilikom izračuna limita jest zaključna cijena prethodnog trgovinskog dana.
- (3) Referentna cijena mijenja se tijekom trgovinskog dana kao rezultat dražbi uravnoteženja.
- (4) Ako član pokuša unijeti u trgovinski sustav ponudu na kupnju čija je cijena veća od referentne cijene više od unaprijed određenoga limita, trgovinski sustav neće dozvoliti unos takve ponude na kupnju (gornji limit).
- (5) Ako član pokuša unijeti u trgovinski sustav ponudu na prodaju čija je cijena manja od referentne cijene više od unaprijed određenoga limita, trgovinski sustav neće dozvoliti unos takve ponude na prodaju (donji limit).

Limit unosa cijene u ponudi u trgovini dionicama

Članak 210.

- (1) Burza može odrediti limit unosa cijene u ponudi u trgovini dionicama.
- (2) Limite unosa cijene u ponudi u trgovini dionicama Burza objavljuje na svojim internetskim stranicama.

Limit unosa cijene u ponudi u trgovini strukturiranim proizvodima

Članak 211.

Limit unosa cijene u ponudi u trgovini strukturiranim proizvodima može odrediti izdavatelj prilikom uvrštenja.

Članak 212.

- (1) U slučaju značajne promjene uvjeta na tržištu (uključujući, ali ne ograničavajući se na promjenu cijene temeljnog instrumenta, promjenu tečaja i sl.), održavatelj tržišta može Burzi podnijeti zahtjev kojim traži postavljanje nove referentne cijene.
- (2) Zahtjev iz stavka 1. ovog članka mora biti obrazložen.

Članak 213.

U iznimnim slučajevima kao npr. zbog približavanja cijene temeljnog instrumenta graničnoj vrijednosti strukturiranog proizvoda i sl., Burza može samostalno ili na zahtjev održavatelja tržišta ukinuti limite za određeni strukturirani proizvod.

Količina u ponudi

Članak 214.

Burza može za pojedine financijske instrumente i/ili pojedina tržišta ili tržišne segmente propisati minimalnu veličinu paketa kojim se trguje.

Vrijeme unosa ponude u trgovinski sustav

Članak 215.

Pri unosu ponuda u trgovinski sustav, svakoj ponudi dodjeljuje se vremenska oznaka koja je jednaka vremenu unosa.

Redoslijed izvršavanja ponuda

Članak 216.

(1) Pri izvršavanju ponuda na kupnju prednost imaju ponude s višom cijenom, odnosno pri izvršavanju ponuda na prodaju ponude s nižom cijenom.

(2) Ako postoji više ponuda s istom cijenom, prednost imaju ponude s ranijom vremenskom oznakom.

Vremensko važenje ponude u trgovinskom sustavu

Članak 217.

Ponuda važi od trenutka unosa ponude u trgovinski sustav do trenutka kada:

1. ponuda bude u cijelosti izvršena,
2. član izmijeni ili povuče ponudu,
3. Burza povuče ponudu, ili
4. ponudu povuče trgovinski sustav zbog proteka vremena na koji je zadana.

Najduže vremensko važenje ponuda u trgovinskom sustavu

Članak 218.

(1) Najduže vrijeme važenja ponude u trgovinskom sustavu iznosi 365 dana od dana unosa ponude u trgovinski sustav, bez obzira je li ponuda u tom razdoblju mijenjana i/ili djelomično izvršena.

(2) Istekom vremena iz stavka 1. ovog članka, trgovinski sustav automatski povlači ponudu iz knjige ponuda.

(3) Burza nije odgovorna za usklađenje evidencije naloga člana s knjigom ponuda u trgovinskom sustavu Burze.

Povlačenje ponude od strane Burze

Članak 219.

(1) Burza će povući ponudu iz trgovinskog sustava u sljedećim slučajevima:

1. prilikom suspenzije ili prestanka članstva isključenjem iz članstva,
2. po nalogu ovlaštenih državnih tijela,
3. u slučaju podjele ili spajanja financijskog instrumenata, sukladno obavijesti središnjeg depozitorija, odnosno središnjeg registra o provođenju korporativne akcije.

(2) Burza može povući ponudu iz trgovinskog sustava u sljedećim slučajevima:

1. ako je članu zbog opravdanih razloga onemogućen pristup trgovinskom sustavu, na zahtjev člana,
2. u postupku nadzora trgovine, sukladno odredbama članka 293. ovih Pravila.

(3) Burza će obavijestiti člana čija je ponuda povučena iz trgovinskog sustava, osim u slučaju automatskog povlačenja ponude od strane trgovinskog sustava zbog isteka vremena važenja ponude u trgovinskom sustavu te u slučaju podjele ili spajanja financijskog instrumenata.

Povlačenje ili mijenjanje ponude od strane člana

Članak 220.

- (1) Član može povući ili mijenjati postojeću ponudu u dijelu u kojemu nije izvršena.
- (2) Ponude se mogu povući ili mijenjati u svim modalitetima trgovine, osim u razdoblju od završetka trgovine do zatvaranja trgovine u kojemu je moguće samo povlačenje ponuda.
- (3) Ponudi kojoj je povećana količina ili promijenjena cijena dodjeljuje se nova vremenska oznaka, dok kod svih drugih promjena ponuda zadržava postojeću vremensku oznaku.

Stvaranje obaveze davanjem ponude

Članak 221.

Član koji unese u trgovinski sustav ponudu na kupnju ili prodaju određene količine financijskih instrumenata, preuzima obvezu kupnje ili prodaje financijskih instrumenata po cijeni navedenoj u ponudi ili za njega povoljnijoj cijeni, ako se na temelju unesene ponude sklopi transakcija.

Članak 222.

Član je dužan uspostaviti adekvatne sustave i djelotvorne kontrole u cilju sprječavanja pogrešnog unosa ponuda u trgovinski sustav, odnosno ponuda koje mogu ugroziti fer, uredno i djelotvorno trgovanje i ponašanja koje može upućivati na zlouporabu tržišta.

6.3.4 Transakcije u trgovini unutar knjige ponuda

Transakcija

Članak 223.

- (1) Transakcija nastaje kada trgovinski sustav spoji ponudu na prodaju s ponudom na kupnju istoga financijskog instrumenta.
- (2) Nastankom transakcije, ponude čijim je spajanjem nastala transakcija postaju u cijelosti ili djelomično izvršene.
- (3) Sastavnim dijelom pravnog posla, koji je zaključen sklapanjem transakcije, smatraju se i odredbe ovih Pravila i drugih akata Burze koje se odnose na trgovinu financijskim instrumentima.

Predmet transakcije

Članak 224.

Predmet transakcije su financijski instrumenti uvršteni na uređeno tržište ili primljeni u trgovinu na MTP, na koje se odnose obje ponude, u količini navedenoj u ponudi koja je u cijelosti izvršena.

Cijena

Članak 225.

Cijena financijskih instrumenata jest cijena koju odredi trgovinski sustav na temelju unesenih ponuda u pojedinomu modalitetu odnosno fazi trgovine.

Stečena (obračunata) kamata

Članak 226.

- (1) Cijene financijskih instrumenata koji nose kamatu izražavaju se bez stečene kamate (eng. *clean price*).
- (2) Osim transakcijom utvrđene cijene, prodavatelju pripada i stečena kamata za razdoblje do dana plaćanja.

Vrijeme sklapanja transakcije

Članak 227.

- (1) Vrijeme sklapanja transakcije je trenutak kad trgovinski sustav spoji ponudu na kupnju s ponudom na prodaju sukladno ovim Pravilima.
- (2) Vrijeme sklapanja transakcije je vrijeme koje zabilježi trgovinski sustav.

Mjesto sklapanja transakcije

Članak 228.

Mjesto sklapanja transakcije je mjesto u kojemu Burza ima sjedište.

Stvaranje obveze

Članak 229.

Kad je transakcija sklopljena, obje strane dužne su izvršiti svoje obveze u skladu s uvjetima po kojima je transakcija sklopljena.

Transakcije ex-dividenda i ex-kamata

Članak 230.

Burza ne vrši nikakve prilagodbe ili korekcije cijene vezane uz transakcije ex-dividenda ili ex-kamata.

Konačnost transakcija

Članak 231.

Sve sklopljene transakcije su konačne, bez nužnosti naknadne potvrde članova uključenih u transakciju.

Naknada

Članak 232.

- (1) Član je dužan Burzi platiti naknadu po sklopljenim transakcijama.

(2) Visina i način obračuna naknade iz stavka 1. ovog članka određuje se cjenikom.

6.4 TRGOVINA IZVAN KNJIGE PONUDA

6.4.1 Blok- transakcije

Članak 233.

(1) Financijski instrumenti uvršteni na uređeno tržište ili primljeni u trgovinu na MTP mogu biti predmet blok-transakcija.

(2) Blok-transakcija može biti:

1. transakcija sklopljena između dva člana Burze ili
2. transakcija sklopljena od strane jednoga člana Burze.

Članak 234.

(1) Blok-transakcije mogu se sklopiti po cijenama koje su izvan limita promjene cijene i limita unosa cijene u ponudi.

(2) Minimalnu veličinu i druge parametre blok-transakcija određenim financijskim instrumentima određuje Burza i objavljuje na svojim internetskim stranicama.

Članak 235.

(1) Blok-transakcije sklapa se razmjenom poruka putem trgovinskog sustava.

(2) Blok-transakcija se ne može sklopiti, ako je trgovina financijskim instrumentom privremeno obustavljena.

6.4.2 Javne dražbe

Članak 236.

Javna dražba je postupak koji se odvija putem trgovinskog sustava u kojemu ponuditelj pod unaprijed određenim uvjetima daje ponudu na sklapanje ugovora kojim stječe, daje ili prenosi vlasništvo ili neko drugo pravo nad predmetom ili predmetima dražbe, a sudionici dražbe se, sukladno pravilima dražbe, međusobno nadmeću za prihvaćanje te ponude.

Članak 237.

Dan održavanja javne dražbe određuje se oglasom naručitelja.

Članak 238.

Sudionici dražbe mogu biti sve osobe koje propisima Republike Hrvatske ili unaprijed određenim uvjetima javne dražbe nisu izričito isključene.

Članak 239.

Sudionike dražbe zastupaju članovi ili Burza.

Članak 240.

Predmet dražbe mogu biti financijski instrumenti i vlasnički udjeli u trgovačkim društvima.

Članak 241.

- (1) Paket je temeljna jedinica dražbovanja.
- (2) Paket se sastoji od jednog ili više identičnih financijskih instrumenata istog izdavatelja ili vlasničkih udjela u istomu trgovačkom društvu.
- (3) Za svaku dražbu određuje se broj predmeta dražbe koji predstavlja paket.

Članak 242.

(1) Parametrima dražbe određuje se:

1. predmet dražbe,
2. količina predmeta dražbe,
3. početna cijena,
4. tip dražbe (s varijabilnim ili fiksnim završetkom),
5. korak promjene cijene (dražbovni korak) i

6. druge veličine ili podaci važni za tijek dražbe.

(2) Parametre dražbe određuje i za njihovu točnost odgovara ponuditelj.

(3) Parametri dražbe sastavni su dio oglasa kojim se najavljuje dražba.

Članak 243.

(1) Oglas kojim se najavljuje javna dražba mora biti objavljen u najmanje jednim dnevnim novinama dostupnima na cijelomu području Republike Hrvatske najmanje 7 (sedam) dana prije dana održavanja dražbe.

(2) Oglas iz stavka 1. ovog članka Burza objavljuje na svojim internetskim stranicama.

Članak 244.

U razdoblju unosa ponuda na kupnju član koji zastupa potencijalnoga kupca unosi ponude uz sljedeće parametre:

1. izlaganje ponuda na kupnju „ispuni ili povuci“, FoK" (eng. *Fill or Kill*),
2. izmjena cijene na više – isključivo za iznos jednog ili više dražbovnih koraka,
3. količina u ponudi na kupnju mora odgovarati količini definiranoj oglasom,
4. najmanja početna cijena ponude na kupnju mora odgovarati iznosu početne cijene,
5. ako je početna cijena u ponudi na kupnju viša od početne cijene definirane oglasom, ista mora biti višekratnik dražbovnog koraka.

Članak 245.

(1) Ako je početna cijena viša od dražbovnog koraka, član koji zastupa potencijalnog kupca mora u postupku dražbovanja unijeti ponudu čija cijena odgovara najmanje početnoj cijeni dražbovanja ili početnoj cijeni uvećanoj za iznos dražbovnog koraka ili njegovom višekratniku.

(2) Ako član u postupku dražbovanja unese cijenu nižu od početne, dužan je tu ponudu izmijeniti na način propisan stavkom 1. ovog članka.

(3) U slučaju da su u postupku dražbovanja unesene samo ponude u kojima je cijena određena na način protivan stavku 1. ovog članka, Burza će poništiti javnu dražbu, a članovima koji su prouzročili poništenje dražbe, izreći će se mjera zaštite tržišta.

(4) O poništenju javne dražbe Burza će obavijestiti članove i javnost putem svojih internetskih stranica.

(5) Burza će obavijestiti članove i javnost putem svojih internetskih stranica o danu ponovnog održavanja javne dražbe.

(6) U slučaju iz stavka 5. ovog članka, naknadu za organiziranje javne dražbe, sukladno cjeniku, snose članovi koji su prouzročili poništenje javne dražbe.

Članak 246.

Tijekom nadmetanja članovi koji zastupaju potencijalne kupce mogu unositi ponude na kupnju i to:

1. za dražbu s fiksnim završetkom: u vremenu od 11:00 do 12:00 sati,

2. za dražbu s varijabilnim završetkom: u vremenu od 11:00 sati do završetka dražbe, pri čemu trenutak završetka dražbe određuje samostalno trgovinski sustav u vremenskom razdoblju između 12:00 i 12:15 sati, bez sudjelovanja ili utjecaja djelatnika Burze, koristeći generator slučajnih brojeva.

Članak 247.

(1) Ponudu na prodaju unosi Burza nakon isteka vremena određenoga za unos ponuda na kupnju.

(2) Burza će najkasnije do 13:00 sati unijeti ponudu na prodaju.

Članak 248.

Najbolju ponudu odabire trgovinski sustav Burze na način da se ponuda na prodaju zatvori s najpovoljnijom ponudom na kupnju.

Članak 249.

Nakon provedenoga postupka javne dražbe, Burza će obavijestiti članove i javnost putem svojih internetskih stranica:

1. da u postupku javne dražbe nije bilo iskazanih ponuda na kupnju i da se dražba smatra neuspješnom, ili
2. o rezultatima javne dražbe.

Članak 250.

Radi ispunjenja obveza po pravnim poslovima sklopljenim u postupku javne dražbe, Burza može zatražiti od članova koji zastupaju sudionike u javnoj dražbi da kod Burze polože sredstva osiguranja koje odredi Burza u dogovoru s naručiteljem.

Članak 251.

Burza ne odgovara sudionicima dražbe za izravnu ili neizravnu štetu i/ili izmaklu dobit koja je posljedica nemogućnosti sudjelovanja u dražbi zbog poteškoća u radu podatkovnih veza odnosno drugih razloga na koje Burza nije mogla utjecati.

6.5 OTC TRANSAKCIJE

Članak 252.

Transakcije koje član ili druga osoba određena ZTK-om i drugim propisima sklopi izvan uređenog tržišta ili MTP-a mogu se prijaviti Burzi u svrhu objave javnosti putem trgovinskog sustava.

Članak 253.

Član ili druga osoba iz članka 252. ovih Pravila koja s Burzom ugovori pružanje usluge objave OTC transakcija, obvezan je sve OTC transakcije objavljivati putem trgovinskog sustava Burze.

Članak 254.

OTC transakcije prijavljuju se Burzi u vrijeme, na način i u formatu koji odredi Burza.

Članak 255.

Za potpunost, istinitost i točnost podataka o OTC transakciji odgovorna je osoba koja prijavljuje OTC transakciju.

Članak 256.

Pod okolnostima koje procijeni nužnima kako bi održala fer i uredno odvijanje tržišnih aktivnosti te zaštitu ulagatelja i javni interes, Burza će povući prijavu OTC transakcije u tijeku istoga trgovinskog dana kada je OTC transakcija prijavljena, ako su jedan ili više elemenata prijave pogrešni.

Članak 257.

Osoba koja je prijavila OTC transakciju čiji su jedan ili više elemenata prijave pogrešni, dužna je Burzi u najkraćem mogućem roku nakon prijave OTC transakcije, a najkasnije 5 (pet) minuta nakon završetka trgovine, podnijeti zahtjev za povlačenjem prijave.

Članak 258.

Nakon što zaprimi zahtjev osobe koja je prijavila OTC transakciju za povlačenjem prijave, Burza će putem trgovinskog sustava i internetskih stranica poslati obavijest da je određena prijava OTC transakcije pogrešna i da se ista, ako je to moguće, povlači.

6.6 PREKID TRGOVINE

6.6.1 Prekid trgovine zbog tehničkih razloga

Članak 259.

(1) Ako zbog poremećaja u radu trgovinskog sustava (pristupne podatkovne mreže za razmjenu podataka između računalnog sustava člana i trgovinskog sustava) ili drugoga važnog razloga, 20% i više članova ne može uspostaviti vezu s trgovinskim sustavom, Burza može prekinuti trgovinu.

(2) Pri izračunavanju postotka iz stavka 1. ovog članka:

1. ne uzimaju se u obzir članovi kojima je izrečena mjera suspenzije članstva,
2. postotak se uvijek zaokružuje na više.

(3) Informaciju o prekidu trgovine Burza će objaviti na svojim internetskim stranicama i dostaviti Agenciji.

6.6.2 Prekid trgovine zbog izvanredne volatilnosti tržišta

Članak 260.

(1) Ako vrijednost indeksa CROBEX® padne 10% i više u odnosu na zadnju vrijednost prethodnoga trgovinskog dana, Burza će prekinuti trgovanje dionicama na razdoblje propisano u ovom stavku:

- (a) prije 13:00 sati, na 1 (jedan) sat,
- (b) u ili nakon 13:00 sati, na 30 (trideset) minuta.

(2) Ako vrijednost indeksa CROBEX® ponovno padne 10% i više u odnosu na zadnju vrijednost prethodnoga trgovinskog dana u ili nakon 13:00 sati, trgovanje će se nastaviti do kraja trgovinskog dana, osim ako vrijednost indeksa CROBEX® padne 15% i više u odnosu na zadnju vrijednost prethodnoga trgovinskog dana, pri čemu će se trgovanje prekinuti do kraja trgovinskog dana.

(3) Informaciju o prekidu trgovine Burza će objaviti na svojim internetskim stranicama i dostaviti Agenciji.

(4) O ponovnom početku trgovanja prekinutoga na temelju stavka 1. i 2. ovog članka Burza će obavijestiti članove, Agenciju i javnost.

Članak 261.

Odredbe članaka 259. i 260. ovih Pravila ne isključuju pravo Burze da prekine ili privremeno obustavi trgovanje bilo kojim financijskim instrumentom ili na pojedinom segmentu uređenog tržišta ili MTP-a kojim upravlja u skladu s odredbama ZTK-a i ovih Pravila.

6.7 ODGOVORNOST BURZE

Članak 262.

Burza ne odgovara članovima niti trećim osobama za bilo kakvu izravnu ili neizravnu štetu i/ili izmaklu dobit prouzročenu:

1. kvarovima, gubitkom ili modifikacijom podataka, propustom očekivanoga sklapanja poslova i/ili na drugi način, koji proizlaze ili su posljedica prekida, nemogućnosti uporabe, kvara ili nepravilnosti u radu računalne opreme člana odnosno Burze, računalnog sustava člana, podatkovne veze ili trgovinskog sustava,
2. kvarovima, gubitkom ili modifikacijom podataka, propustom očekivanoga sklapanja poslova i/ili na drugi način, do kojih je došlo ako se računalna oprema člana odnosno Burze, računalni sustav člana, podatkovne veze ili trgovinski sustav koristi ili pokušava koristiti u druge svrhe osim za svrhe određene ovim Pravilima,
3. prekidom u opskrbi električnom energijom, strujnim udarom, požarom i drugim okolnostima koji su izvan kontrole Burze, a koji izravno ili neizravno uzrokuju nepravilnosti ili prekid u radu računalne opreme člana, odnosno Burze, računalnog sustava člana, podatkovnih veza ili trgovinskog sustava, odnosno zbog kojih je izravno ili neizravno onemogućeno fer, uredno i djelotvorno trgovanje,
4. zbog uporabe računalne opreme člana odnosno Burze, računalnog sustava člana, podatkovnih veza ili trgovinskog sustava na način koji nije sukladan s odredbama ovih Pravila, provedbenim aktima, tehničkim uputama i ostalim uputama za korištenje informatičke opreme ili podatkovnih veza danim od strane Burze, proizvođača i/ili distributera opreme odnosno pružatelja telekomunikacijskih usluga.

6.8 PORAVNANJE I/ILI NAMIRA

Članak 263.

(1) Poravnanje i/ili namira transakcija sklopljenih na uređenom tržištu i MTP-u s financijskim instrumentima upisanim u središnji depozitorij odnosno središnji registar kojim upravlja SKDD, provodi se sukladno pravilima i uputama SKDD-a, osim ako Burza izabere drugi sustav poravnanja i/ili namire iz Republike Hrvatske ili druge države članice, u svrhu poravnanja i/ili

namire pojedinačnih i/ili svih transakcija sklopljenih na uređenom tržištu ili MTP-u, sukladno odredbama ZTK-a i drugih propisa.

(2) O izboru drugoga sustava poravnanja i/ili namire pojedinačnih i/ili svih transakcija sklopljenih na uređenom tržištu ili MTP-u, Burza će obavijestiti članove i javnost putem svojih internetskih stranica **o**dmah nakon zaprimanja odobrenja Agencije.

7. TRANSPARENTNOST TRGOVINE

7.1 OBJAVA PODATAKA O PONUDAMA I DUBINI TRŽIŠTA

Članak 264.

Za financijske instrumente uvrštene na uređeno tržište, Burza objavljuje sljedeće podatke:

1. za financijske instrumente kojima se trguje u kontinuiranoj trgovini - najmanje 5 (pet) najpovoljnijih ponuda na kupnju i prodaju za svaku cjenovnu razinu,
2. za trgovinu u modalitetu dražbe – teoretsku cijenu otvaranja i količinu koja će se zatvoriti u trenutku završetka predotvaranja sukladno člancima 176. do 179. ovih Pravila.

7.2 OBJAVA PODATAKA O SKLOPLJENIM TRANSAKCIJAMA

Članak 265.

Za financijske instrumente uvrštene na uređeno tržište, Burza objavljuje podatke o sklopljenim transakcijama koji uključuju najmanje

1. dan sklapanja transakcije,
2. vrijeme sklapanje transakcije,
3. oznaku financijskog instrumenta,
4. jediničnu cijenu financijskog instrumenta,
5. valutu u kojoj je cijena izražena,
6. količinu financijskog instrumenta u transakciji,
7. mjesto trgovanja na kojemu je sklopljena transakcija.

7.3 NAČIN OSIGURAVANJA DOSTUPNOSTI PODATAKA O TRGOVINI JAVNOSTI

Članak 266.

Burza osigurava dostupnost podataka navedenih u člancima 264. i 265. ovih Pravila kontinuirano tijekom uobičajenoga vremena trgovanja, što je moguće bliže stvarnom vremenu, uz naknadu određenu u cjeniku.

Članak 267.

Odredbe članka 264. do 266. ovih Pravila odnose se i na objavu podataka o trgovini s financijskim instrumentima kojima se trguje na MTP-u.

8. ODBOR ZA ODLUČIVANJE O SUKOBU INTERESA

Članak 268.

Odbor za odlučivanje o sukobu interesa je savjetodavno tijelo Burze.

Članak 269.

(1) Burza, dioničari Burze, članovi Burze i izdavatelji, kao i članovi uprave ili nadzornog odbora i zaposlenici navedenih osoba, ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa za urednim poslovanjem uređenog tržišta.

(2) Sukob interesa postoji kada su privatni interesi osoba navedenih u stavku 1. ovog članka u suprotnosti s javnim interesom za urednim poslovanjem uređenog tržišta, a posebno kada privatni interes te osobe utječe, može se smatrati da utječe ili može utjecati na njenu nepristranost:

1. u obavljanju poslova vezanih uz poslovanje uređenog tržišta,
2. u odnosu na osobe koje sudjeluju u trgovanju na uređenom tržištu ili
3. u urednom izvršavanju obveza Burze.

8.1 NADLEŽNOST

Članak 270.

(1) Nadležnosti Odbora za odlučivanje o sukobu interesa su:

1. pokretanje postupka za odlučivanje o sukobu interesa i donošenje mišljenja o tome predstavlja li određeno djelovanje ili propust povredu članka 269. stavka 2. ovih Pravila,
2. izrada preporuka i smjernica u svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa.

(2) Postupak za utvrđivanje sukoba interesa pokreće se na zahtjev Burze ili člana Odbora.

8.2 SASTAV

Članak 271.

(1) Odbor za odlučivanje o sukobu interesa se sastoji od 5 (pet) članova:

1. član Uprave Burze,
2. predstavnik dioničara Burze,
3. predstavnik članova Burze,
4. predstavnik izdavatelja čiji su financijski instrumenti uvršteni na Službeno ili Vodeće tržište,
5. predstavnik profesionalnih ulagatelja.

(2) Osobe navedene u točkama 3. i 5. stavka 1. ovog članka predlažu odgovarajuća stručna udruženja pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, ako ista postoje.

8.3 IMENOVANJE ČLANOVA ODBORA

Članak 272.

(1) Članove Odbora imenuje Burza na mandat od 2 (dvije) godine na način i po postupku utvrđenom ovim Pravilima.

(2) Burza će najkasnije 30 (trideset) dana prije dana isteka mandata članova Odbora pozvati predlagatelje navedene u članku 271. stavku 2. ovih Pravila da, u roku od 15 (petnaest) dana od dana odašiljanja poziva, predlože kandidate za članstvo u Odboru.

(3) Ako predlagatelji u roku od 15 (petnaest) dana od dana odašiljanja poziva ne dostave svoje prijedloge, Burza će samostalno imenovati članove Odbora.

(4) Popis članova odbora, uz navođenje osnove na temelju koje je član imenovan, Burza će objaviti na svojim internetskim stranicama.

8.4 PRESTANAK MANDATA

Članak 273.

(1) Mandat članova Odbora prestaje:

1. smrću ili nastupom okolnosti koje člana Odbora sprječavaju u obavljanju dužnosti,
2. ostavkom,

3. u slučaju kada nastupe okolnosti nespojive s obavljanjem dužnosti člana Odbora (npr. narušavanje ugleda Burze, isključenje člana Odbora iz stručne udruge, neprimjereni javni istupi člana, i dr.),

4. istekom vremena na koje član imenovan.

(2) U slučaju iz točaka 1. do 3. stavka 1. ovog članka, Burza će imenovati novoga člana na mjesto člana kojemu je prestao mandat.

(3) Mandat člana imenovanog sukladno stavku 2. ovog članka traje do isteka mandata člana na čije je mjesto imenovan.

8.5 ODLUČIVANJE

Članak 274.

(1) Odbor odlučuje na sjednicama većinom glasova svih članova.

(2) Odbor donosi mišljenja, preporuke i smjernice.

(3) Odbor donosi mišljenje o postojanju sukoba interesa u pogledu točno određene osobe i okolnosti.

(4) Odbor donosi preporuku o načinu postupanja i mjerama koje se odnose na osobu za koju je utvrđeno postojanje sukoba interesa.

(5) Odbor donosi smjernice u svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa.

(6) Ako Odbor u roku od 7 (sedam) dana od dana podnošenja zahtjeva Burze ili člana Odbora ne donese odgovarajuću odluku, Burza će postupiti bez obzira na nepostojanje takve odluke.

(7) Mišljenja, preporuke i smjernice Odbora objavljuju se na na internetskim stranicama Burze.

8.6 IZUZEĆE ČLANA ODBORA

Članak 275.

(1) Član Odbora koji se nalazi u sukobu interesa prilikom obavljanja dužnosti člana Odbora bit će na vlastiti zahtjev, odnosno zahtjev nekoga drugog člana Odbora ili Burze, izuzet od sudjelovanja u radu Odbora kada Odbor odlučuje u stvari u kojoj takav sukob interesa postoji.

(2) O izuzeću člana odlučuje Odbor, s time da član o čijem izuzeću se odlučuje nema pravo sudjelovati u donošenju odluke o izuzeću.

8.7 POSLOVNIK

Članak 276.

Druga pitanja vezana uz rad Odbora koja nisu uređena ovim Pravilima uredit će se Poslovníkom o radu Odbora koji, uz prethodno mišljenje Odbora, donosi Burza.

9. NADZOR

Članak 277.

U cilju očuvanja integriteta tržišta kapitala i povjerenja ulagatelja Burza provodi nadzor nad:

1. trgovinom na uređenom tržištu i MTP-u,
2. članovima,
3. izdavateljima

u okviru nadležnosti propisanih ZTK-om, drugim propisima i ovim Pravilima.

9.1 NADZOR NAD TRGOVINOM

Članak 278.

Burza obavlja nadzor trgovine na uređenom tržištu i MTP-u i nad svim financijskim instrumentima.

Članak 279.

(1) Burza provodi nadzor trgovine na način da:

1. prati i analizira unošenje ponuda i sklapanje transakcija putem trgovinskog sustava na uređenom tržištu i MTP-u sa svim financijskim instrumentima,
2. prati i analizira druge podatke i informacije koje mogu biti od značaja za sklapanje transakcija i uvjete pod kojima se transakcije sklapaju,
3. privremeno obustavlja trgovinu kada je očito da se trgovina više ne može provoditi pod jednakim uvjetima ili nije osnovana na objavljenim informacijama,
4. prati i analizira zahtjeve za poništenjem transakcija,
5. prati i analizira pokretanje dražbi uravnoteženja,
6. provodi aktivnosti za sprječavanje i otkrivanje zlouporabe tržišta u skladu s ovim Pravilima i postupcima propisanim u ovim Pravilima, odredbama ZTK-a i drugim propisima.

(2) Nadzor trgovine odvija se uz pomoć računalnog sustava za nadzor koji sustavno prikuplja i procjenjuje podatke o trgovanju te olakšava potrebne istražne radnje.

9.1.1 Pravila i postupci za sprječavanja i otkrivanje zlouporabe tržišta

Članak 280.

U cilju nadzora odvija li se trgovina na Burzi na fer i uredan način te uočavanja mogućih postupaka koji u sebi sadrže indicije na zlouporabu tržišta, Burza provodi mjere i postupke usmjerene na

1. sprječavanje zlouporabe tržišta, propisane u poglavlju 9.1.2. ovih Pravila i
2. otkrivanje zlouporabe tržišta, propisane u poglavlju 9.1.3. ovih Pravila.

Članak 281.

Odredbe ovih Pravila primjenjuju se na članove Burze, prilikom nadzora njihovoga postupanja kod:

1. unosa, izmjene i povlačenja ponuda,
2. sklapanja transakcija koje članovi sklapaju putem trgovinskog sustava za svoj račun ili za račun svojih klijenata.

9.1.2 Mjere i postupci Burze za sprječavanje zlouporabe tržišta

Članak 282.

Mjere i postupci koje Burza poduzima u cilju sprječavanja zlouporabe tržišta osobito su:

1. sustavno prikupljanje i procjena podataka o trgovini i ostalih podataka,
2. uspostavljanje odgovarajućeg sustava informiranja ulagatelja i mehanizama zaštite trgovanja u cilju osiguravanja fer, uredne i djelotvorne trgovine,
3. razvrstavanje financijskih instrumenata odnosno izdavatelja u segment za promatranje,
4. privremena obustava trgovine financijskim instrumentom,
5. edukacija sudionika tržišta kapitala o zlouporabi tržišta.

9.1.2.1 Segment za promatranje

Članak 283.

(1) Burza može privremeno razvrstati dionice ili drugi financijski instrument u segment za promatranje kako bi investicijskoj javnosti skrenula pažnju na potrebu pojačanoga praćenja okolnosti važnih za trgovinu tim instrumentom.

(2) Subjekt promatranja može biti financijski instrument, odnosno izdavatelj koji se trenutno nalazi u određenim posebnim okolnostima koje zahtjevaju objavu ulagateljima.

(3) Financijski instrument, odnosno izdavatelj može biti privremeno razvrstan u segment za promatranje:

1. ako je izdavatelj u postupku preuzimanja ili je ponuditelj objavio namjeru objavljivanja ponude za preuzimanje izdavatelja,

2. ako je izdavatelj u postupku statusne promjene sukladno odredbama ZTD-a, odnosno propisa koji uređuje osnivanje i poslovanje trgovačkih društava,

3. ako je izdavatelj u postupku restrukturiranja, odnosno ako je nad izdavateljem otvoren stečajni postupak ili postupak likvidacije, uključujući značajne postupke prisilne naplate potraživanja prema izdavatelju i blokadu računa izdavatelja,

4. ako izdavatelj nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze po financijskom instrumentu,

5. ako se očekuje donošenje značajnih odluka uprave ili nadzornog odbora ili glavne skupštine izdavatelja,

6. ako se očekuje donošenje odluka Vlade i drugih tijela s javnim ovlastima koje se odnose na izdavatelja, a koje mogu značajnije utjecati na cijenu financijskog instrumenta,

7. ako na tržištu postoje neprovjerene glasine koje mogu značajnije utjecati na cijenu financijskog instrumenta,

8. ako postoje bilo koje druge okolnosti koje dovode do značajne nesigurnosti glede izdavatelja ili određivanja cijene financijskog instrumenta.

(4) Razdoblje promatranja traje dok se investicijska javnost ne informira o okolnostima radi kojih je financijski instrument razvrstan u segment za promatranje, a u pravilu ne duže od 3 (tri) mjeseca.

(5) Popis financijskih instrumenata, odnosno izdavatelja koji se nalaze u segmentu za promatranje Burza objavljuje, uz navođenje razloga, na svojim internetskim stranicama.

(6) Izdavatelj može podnijeti Burzi pisani zahtjev kojim traži ukidanje razvrstavanja u segment za promatranje. Zahtjev mora biti obrazložen.

9.1.2.2 Očitovanje zbog pokretanja dražbe uravnoteženja

Članak 284.

(1) Odluku o traženju očitovanja zbog pokretanja dražbe uravnoteženja i/ili prelaska limita promjene cijene donosi Burza.

(2) U slučaju da se u jednomu trgovinskom danu dražba uravnoteženja pokrene više od dva puta uzastopno zbog promjene cijene dionice u istome smjeru, Burza će zatražiti očitovanje izdavatelja i/ili člana i po potrebi pokrenuti druge postupke vezane uz nadzor izdavatelja, trgovine i članova.

(3) Iznimno od stavka 2. ovog članka, u slučaju pokretanja dražbe uravnoteženja i/ili prelaska limita promjene cijene za dionice uvrštene na Službeno ili Vodeće tržište, Burza će zatražiti očitovanje izdavatelja nakon pokretanja prve dražbe uravnoteženja u trgovinskom danu, osim u slučaju očigledne pogreške.

(4) Odredbe ovog članka ne primjenjuju se u slučaju ako je financijski instrument uvršten na Redovito tržište bez suglasnosti izdavatelja.

9.1.2.3 Privremena obustava trgovine financijskim instrumentom

Članak 285.

(1) Burza će privremeno obustaviti trgovinu financijskim instrumentom:

1. na temelju odluke Agencije ili drugoga nadležnog tijela,
2. ako je to potrebno radi provođenja određene promjene u vezi s financijskim instrumentom koju provodi središnji depozitorij odnosno središnji registar i/ili sustav poravnanja i/ili namire,
3. u drugim slučajevima, kada to zahtjeva zaštita ulagatelja.

(2) U slučaju iz stavka 1. točke 3. ovog članka, privremena obustava trgovine financijskim instrumentom ne može trajati duže od 10 (deset) trgovinskih dana.

Članak 286.

(1) Burza može obustaviti trgovinu dionicama, osim u slučajevima navedenim u članku 285. ovih Pravila, i:

1. u slučaju zaprimanja obavijesti o namjeri objavljivanja ponude za preuzimanje i/ili ponude za preuzimanje ciljnog društva, ako se dionicama trguje u modalitetu redovite trgovine,
2. ako izdavatelj obavijesti Burzu o podnošenju prijedloga za otvaranje postupka predstečajne nagodbe, stečajnog postupka, odnosno postupka likvidacije, ako se dionicama trguje u modalitetu redovite trgovine,
3. ako se izdavatelj ne pridržava odredbi ovih Pravila u dijelu koji se odnosi na njegove obveze nakon uvrštenja.

(2) U slučaju iz stavka 1. točke 1. ovog članka, Burza će obustaviti trgovinu dionicama nakon zaprimanja obavijesti izdavatelja, odnosno ponuditelja u smislu propisa koji uređuju preuzimanje dioničkih društava.

(3) U slučaju iz stavka 1. točke 2. ovog članka, Burza će obustaviti trgovinu dionicama nakon zaprimanja obavijesti izdavatelja o otvaranju postupka predstečajne nagodbe, stečajnog postupka odnosno postupka likvidacije.

(4) U slučaju iz stavka 1. točke 1. do 3. ovog članka, privremena obustava trgovine financijskim instrumentom ne može trajati duže od 10 (deset) trgovinskih dana.

Članak 287.

(1) Burza može obustaviti trgovinu obveznicama, odnosno instrumentima tržišta novca, osim u slučajevima navedenim u članku 285. ovih Pravila, i:

1. ako izdavatelj nije u mogućnosti ispuniti svoju obvezu po financijskom instrumentu (npr. isplata kamate, iskup po dospelju i dr.).
2. ako izdavatelj obavijesti Burzu o podnošenju prijedloga za otvaranje postupka predstečajne nagodbe, stečajnog postupka odnosno postupka likvidacije,
3. ako se izdavatelj ne pridržava odredbi ovih Pravila u dijelu koji se odnosi na njegove obveze nakon uvrštenja.

(2) U slučaju iz stavka 1. točke 1. ovog članka, Burza će obustaviti trgovinu obveznicama, odnosno instrumentima tržišta novca, nakon zaprimanja obavijesti izdavatelja, odnosno sustava poravnanja i/ili namire o navedenim okolnostima.

(3) U slučaju iz stavka 1. točke 1. do 3. ovog članka, privremena obustava trgovine financijskim instrumentom ne može trajati duže od 10 (deset) trgovinskih dana.

Članak 288.

(1) Burza će obustaviti trgovinu strukturiranim proizvodom, osim u slučajevima navedenim u članku 285. ovih Pravila, i:

1. ako izdavatelj obavijesti Burzu da je cijena temeljnog instrumenta dosegla graničnu vrijednost strukturiranog proizvoda,
2. zbog obustave trgovine temeljnim instrumentom, na zahtjev izdavatelja strukturiranog proizvoda,
3. u slučaju kada uređeno tržište ili burza na koju je uvršten temeljni instrument ima neradni dan, na zahtjev izdavatelja strukturiranog proizvoda,
4. u slučaju prijevremenog dospijeca strukturiranog proizvoda, na zahtjev izdavatelja strukturiranog proizvoda.

(2) U slučaju iz stavka 1. točke 1. ovog članka, Burza će obustaviti trgovinu strukturiranim proizvodom nakon zaprimanja obavijesti izdavatelja da je cijena temeljnog instrumenta dosegla graničnu vrijednost strukturiranog proizvoda,

(3) U slučaju iz stavka 1. točke 2. ovog članka, Burza će obustaviti trgovinu strukturiranim proizvodom nakon zaprimanja obavijesti izdavatelja o obustavi trgovine temeljnim instrumentom. Trgovina strukturiranim proizvodom će se nastaviti nakon što Burza zaprimi obavijest izdavatelja da je obustava trgovine temeljnim instrumentom ukinuta.

(4) U slučaju iz stavka 1. točke 3. ovog članka, Burza će obustaviti trgovinu strukturiranim proizvodom nakon zaprimanja obavijesti izdavatelja da uređeno tržište ili burza na koju je uvršten temeljni instrument ima neradni dan. Izdavatelj strukturiranog proizvoda dužan je Burzi podnijeti zahtjev za privremenom obustavom trgovine najmanje 5 (pet) trgovinskih dana prije dana za koji traži privremenu obustavu trgovine strukturiranim proizvodom.

(5) U slučaju iz stavka 1. točke 4. ovog članka, Burza će obustaviti trgovinu strukturiranim proizvodom nakon zaprimanja obavijesti izdavatelja o prijevremenom dospjeću strukturiranog proizvoda.

Članak 289.

U slučajevima iz članka 285. stavka 1. točke 3., članka 286., 287. i 288. stavka 1. točke 2. i 3. ovih Pravila, Burza neće obustaviti trgovanje, ako postoji vjerojatnost da bi takva obustava mogla prouzročiti znatnu štetu interesima ulagatelja ili urednom funkcioniranju tržišta.

9.1.3 Mjere i postupci Burze za otkrivanje zlouporabe tržišta

Članak 290.

Mjere i postupci koje Burza poduzima u cilju otkrivanja zlouporabe tržišta osobito su:

1. praćenje trendova i otkrivanje bitnih odstupanja u kretanju cijene ili prometa pojedinih financijskih instrumenata,
2. praćenje trendova i otkrivanje bitnih odstupanja u učestalosti izlaganja ponuda, njihove prisutnosti u knjizi ponuda i njihove realizacije u sklopljenim transakcijama,
3. praćenje i analiza formiranja cijene u okviru pojedinih faza trgovine s pojedinim financijskim instrumentima,
4. praćenje provođenja postupka poništenja sklopljenih transakcija,
5. praćenje povezanosti između objava u medijima ili objava izdavatelja financijskih instrumenata s kretanjem prometa i cijena prije ili nakon javne objave,
6. provođenje nadzora kod člana Burze.

Načela procjene pri utvrđivanju sumnje na zlouporabu tržišta

Članak 291.

Prilikom procjene je li aktivnost člana Burze ili drugoga sudionika tržišta takvoga karaktera da izaziva opravdanu sumnju na zlouporabu tržišta, Burza, osim okolnosti navedenih u odredbama ZTK-a i drugim propisima koje donosi Agencija, uzima u obzir osobito sljedeće:

1. ima li aktivnost utjecaj na pokretanje dražbe uravnoteženja, likvidnost i učinkovitost tržišta,
2. omogućuje li aktivnost svim sudionicima tržišta pravovremenu i odgovarajuću reakciju na nove tržišne uvjete, ostvarene s takvom aktivnošću,
3. predstavlja li svojom aktivnošću rizik za integritet tržišta,
4. strukturne karakteristike tržišta, vrstu financijskog instrumenta, karakteristike sudionika na tom tržištu,
5. važne promjene tržišne okoline, uključujući, ali ne ograničavajući se na pravila trgovanja,
6. mišljenja i preporuke Agencije koji se odnose na sprječavanje i otkrivanje zlouporabe tržišta.

9.1.3.1 Postupak u slučaju identifikacije neuobičajenih ponuda, transakcija ili aktivnosti člana koje ukazuju na mogućnost zlouporabe tržišta

Članak 292.

U slučaju identifikacije neuobičajenih ponuda, transakcija ili aktivnosti člana koje ukazuju na mogućnost zlouporabe tržišta Burza će, ovisno o okolnostima svakoga pojedinog slučaja:

1. zatražiti očitovanja izdavatelja ako je potrebno,
2. zatražiti očitovanje člana ako je potrebno,
3. zatražiti dostavu podataka iz evidencije naloga (ponuda) i/ili transakcija i druge dokumentacije od člana,
4. izvršiti analizu povijesnih podataka vezanih uz ponude i transakcije,
5. dostaviti Agenciji analizu slučaja s mišljenjem i dokumentacijom.

Ovlasti Burze u postupku nadzora

Članak 293.

Radi očuvanja integriteta tržišta, zaštite ulagatelja te odvijanja fer i urednih tržišnih aktivnosti, Burza ima pravo u provođenju nadzora, ako je ponuda unesena ili je transakcija sklopljena na način da proizvodi učinak protivan odredbama ZTK-a i drugim propisima ili ovim Pravilima:

1. naložiti članu da povuče ponudu,

2. povući ponudu,
3. poništiti transakciju,
4. izvršiti uvid u isprave i dokumente člana koji su po ocjeni Burze potrebni radi provođenja nadzora,
5. izreći članu mjeru zaštite tržišta sukladno ovim Pravilima.

9.1.3.2 Poništenje transakcije

Članak 294.

- (1) Burza može poništiti transakciju sklopljenu na Burzi kako bi zaštitila javni interes, ulagatelje i fer, uredno i djelotvorno odvijanje tržišnih aktivnosti.
- (2) Burza ima pravo poništiti transakciju :
 1. koja može dovesti do iskrivljene slike tržišta s obzirom na cijenu i količinu financijskih instrumenta,
 2. koja je posljedica očigledne pogreške pri unosu elemenata ponude u trgovinski sustav.
- (3) Burza ne poništava transakciju koja je nastala kao rezultat faze predotvaranja, dražbe uravnoteženja i transakciju sklopljenu u modalitetu dražbe.
- (4) Burza će poništiti transakciju i na temelju odluke suda ili drugog tijela javne vlasti.
- (5) Poništavanje transakcije ne ukida obveze koje iz transakcije proizlaze prema Burzi.
- (6) Nakon saznanja o postojanju mogućih razloga za poništenje, Burza će tijekom trgovinskog dana u kojemu je transakcija sklopljena, poništiti transakciju u najkraćem mogućem roku, a najkasnije do zatvaranja trgovine.
- (7) U iznimnim okolnostima, transakcija kojom je definirana zadnja cijena financijskog instrumenta određenog trgovinskog dana može se poništiti.

9.1.3.2.1 Pogrešan unos elemenata ponude

Članak 295.

(1) Pod okolnostima koje procijeni nužnim za fer i uredno odvijanje tržišnih aktivnosti, zaštitu ulagatelja i javni interes, Burza može poništiti bilo koju transakciju, ako su jedan ili više elemenata ponude (npr. cijena, količina ili oznaka financijskog instrumenta) na osnovi koje je transakcija sklopljena očigledno pogrešni.

(2) Smatra se da je transakciju potrebno poništiti ako ona uzrokuje značajniju i nelogičnu promjenu u ukupnome prikazu trgovinske aktivnosti, a osobito:

1. ako značajnije odstupa od pretežite tržišne cijene ili teoretske cijene strukturiranog proizvoda prije trenutka transakcije,

2. ako je takva promjena nagla i izvanredne prirode i njome se pomiče najviša ili najniža (dnevna) cijena.

(3) Prilikom procjene okolnosti iz stavka 2. ovog članka, Burza će uzeti u obzir trenutne tržišne okolnosti, aktivnost trgovine, volatilnost, veličinu transakcije, te teoretsku cijenu strukturiranog proizvoda i druge parametre koji utječu na vrednovanje cijene financijskog instrumenta.

(4) Burza neće poništiti transakciju koja je sklopljena kao posljedica pogrešnog unosa cijene u ponudi, ako se transakcija nalazi u trenutnom rasponu cijene u kojemu se normalno trguje te nema karakteristike opisane u stavku 2. ovog članka.

(5) Član koji uoči da je transakcija sklopljena posljedično pogrešno unesenoj ponudi dužan je o tome u najkraćem mogućem roku nakon sklapanja transakcije, a najkasnije 5 (pet) minuta nakon završetka trgovine, obavijestiti Burzu.

Članak 296.

(1) Odmah nakon što uoči odnosno zaprimi obavijest člana o transakciji sklopljenoj posljedično pogrešno unesenoj ponudi, Burza će putem trgovinskog sustava i internetskih stranica poslati obavijest da je određena transakcija u postupku provjere, što znači da je moguće njezino poništenje.

(2) Nakon izvršenoga postupka provjere, Burza će putem trgovinskog sustava i internetskih stranica poslati obavijest da je određena transakcija poništena odnosno da je transakcija ispravna.

9.2 NADZOR ČLANOVA

Članak 297.

(1) Nadzor članova Burze odnosi se na praćenje ispunjavaju li članovi obveze propisane ovim Pravilima i otkrivanje kršenja odredbi ovih Pravila:

1. pravila trgovanja,
2. pravila za sprječavanje i otkrivanje zlouporabe tržišta,
3. ispunjavanja uvjeta za članstvo i obavljanje poslova specijalista i/ili održavatelja tržišta.

(2) Osobe koje Burza u pisanom obliku ovlasti imaju pravo nadzora člana uvidom u sve poslovne knjige i evidencije koje član vodi vezano uz svoje poslovanje.

(3) Članovi su osobama ovlaštenim od strane Burze dužni omogućiti pristup u svoje poslovne prostorije, pristup poslovnim knjigama, evidencijama i drugim ispravama i dokumentima koji su potrebni za obavljanje nadzora.

(4) O nadzoru iz stavka 3. ovog članka Burza će obavijestiti člana najmanje 1 (jedan) dan prije početka postupka nadzora.

(5) Svi podaci koje u obavljanju nadzora prikupe osobe iz stavka 2. ovog članka, osim podataka koji se odnose na dokazane i od strane Burze potvrđene nepravilnosti, predstavljaju povjerljive podatke koje Burza neće odavati trećim osobama.

(6) Odredba stavka 5. ovog članka ne odnosi se na davanje obavijesti Agenciji i drugim nadležnim državnim organima.

9.3 NADZOR IZDAVATELJA

Članak 298.

(1) Burza provodi nadzor izdavatelja i financijskih instrumenata uvrštenih na uređeno tržište radi utvrđivanja ispunjava li izdavatelj, odnosno financijski instrument uvjete za uvrštenje na uređeno tržište i/ili ispunjava li izdavatelj obveze nakon uvrštenja propisane ovim Pravilima, a osobito obvezu objavljivanja:

1. financijskih izvještaja u rokovima propisanim ZTK-om,
2. obavijesti o održavanju glavne skupštine i odluka donesenih na glavnoj skupštini u rokovima propisanim ovim Pravilima,

3. informacija o korporativnim akcijama te

4. ostalih cjenovno osjetljivih informacija.

(2) U provođenju postupka nadzora iz stavka 1. ovog članka, a s obzirom na okolnosti svakog pojedinog slučaja, Burza poduzima sljedeće radnje odnosno aktivnosti:

1. prati obavijesti središnjeg depozitorija, odnosno središnjeg registra i sustava za poravnanje i/ili namiru, koje se odnose na korporativne akcije i statusne promjene izdavatelja, odnosno promjene okolnosti koje mogu utjecati na status izdavatelja ili na status ili obilježja te ostvarivanje prava iz financijskog instrumenta,

2. prati određeni dnevni i periodični tisak te službeni list Republike Hrvatske,

3. prati objavu informacija u medijima te informacija koje putem Burze izdavatelji učine dostupnima javnosti,

4. traži očitovanje izdavatelja o okolnostima ili činjenicama koje se odnose na izdavatelja, odnosno financijski instrument, a cjenovno su osjetljive prirode,

5. poduzima druge radnje, odnosno aktivnosti sukladno ovim Pravilima.

10. ODBOR ZA MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA

Članak 299.

Odbor za mjere zaštite tržišta je savjetodavno tijelo Burze.

10.1 NADLEŽNOST

Članak 300.

(1) Nadležnosti Odbora za mjere zaštite tržišta su:

1. davanje prijedloga za pokretanja postupka nadzora nad izdavateljima ili članovima,
2. donošenje mišljenja predstavlja li određeno djelovanje izdavatelja ili članova povredu ovih Pravila,
3. donošenje preporuka za izricanje mjera zaštita tržišta izdavatelju ili članu,
4. izrada smjernica u svrhu unaprjeđenja postupka nadzora nad izdavateljima ili članovima i sustava mjera zaštite tržišta.

(2) O pitanjima iz svoje nadležnosti Odbor raspravlja i odlučuje na zahtjev Burze.

10.2 SASTAV

Članak 301.

(1) Članovi Odbora moraju imati odgovarajuće stručno znanje iz područja ekonomije, prava i financija, a većina članova Odbora mora imati stručno znanje iz područja tržišta kapitala.

(2) Odbor za mjere zaštite tržišta sastoji se od 7 (sedam) članova:

1. član Uprave Burze,
2. predstavnik akademske zajednice znanstveno-nastavnog zvanja s Ekonomskog fakulteta,
3. predstavnik akademske zajednice znanstveno-nastavnog zvanja s Pravnog fakulteta,
4. predstavnik iz redova arbitara s liste Stalnog izbranog sudišta pri Hrvatskoj gospodarskoj komori,
5. predstavnik članova Burze,
6. predstavnik izdavatelja čiji su financijski instrumenti uvršteni na Službeno ili Vodeće tržište,
7. predstavnik profesionalnih ulagatelja.

(3) Osobe navedene u točkama 5. i 7. stavka 2. ovog članka predlažu odgovarajuća stručna udruženja pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, ako ista postoje.

10.3 IMENOVANJE ČLANOVA ODBORA

Članak 302.

(1) Članove Odbora imenuje Burza na mandat od 3 (tri) godine na način i po postupku utvrđenom ovim Pravilima.

(2) Burza će najkasnije 30 (trideset) dana prije dana isteka mandata članova Odbora pozvati predlagatelje navedene u članku 301. stavku 2. ovih Pravila da, u roku od 15 (petnaest) dana od dana odašiljanja poziva, predlože kandidate za članstvo u Odboru.

(3) Ako predlagatelji u roku od 15 (petnaest) dana od dana odašiljanja poziva ne dostave svoje prijedloge, Burza će samostalno imenovati članove Odbora.

(4) Popis članova odbora, uz navođenje osnove na temelju koje je član imenovan, Burza će objaviti na svojim internetskim stranicama.

10.4 PRESTANAK MANDATA

Članak 303.

(1) Mandat članova Odbora prestaje:

1. smrću ili nastupom okolnosti koje člana Odbora sprječavaju u obavljanju dužnosti,
2. ostavkom,
3. u slučaju kada nastupe okolnosti nespojive s obavljanjem dužnosti člana Odbora (npr. narušavanje ugleda Burze, isključenje člana Odbora iz stručne udruge, neprimjereni javni istupi člana, i dr.),
4. istekom vremena na koje je član imenovan.

(2) U slučaju iz točaka 1. do 3. stavka 1. ovog članka, Burza će imenovati novoga člana na mjesto člana kojemu je prestao mandat.

(3) Mandat člana imenovanoga sukladno stavku 2. ovog članka traje do isteka mandata člana na čije je mjesto imenovan.

10.5 ODLUČIVANJE

Članak 304.

- (1) Odbor odlučuje na sjednicama većinom glasova, uz uvjet da je na sjednici prisutna većina od ukupnog broja članova.
- (2) Odbor donosi mišljenja, preporuke i smjernice.
- (3) Odbor donosi mišljenje predstavlja li određeno djelovanje izdavatelja ili člana povredu ovih Pravila.
- (4) Odbor donosi preporuku Burzi o primjeni mjere zaštite tržišta u slučaju kad je izdavatelju ili članu utvrđena povreda ovih Pravila.
- (5) Odbor donosi smjernice u svrhu unaprjeđenja postupka nadzora nad izdavateljima ili članovima i sustava mjera zaštite tržišta.
- (6) Ako Odbor u roku od 7 (sedam) dana od dana podnošenja zahtjeva Burze ili člana Odbora ne donese odgovarajuću odluku, Burza će postupiti bez obzira na nepostojanje takve odluke.

10.6 IZUZEĆE ČLANA ODBORA

Članak 305.

- (1) Član Odbora koji se nalazi u sukobu interesa prilikom obavljanja dužnosti člana Odbora bit će na vlastiti zahtjev, odnosno zahtjev nekoga drugog člana Odbora ili Burze, izuzet od sudjelovanja u radu Odbora kada Odbor odlučuje u stvari u kojoj takav sukob interesa postoji.
- (2) O izuzeću člana odlučuje Odbor, s time da član o čijem izuzeću se odlučuje nema pravo sudjelovati u donošenju odluke o izuzeću.

10.7 POSLOVNIK

Članak 306.

Druga pitanja vezana uz rad Odbora koja nisu uređena ovim Pravilima, uredit će se Poslovnikom o radu Odbora koji, uz prethodno mišljenje Odbora, donosi Burza.

11. MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA

Članak 307.

Burza može članu ili izdavatelju izreći neku od mjera zaštite tržišta, ako član ili izdavatelj krši odredbe ovih Pravila i/ili drugih akata Burze.

11.1 MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA PREMA ČLANU

Članak 308.

Mjere zaštite tržišta koje Burza može izreći članu su sljedeće:

1. nejavna opomena,
2. javna opomena,
3. novčana kazna,
4. suspenzija članstva,
5. isključenje iz članstva,

11.2 MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA PREMA IZDAVATELJU

Članak 309.

Mjere zaštite tržišta koje Burza može izreći izdavatelju su sljedeće:

1. nejavna opomena,
2. javna opomena,
3. novčana kazna,
4. prestanak uvrštenja.

11.3 VRSTE MJERA

11.3.1 Nejavna opomena

Članak 310.

(1) Nejavna opomena izriče se ako član ili izdavatelj lakše krši odredbe ovih Pravila i drugih akata Burze.

(2) Nejavna opomena izriče se u pisanom obliku.

11.3.2 Javna opomena

Članak 311.

(1) Javna opomena izriče se ako član ili izdavatelj teže ili učestalo krši odredbe ovih Pravila i drugih akata Burze.

(2) Burza može izreći javnu opomenu i kad ocijeni da nejavna opomena ne bi u dovoljnoj mjeri utjecala na ponašanje člana ili izdavatelja kojem se izriče ili kada Burza, s obzirom na značenje povrede Pravila, ocijeni da postoje opravdani razlozi da se javnost obavijesti o izrečenoj mjeri zaštite tržišta.

(3) Javna opomena izriče se u pisanom obliku.

(4) Javna opomena objavljuje se na internetskim stranicama Burze.

11.3.3 Novčana kazna

Članak 312.

(1) Novčana kazna izriče se kao sporedna ili glavna mjera.

(2) Novčana kazna izriče se kao sporedna mjera uz nejavnu ili javnu opomenu.

(3) Novčana kazna izriče se kao glavna mjera ako član ili izdavatelj teže ili osobito teško krši odredbe ovih Pravila i drugih akata Burze.

(4) Novčana kazna izriče se

- u iznosu do 100.000,00 HRK, kada se izriče kao sporedna mjera,

- u iznosu do 250.000,00 HRK, kada se izriče kao glavna mjera, ako član ili izdavatelj teže ili učestalo krši odredbe ovih Pravila i drugih akata Burze.

- u iznosu do 500.000,00 HRK, kada se izriče kao glavna mjera, ako član ili izdavatelj osobito teško krši odredbe ovih Pravila i drugih akata Burze.

(5) Prilikom određivanja visine novčane kazne, Burza će uzeti u obzir i veličinu i financijsku snagu člana ili izdavatelja.

11.3.4 Suspenzija i isključenje iz članstva

Članak 313.

Mjera suspenzije ili isključenja iz članstva izriče se u slučajevima propisanim u članku 41. ovih Pravila.

11.3.5 Prestanak uvrštenja

Članak 314.

Prestanak uvrštenja kao mjera zaštite tržišta izriče se u slučajevima kada izdavatelj ili financijski instrument prestane udovoljavati uvjetima za uvrštenje na odnosno tržište i/ili kada izdavatelj ne izvršava obveze nakon uvrštenja, propisane ovim Pravilima i drugim aktima Burze.

11.4 ODREĐIVANJE MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA

Članak 315.

(1) Prilikom odlučivanja o izricanju mjere zaštite tržišta članu ili izdavatelju Burza će uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, eventualna ranija kršenja Pravila i drugih akata Burze od strane člana ili izdavatelja te mišljenje ili preporuku Odbora za mjere zaštite tržišta.

(2) Prilikom odlučivanja o težini povrede Pravila i drugih akata Burze, olakotnim okolnostima smatraju se osobito:

1. dostavljeni dokaz člana ili izdavatelja Burzi o prekidu postupanja kojim se krše Pravila i drugi akti Burze, odmah po saznanju člana ili izdavatelja o vođenju postupka izricanja mjere zaštite tržišta, odnosno prije pokretanja postupka;

2. suradnja u otklanjanju mogućih posljedica povrede Pravila i drugih akata Burze, samoinicijativno od strane člana ili izdavatelja odmah po uočavanju okolnosti koja se smatra povredom Pravila i drugih akata Burze.

(3) Prilikom odlučivanja o težini povrede Pravila i drugih akata Burze, otegotnim okolnostima smatraju se osobito:

1. nastavak postupanja člana ili izdavatelja kojim se nadalje krše Pravila i drugi akti Burze, i to nakon dostave ranije odluke Burze kojom je utvrđeno da je takvim postupanjem član ili izdavatelj povrijedio Pravila i druge akte Burze;
2. ponavljanje sličnog postupanja člana ili izdavatelja kojima se nadalje krše Pravila i drugi akti Burze, i to nakon dostave ranije odluke Burze kojom je utvrđeno da je takvim postupanjem član ili izdavatelj povrijedio Pravila i druge akte Burze;
3. odbijanje suradnje člana ili izdavatelja s Burzom tijekom postupka;
4. ometanje Burze u njenom radu tijekom postupka što uključuje davanje neistinitih, obmanjujućih i nepotpunih podataka;
5. uloga inicijatora ili poticatelja drugih članova ili izdavatelja na povredu Pravila i drugih akata Burze, odnosno sve radnje i aktivnosti poduzete u cilju osiguranja sudjelovanja drugih članova ili izdavatelja u povredi Pravila i drugih akata Burze.

Postupak utvrđivanja činjeničnog stanja

Članak 316.

(1) Burza će omogućiti članu ili izdavatelju izjašnjavanje o svim činjenicama i okolnostima važnim za rješavanje stvari, osim kada se pravo stanje stvari može utvrditi na temelju činjenica i podataka kojima Burza raspolaže, kada izjašnjavanje člana ili izdavatelja nije moguće ili kada za to postoje drugi opravdani razlozi.

(2) Radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su bitne za razjašnjenje pravoga stanja stvari, Burza može:

1. saslušati članove uprave, prokuriste i druge osobe zaposlene kod člana, koje po ocjeni Burze mogu imati potrebna saznanja o činjenicama, ispravama, podacima ili drugim dokazima bitnim za razjašnjenje pravoga stanja stvari,
2. obaviti nadzor u poslovnim prostorijama člana, sukladno članku 297. ovih Pravila.

(3) Član ili izdavatelj je dužan odgovoriti na sva pitanja te na zahtjev Burze dostaviti sve isprave, podatke i druge dokaze bitne za razjašnjenje pravog stanja stvari.

(4) Ako član ili izdavatelj postupi protivno odredbi stavka 3. ovog članka, smatra da osobito teško krši odredbe ovih Pravila.

11.4.1 Mišljenje i preporuka Odbora za mjere zaštite tržišta

Članak 317.

Nakon provedenoga postupka utvrđivanja činjenica i okolnosti važnih za utvrđivanje pravoga stanja stvari, Burza će zatražiti donošenje mišljenja ili preporuke Odbora za mjere zaštite tržišta o konkretnom slučaju, osim ako je Odbor već odlučivao u činjenično istoj ili sličnoj stvari.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Priručnici i drugi akti

Članak 318.

- (1) Priručnike i druge akte za provedbu ovih Pravila donosi Burza.
- (2) Akti iz stavka 1. ovog članka Burza objavljuju se na svojim internetskim stranicama najmanje 7 (sedam) dana prije početka primjene istih.

Tumačenje odredaba Pravila

Članak 319.

- (1) Vjerodostojno (autentično) tumačenje odredaba ovih Pravila daje Burza.
- (2) Prijedlog za davanje vjerodostojnog tumačenja odredaba ovih Pravila podnosi se Burzi u pisanom obliku, uz naznaku odredbe za koju se traži tumačenje i razloge za to.
- (3) Burza je ovlaštena zatražiti dodatna pojašnjenja od podnositelja zahtjeva.
- (4) Burza izdaje tumačenje u pisanom obliku, u roku od 60 (šezdeset) dana od dana podnošenja prijedloga iz stavka 2. ovog članka.

Stupanje na snagu

Članak 320.

- (1) Ova Pravila stupaju na snagu desetog dana od dana odobrenja Agencije, osim odredbe članka 218. stavka 1. stupa na snagu godinu dana nakon stupanja na snagu ovih Pravila i članka 147. točka 3. koji stupa na snagu mjesec dana nakon stupanja na snagu ovih Pravila.
- (2) Danom stupanja na snagu ovih Pravila prestaju važiti Pravila odobrena dana 19. svibnja 2011. g. Rješenjem Agencije (Klasa: UP/I-451-04/11-04/3, Urbroj: 326-111-11-3) i izmjene i dopune Pravila odobrene dana 24. studenog 2011. g. Rješenjem Agencije (Klasa: UP/I-451-04/11-04/6, Urbroj: 326-111-11-3), dana 23. svibnja 2012. g. (Klasa: UP/I-451-04/12-04/4, Urbroj: 326-111-12-3) i dana 13. prosinca 2012. g. (Klasa: UP/I-451-04/12-04/8, Urbroj: 326-772-12-4).

Članak 321.

(1) Financijski instrumenti primljenima u trgovinu na Domaći MTP, od dana stupanja na snagu ovih Pravila, smatrat će se primljenim u trgovinu na MTP – Fortis.

(2) Financijski instrumenti primljenima u trgovinu na Inozemni MTP, od dana stupanja na snagu ovih Pravila smatrat će se primljenim u trgovinu na MTP – Alter.

(3) Ugovori o obavljanju poslova specijalista za strukturirane proizvode sklopljeni između Burze i članova, od dana stupanja na snagu ovih Pravila, smatrat će se ugovorima o obavljanju poslova održavatelja tržišta.

Članak 322.

(1) Priručnike i odluke potrebne za provedbu ovih Pravila Burza će donijeti najkasnije do 30. rujna 2013. godine.

(2) Do donošenja akata iz stavka 1. ovog članka na odgovarajući se način primjenjuju akti doneseni na temelju Pravila navedenih u članku 320. stavku 2. ovih Pravila, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovih Pravila.

Članak 323.

(1) Odluku o vremenu trgovanja Burza će donijeti na dan stupanja na snagu ovih Pravila.

(2) Odluka iz stavka 1. ovog članka stupa na snagu mjesec dana nakon stupanja na snagu ovih Pravila.